

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT

Séance plénière

Plenumvergadering

Jeudi
17-11-2022
Soir

Donderdag
17-11-2022
Avond

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	Parti Socialiste
VB	Vlaams Belang
MR	Mouvement Réformateur
cd&v	Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
Vooruit	Vooruit
Les Engagés	Les Engagés
DéFI	Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	Indépendant - Onafhankelijk

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :		Abréviations dans la numérotation des publications :	
DOC 55 0000/000	Parlementair stuk van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 55 0000/000	Document parlementaire de la 55 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA	Questions et Réponses écrites
CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag	CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral
CRABV	Beknopt Verslag	CRABV	Compte Rendu Analytique
CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)	CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN	Plenum	PLEN	Séance plénière
COM	Commissievergadering	COM	Réunion de commission
MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beigeleurig papier)	MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers	Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Bestellingen :	Commandes :
Natieplein 2	Place de la Nation 2
1008 Brussel	1008 Bruxelles
Tel. : 02/549 81 60	Tél. : 02/549 81 60
www.dekamer.be	www.lachambre.be
e-mail : publicaties@dekamer.be	e-mail : publications@lachambre.be

SOMMAIRE

PROJETS DE LOI ET PROPOSITIONS

Projet de loi visant la protection du milieu marin et l'organisation de l'aménagement des espaces marins sous juridiction de la Belgique (2858/1-6)

Discussion générale

Orateurs: **Daniel Senesael, Kurt Ravyts, Barbara Creemers, Greet Daems, Vincent Van Quickenborne**, vice-premier ministre et ministre de la Justice et de la Mer du Nord

Discussion des articles

Proposition de loi modifiant l'arrêté royal du 21 décembre 1967 portant règlement général du régime de pension de retraite et de survie des travailleurs salariés en ce qui concerne les droits en matière de pension des accueillants conventionnés (843/1-7+9)

- Proposition de loi modifiant l'arrêté royal du 28 septembre 2006 portant exécution des articles 33, 33bis, 34 et 34bis de la loi de redressement du 10 février 1981 relative aux pensions du secteur social, en ce qui concerne les gardiens ou gardiennes d'enfants (2333/1-2)

Discussion générale

Orateurs: **Anja Vanrobaeys**, rapporteur, **Nahima Lanjri, Wim Van der Donckt, Marie-Colline Leroy, Sophie Thémont, Ellen Samyn, Christophe Bombled**

Discussion des articles

Projet de loi relatif à l'octroi de la garantie de l'État sous la forme d'un cautionnement, dans le contexte d'un contrat DBFM, pour la construction de deux nouveaux établissements pénitentiaires, respectivement à Bourg-Léopold et Vresse-sur-Semois (2767/1-3)

Discussion générale

Orateurs: **Frank Troosters, Steven De Vuyst, François De Smet, Mathieu Michel**, secrétaire d'État à la Digitalisation, chargé de la Simplification administrative, de la Protection de la vie privée, de la Régie des Bâtiments, adjoint au premier ministre

Discussion des articles

Proposition de résolution concernant la lutte contre les intimidations et les agressions sexuelles dans le train (2508/1-4)

Discussion

Orateurs: **Tomas Roggeman, Kim Buyst, Chanelle Bonaventure, Frank Troosters,**

INHOUD

WETSONTWERPEN EN VOORSTELLEN

Wetsontwerp ter bescherming van het marien milieu en ter organisatie van de mariene ruimtelijke planning in de Belgische zeegebieden (2858/1-6)

Algemene bespreking

Sprekers: **Daniel Senesael, Kurt Ravyts, Barbara Creemers, Greet Daems, Vincent Van Quickenborne**, vice-eersteminister en minister van Justitie en Noordzee

Bespreking van de artikelen

Wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers, wat de pensioenrechten van aangesloten onthaalouders betreft (843/1-7+9)

- Wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 september 2006 tot uitvoering van de artikelen 33, 33bis, 34 en 34bis van de herstellwet van 10 februari 1981 inzake pensioenen van de sociale sector, wat de onthaalouders betreft (2333/1-2)

Algemene bespreking

Sprekers: **Anja Vanrobaeys**, rapporteur, **Nahima Lanjri, Wim Van der Donckt, Marie-Colline Leroy, Sophie Thémont, Ellen Samyn, Christophe Bombled**

Bespreking van de artikelen

Wetsontwerp met betrekking tot het verlenen van een Staatswaarborg onder de vorm van een borgstelling, in de context van een DBFM overeenkomst, voor de bouw van twee nieuwe penitentiaire inrichtingen, respectievelijk te Leopoldsburg en Vresse-sur-Semois (2767/1-3)

Algemene bespreking

Sprekers: **Frank Troosters, Steven De Vuyst, François De Smet, Mathieu Michel**, staatssecretaris voor Digitalisering, belast met Administratieve Vereenvoudiging, Privacy, de Regie der Gebouwen, toegevoegd aan de eerste minister

Bespreking van de artikelen

Voorstel van resolutie betreffende de bestrijding van seksuele intimidatie en agressie in de trein (2508/1-4)

Bespreking

Sprekers: **Tomas Roggeman, Kim Buyst, Chanelle Bonaventure, Frank Troosters,**

Emmanuel Burton, Jef Van den Bergh, Greet Daems, Marianne Verhaert, Joris Vandenbroucke, François De Smet, Nicolas Parent

Emmanuel Burton, Jef Van den Bergh, Greet Daems, Marianne Verhaert, Joris Vandenbroucke, François De Smet, Nicolas Parent

Proposition de loi modifiant la loi du 16 mars 1968 relative à la police de la circulation routière en ce qui concerne l'institution d'une possibilité de recours contre l'immobilisation d'un véhicule (2750/1-4)	34	Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer wat het instellen van een beroepsmogelijkheid tegen de immobilisering van een voertuig betreft (2750/1-4)	34
<i>Discussion générale</i> <i>Orateur: Jef Van den Bergh</i>	35	<i>Algemene bespreking</i> <i>Spreeker: Jef Van den Bergh</i>	35
<i>Discussion des articles</i>	35	<i>Bespreking van de artikelen</i>	35
Proposition de loi modifiant la loi du 27 avril 1918 sur la police des chemins de fer en ce qui concerne la procédure applicable à la suppression des passages à niveau (1880/1-11)	36	Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 27 april 1918 op de politie van de spoorwegen, wat betreft de procedure voor het afschaffen van overwegen (1880/1-11)	36
- Proposition de loi modifiant la loi du 27 avril 1918 sur la police des chemins de fer en ce qui concerne la compétence des communes en matière de suppression des passages à niveau (2017/1-5)	36	- Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 27 april 1918 op de politie van de spoorwegen wat betreft de gemeentelijke bevoegdheid bij de sluiting van spooroverwegen (2017/1-5)	36
<i>Discussion générale</i> <i>Orateurs: Tomas Roggeman, Kim Buyst, Laurence Zanchetta, Pieter De Spiegeleer, Jef Van den Bergh, Marianne Verhaert, Joris Vandenbroucke</i>	36	<i>Algemene bespreking</i> <i>Sprekers: Tomas Roggeman, Kim Buyst, Laurence Zanchetta, Pieter De Spiegeleer, Jef Van den Bergh, Marianne Verhaert, Joris Vandenbroucke</i>	36
<i>Discussion des articles</i>	45	<i>Bespreking van de artikelen</i>	45
Proposition de résolution visant à rejeter l'incorporation des territoires ukrainiens occupés au sein de la Fédération de Russie (2938/1-4)	46	Voorstel van resolutie houdende het verwerpen van de inlijving van de bezette Oekraïense gebieden in de Russische Federatie (2938/1-4)	46
<i>Discussion</i> <i>Orateurs: Michel De Maegd, rapporteur, Theo Francken, Steven De Vuyst, Kris Verduyck, Georges Dallemagne, François De Smet</i>	46	<i>Bespreking</i> <i>Sprekers: Michel De Maegd, rapporteur, Theo Francken, Steven De Vuyst, Kris Verduyck, Georges Dallemagne, François De Smet</i>	46
INTERPELLATIONS	52	INTERPELLATIES	52
Interpellations jointes de - Theo Francken à Georges Gilkinet (VPM Mobilité) sur "La politique en ce qui concerne l'aéroport de Zaventem" (55000339I)	52	Samengevoegde interpellaties van - Theo Francken aan Georges Gilkinet (VEM Mobiliteit) over "Het beleid inzake de luchthaven van Zaventem" (55000339I)	52
- Katleen Bury à Georges Gilkinet (VPM Mobilité) sur "La politique à l'égard de l'aéroport de Zaventem" (55000340I)	52	- Katleen Bury aan Georges Gilkinet (VEM Mobiliteit) over "Het beleid ten aanzien van de luchthaven van Zaventem" (55000340I)	52
<i>Orateurs: Theo Francken, Katleen Bury, Georges Gilkinet, vice-premier ministre et ministre de la Mobilité</i>		<i>Sprekers: Theo Francken, Katleen Bury, Georges Gilkinet, vice-eersteminister en minister van Mobiliteit</i>	
<i>Motions</i> <i>Orateur: Gilles Vanden Burre, président du groupe Ecolo-Groen</i>	60	<i>Moties</i> <i>Spreeker: Gilles Vanden Burre, voorzitter van de Ecolo-Groen-fractie</i>	60
Commission nationale d'évaluation de l'interruption volontaire de grossesse – Renouveau des mandats	62	Nationale Evaluatiecommissie zwangerschapsafbreking – Hernieuwing van de mandaten	62

Prise en considération de propositions	62	Inoverwegingneming van voorstellen	62
Ordre des travaux <i>Orateurs:</i> Sander Loones, Ahmed Laaouej , président du groupe PS, Peter De Roover , président du groupe N-VA	63	Regeling der werkzaamheden <i>Sprekers:</i> Sander Loones, Ahmed Laaouej , voorzitter van de PS-fractie, Peter De Roover , voorzitter van de N-VA-fractie	63
SCRUTIN SECRET	64	GEHEIME STEMMING	64
Institut fédéral pour la protection et la promotion des droits humains – Nomination du membre suppléant francophone de Mme Estelle Ceulemans, membre effectif du Conseil d'administration – Résultat du scrutin secret	64	Federaal Instituut voor de bescherming en de bevordering van de rechten van de mens – Benoeming van het Franstalig plaatsvervangend lid van mevrouw Estelle Ceulemans, effectief lid van de Raad van bestuur – Uitslag van de geheime stemming	64
Institut fédéral pour la protection et la promotion des droits humains – Nomination du membre suppléant francophone de Mme Camille Leroy, membre effectif du Conseil d'administration – Résultat du scrutin secret	65	Federaal Instituut voor de bescherming en de bevordering van de rechten van de mens – Benoeming van het Franstalig plaatsvervangend lid van mevrouw Camille Leroy, effectief lid van de Raad van bestuur – Uitslag van de geheime stemming	65
Institut fédéral pour la protection et la promotion des droits humains – Nomination du membre suppléant néerlandophone de M. Guy Cox, membre effectif du Conseil d'administration – Résultat du scrutin secret	65	Federaal Instituut voor de bescherming en de bevordering van de rechten van de mens – Benoeming van het Nederlandstalig plaatsvervangend lid van de heer Guy Cox, effectief lid van de Raad van bestuur – Uitslag van de geheime stemming	65
Motion d'ordre <i>Orateurs:</i> Bert Wollants, Peter De Roover , président du groupe N-VA	66	Ordemotie <i>Sprekers:</i> Bert Wollants, Peter De Roover , voorzitter van de N-VA-fractie	66
VOTES NOMINATIFS	67	NAAMSTEMMINGEN	67
<i>Orateurs:</i> Catherine Fonck , présidente du groupe Les Engagés, Peter De Roover , président du groupe N-VA		<i>Sprekers:</i> Catherine Fonck , voorzitter van de Les Engagés-fractie, Peter De Roover , voorzitter van de N-VA-fractie	
Motions déposées en conclusion de l'interpellation de Mme Marijke Dillen sur "L'assassinat d'un agent de police commis par un extrémiste musulman" (n° 338) <i>Orateur:</i> Marijke Dillen	68	Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van mevrouw Marijke Dillen over "De moordaanslag op een politieagent door een moslimextremist" (nr. 338) <i>Spreker:</i> Marijke Dillen	68
Motions déposées en conclusion des interpellations de	70	Moties ingediend tot besluit van de interpellaties van	70
- M. Theo Francken sur "La politique en ce qui concerne l'aéroport de Zaventem" (n° 339)	70	- de heer Theo Francken over "Het beleid inzake de luchthaven van Zaventem" (nr. 339)	70
- Mme Katleen Bury sur "La politique à l'égard de l'aéroport de Zaventem" (n° 340)	70	- mevrouw Katleen Bury over "Het beleid ten aanzien van de luchthaven van Zaventem" (nr. 340)	70
Proposition de résolution visant à améliorer le fonctionnement du SECAL (1937/4)	70	Voorstel van resolutie betreffende de verbetering van de werking van de DAVO (1937/4)	70
Projet de loi visant à approuver le compte général de l'Administration générale et des comptes généraux des organismes administratifs publics à	71	Wetsontwerp tot goedkeuring van de algemene rekening van het algemeen bestuur en van de algemene rekeningen van de administratieve	71

gestion ministérielle et des services administratifs à comptabilité autonome pour l'année 2021 (2859/3)

openbare instellingen met ministerieel beheer en van de administratieve diensten met boekhoudkundige autonomie van het jaar 2021 (2859/3)

Amendements réservés au projet de loi modifiant la loi coordonnée du 10 mai 2015 relative à l'exercice des professions des soins de santé concernant la maîtrise de l'offre (2871/1-7)

71 Aangehouden amendementen op het wetsontwerp tot wijziging van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen voor wat betreft de aanbodsbeheersing (2871/1-7) 71

Ensemble du projet de loi modifiant la loi coordonnée du 10 mai 2015 relative à l'exercice des professions des soins de santé concernant la maîtrise de l'offre (2871/1)

72 Geheel van het wetsontwerp tot wijziging van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen voor wat betreft de aanbodsbeheersing (2871/1) 72

Proposition de loi relevant le plafond ONSS dans l'article 17quater de l'arrêté royal du 28 novembre 1969 pris en exécution de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs (935/10)

72 Wetsvoorstel tot verhoging van het RSZ-plafond in artikel 17quater van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders (935/10) 72

Projet de loi modifiant diverses dispositions relatives à la sécurité sociale et aux conséquences du retrait du Royaume-Uni de l'Union européenne (2906/1)

73 Wetsontwerp tot wijziging van diverse bepalingen inzake sociale zekerheid en de gevolgen van de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie (2906/1) 73

Projet de loi portant modification de la loi du 16 mars 1803 contenant organisation du notariat, introduisant un conseil de discipline pour les notaires et les huissiers de justice dans le Code judiciaire et des dispositions diverses (nouvel intitulé) (2868/8)

73 Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 16 maart 1803 op het notarisambt, tot invoering van een tuchtraad voor de notarissen en de gerechtsdeurwaarders in het Gerechtelijk Wetboek en diverse bepalingen (2868/8) 73

Projet de loi modifiant la loi du 1er août 1985 portant des mesures fiscales et autres en vue d'insérer une procédure facultative accélérée devant la Division Générale de la Commission pour l'aide financière aux victimes d'actes intentionnels de violence et aux sauveteurs occasionnels (2917/3)

74 Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 1 augustus 1985 houdende fiscale en andere bepalingen met het oog op de invoering van een facultatieve versnelde procedure voor de Algemene Afdeling van de Commissie voor financiële hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders (2917/3) 74

Projet de loi visant la protection du milieu marin et l'organisation de l'aménagement des espaces marins belges (nouvel intitulé) (2858/4)

74 Wetsontwerp ter bescherming van het marien milieu en ter organisatie van de mariene ruimtelijke planning in de Belgische zeegebieden (2858/4) 74

Proposition de loi modifiant l'arrêté royal du 28 septembre 2006 portant exécution des articles 33, 33bis, 34 et 34bis de la loi de redressement du 10 février 1981 relative aux pensions du secteur social et la loi du 15 mai 1984 portant mesures d'harmonisation dans les régimes de pensions (nouvel intitulé) (843/7)

74 Wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 september 2006 tot uitvoering van de artikelen 33, 33bis, 34 en 34bis van de herstellwet van 10 februari 1981 inzake pensioenen van de sociale sector en de wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen (nieuw opschrift) (843/7) 74

Projet de loi relatif à l'octroi d'une garantie de l'État sous la forme d'un cautionnement, dans le contexte d'un contrat DBFM, pour la construction de deux nouveaux établissements pénitentiaires, respectivement à Bourg-Léopold et Vresse-sur-Semois (nouvel intitulé) (2767/3)

75 Wetsontwerp met betrekking tot het verlenen van een staatswaarborg in de vorm van een borgstelling, in de context van een DBFM-overeenkomst, voor de bouw van twee nieuwe penitentiaire inrichtingen, respectievelijk te Leopoldsburg en Vresse-sur-Semois (nieuw opschrift) (2767/3) 75

Proposition de résolution concernant la lutte contre les intimidations et les agressions sexuelles dans le train (2508/4)	75	Voorstel van resolutie betreffende de bestrijding van seksuele intimidatie en agressie in de trein (2508/4)	75
Proposition de loi modifiant la loi du 16 mars 1968 relative à la police de la circulation routière en ce qui concerne l'institution d'une possibilité de recours contre l'immobilisation d'un véhicule (2750/4)	76	Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer wat het instellen van een beroepsmogelijkheid tegen de immobilisering van een voertuig betreft (2750/4)	76
Amendements et articles réservés de la proposition de loi modifiant la loi du 27 avril 2018 sur la police des chemins de fer en ce qui concerne la procédure applicable à la suppression des passages à niveau (1880/1-11)	76	Aangehouden amendementen en artikelen van het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 27 april 2018 op de politie van de spoorwegen, wat betreft de procedure voor het afschaffen van overwegen (1880/1-11)	76
Ensemble de la proposition de loi modifiant la loi du 27 avril 2018 sur la police des chemins de fer en ce qui concerne la procédure applicable à la suppression des passages à niveau (1880/10)	77	Geheel van het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 27 april 2018 op de politie van de spoorwegen, wat betreft de procedure voor het afschaffen van overwegen (1880/10)	77
Proposition de résolution visant à rejeter l'incorporation des territoires ukrainiens occupés au sein de la Fédération de Russie (2938/4)	78	Voorstel van resolutie houdende het verwerpen van de inlijving van de bezette Oekraïense gebieden in de Russische Federatie (2938/4)	78
Adoption de l'ordre du jour	78	Goedkeuring van de agenda	78
DÉTAIL DES VOTES NOMINATIFS	81	DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN	81
<i>L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 55 PLEN 215 annexe.</i>		<i>De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 55 PLEN 215 bijlage.</i>	

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

JEUDI 17 NOVEMBRE 2022

Soir

PLENUMVERGADERING

van

DONDERDAG 17 NOVEMBER 2022

Avond

La séance est ouverte à 20 h 01 et présidée par Mme Eliane Tillieux, présidente.
De vergadering wordt geopend om 20.01 uur en voorgezeten door mevrouw Eliane Tillieux, voorzitter.

La **présidente**: La séance est ouverte.
De vergadering is geopend.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans le compte rendu intégral de cette séance ou son annexe.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. U kan deze terugvinden op de webstek van de Kamer en in het integraal verslag van deze vergadering of in de bijlage ervan.

Ministre du gouvernement fédéral présent lors de l'ouverture de la séance:
Aanwezig bij de opening van de vergadering is de minister van de federale regering:
Vincent Van Quickenborne.

Projets de loi et propositions

Wetsontwerpen en voorstellen

01 **Projet de loi visant la protection du milieu marin et l'organisation de l'aménagement des espaces marins sous juridiction de la Belgique (2858/1-6)**

01 **Wetsontwerp ter bescherming van het marien milieu en ter organisatie van de mariene ruimtelijke planning in de Belgische zeegebieden (2858/1-6)**

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

Les rapporteurs sont MM. Daniel Senesael et Kurt Ravys.

01.01 **Daniel Senesael** (PS): Monsieur le ministre, chers collègues, en pleine COP et à l'approche d'importantes discussions quant à la protection des océans à l'échelle mondiale, nous ne pouvons que saluer le fait que ce projet de loi soit abordé aujourd'hui en séance plénière. Il y a un an, à la COP26, la Belgique signait l'Appel pour l'océan des Blue Leaders et renforçait ce faisant son engagement en faveur d'une protection de 30 % des océans d'ici 2030. Cet engagement, nous le souhaitons avidement, devra se concrétiser lors de la COP15 sur la biodiversité qui se tiendra dans trois semaines à Montréal ainsi qu'au sein des Nations Unies dans le cadre des discussions de l'accord sur la protection de la biodiversité marine.

01.01 **Daniel Senesael** (PS): Een jaar geleden ondertekende België tijdens de COP26 de Blue Leaders Call for the Ocean en versterkte ons land op die manier zijn engagement om tegen 2030 30 % van de oceanen te beschermen. Dat engagement moet tijdens de COP15 over biodiversiteit, die over drie weken in Montreal zal plaatsvinden, concreet vorm krijgen.

Actionner les enjeux internationaux est essentiel, primordial pour porter une action efficace pour l'environnement et la biodiversité. Cependant, on oublie souvent que derrière ces défis globaux, il y a des actions à plus petite échelle qui doivent être engagées, plus nombreuses, plus précises, plus particulières. Aussi, défendre d'importantes ambitions au niveau mondial et se vouloir conséquent implique que nous prenions ici les mesures qui s'imposent au niveau national. Le projet de loi qui nous occupe participe de cette logique dans la mesure où celui-ci fournit une base solide, des principes, des définitions et des dispositions d'une politique environnementale ambitieuse.

Je tiens tout particulièrement à saluer ici le socle que fournit ce projet à l'établissement de nouvelles zones marines protégées et à l'élargissement de la liste des animaux marins protégés, sans oublier les dispositions de protection prévues: l'interdiction de la chasse des oiseaux et mammifères marins, la protection des sites de reproduction voire l'interdiction d'introduire des espèces exotiques sauvages dans les espaces marins. Évoquons l'interdiction de l'immersion et de l'incinération de déchets en mer ainsi que les rejets directs dans les espaces marins. Je soulignerai aussi les obligations attachées aux responsables de pollutions marines. Faire en sorte que celui qui pollue doive réparer les dommages causés relève du bon sens, monsieur le ministre. Nous sommes heureux de constater que tout auteur de dommage sera tenu de le réparer et qu'en cas de risque de dommage, une garantie financière doit être constituée.

En commission, monsieur le ministre, vous nous disiez que vos services avaient travaillé de longs mois à l'élaboration de ce projet, ce que nous imaginons sans trop de difficultés à sa lecture ainsi qu'à celle de ses documents annexes. Je tiens à saluer leur travail en guise de conclusion, et notre groupe soutiendra bien évidemment ce texte.

La **présidente**: Merci, monsieur Senesael. Je note que vous avez joint le rapport et votre intervention dans votre prise de parole.

01.02 Kurt Ravyts (VB): Mevrouw de voorzitter, collega's, ik verwijs naar het schriftelijk verslag. Wij stelden ons gelijktijdig kandidaat voor het verslag. Wij verwijzen echter naar het schriftelijk verslag.

Mevrouw de voorzitter, collega's, mijnheer de minister, alles gaat voorbij in het leven. Drieëntwintig jaar is in de politiek een eeuwigheid. Het was dan ook de hoogste tijd om de wet tot bescherming van het marien milieu te actualiseren. Nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen en nieuwe activiteiten in de zee, niet het minst de toename van de biodiversiteitscrisis, noopten tot een andere aanpak. De bestaande wet moest blijkbaar al zeven keer worden gewijzigd, om aan de evoluerende Europese regelgeving te voldoen, zij het zonder een bredere onderliggende visie. Er zijn ondertussen maar liefst 30 uitvoeringsbesluiten genomen doorheen de tijd. Het was overigens vaak vierklauwens aanpassen onder druk van de hogere regelgeving. De kaderwet is immers vanzelfsprekend ingeschakeld in een breder wettelijk Europees kader, maar ook in internationale regelgeving.

Mijnheer de minister, het viel enigszins tussen de plooiën van

Om coherent te zijn met die hoge ambities op wereldniveau, moeten we op nationaal niveau de bijhorende maatregelen nemen. Het wetsontwerp dat hier ter bespreking voorligt, draagt bij tot die logica, aangezien het ertoe strekt nieuwe mariene beschermde gebieden af te bakenen en de lijst met beschermde zeedieren uit te breiden, zonder de beoogde beschermende bepalingen te vergeten: het verbod op de jacht op zeevogels en zeezoogdieren, de bescherming van voortplantingsplaatsen, het verbod op de introductie van exotische wilde soorten, enz.

Ik wil ook de verplichtingen onderstrepen die worden ingevoerd ten aanzien van al wie verantwoordelijk is voor mariene verontreiniging. Het getuigt van gezond verstand dat ook hier het principe 'de vervuiler betaalt' ingang vindt.

Mijnheer de minister, ik wil uw diensten lof toezwaaien voor de inspanningen die ze geleverd hebben in het kader van de uitwerking van dit wetsontwerp. Onze fractie zal deze tekst uiteraard steunen.

De **voorzitter**: Mijnheer Senesael, ik noteer dat uw tussenkomst een geheel vormt dat zowel betrekking heeft op uw betoog als op het verslag.

01.02 Kurt Ravyts (VB): Après 23 ans, il était grand temps d'actualiser la loi visant la protection du milieu marin. En raison notamment de l'aggravation de la crise de la biodiversité, une approche différente s'imposait.

L'élaboration du projet de loi à l'examen s'est inscrite dans le contexte d'une procédure d'infraction européenne en cours contre la Belgique. Un processus de révision complète s'imposait, avec notamment une nouvelle structure pour la nécessaire loi-cadre relative au milieu marin. Cela concerne, entre autres, la transposition correcte de la règle-

voorliggend wetsontwerp, maar de totstandkoming van de wet kwam er ook tegen de achtergrond van een lopende Europese inbreukprocedure tegen België. Een volledig herzieningsproces met onder andere een nieuwe structuur voor die noodzakelijke kaderwet marien milieu drong zich dus inderdaad op. Het gaat onder andere om een betere afstemming met de federale wetgeving en de gewestelijke wetgeving, de correcte omzetting van internationale en Europese regelgeving, de rationalisering van het vergunningenbeleid, de versterking van het Natura 2000-beleid en een efficiëntere handhaving.

Het doel van de nieuwe wet is tweeledig, zijnde, enerzijds de bescherming van het marien milieu en anderzijds de organisatie van de mariene ruimtelijke planning. Hoe men het ook draait of keert, voorliggend wetsontwerp zal hoe dan ook zijn belang moeten bewijzen en aldus functioneren in de globale realiteit van wat men gemakshalve de blauwe economie is beginnen noemen.

Wanneer wij het hebben over de bescherming van het marien milieu, hebben wij het inderdaad over tal van aspecten. Er is bijvoorbeeld de zandwinning. Het is in het licht van het wetsontwerp met een grotere zorg voor het marien milieu een evidente zaak dat zandwinning, hoe belangrijk zij ook is voor onze kustverdediging, onze stranden of voor bepaalde aspecten van onze economie en industrie, nu ook onderworpen zal zijn aan een milieuvergunning en naargelang de zone ook aan een Natura 2000-toelating.

Mijnheer de minister, wanneer wij spreken over blauwe economie, spreken we ook over *blue energy*. Wij spreken dan onvermijdelijk, niet alleen maar wel als eyecatcher, over het offshoregebeuren, dat net als chocolade, bier of frieten als een soort internationaal uithangbord door deze regering constant in de markt wordt gezet. Dergelijke zaken krijgen in de Belgische politiek en in het Belgische overheidsbeleid dan een soort sacrosanct karakter, ze krijgen een zekere mate van onschendbaarheid.

De vivaldiregering was er, noblesse oblige, natuurlijk als de kippen bij om te connecteren – de beeldspraak is toepasselijk – met de aantrekkelijke Hertogin van Brabant. En ja, dat offshoregebeuren en de kavels in de Prinses Elisabethzone, zijn onlosmakelijk geconnecteerd – de beeldspraak blijft toepasselijk – met het Prinses Elisabethenergie-eiland.

Mijnheer de minister, u bracht vorige maand met uw collega, minister Van der Straeten, per helikopter een mediatiek sterk in de verf gezet bezoek aan de zone waar het onder de waterlijn liefst 25 hectare grote Prinses Elisabetheiland zal komen. Heel spectaculair. Ondertussen passeerde in de ministerraad, in veel grotere stilte, reeds de identificatie van de kavels, met andere woorden: de indeling in drie kavels in de Prinses Elisabethzone, met een bijhorend maximaal geïnstalleerd vermogen. Het gaat om een principieel akkoord over de kavelindeling ter voorbereiding van de opmaak van het ministerieel besluit Kavels. Wij zitten nog steeds in de voorbereiding van de concurrerende inschrijvingsprocedure, de zogenaamde tender voor de gunning van de kwesieuze domeinconcessies.

Mijnheer de minister, u zult het mij niet kwalijk nemen als ik zeg dat het energie-eiland en twee van de drie kavels in of tegen een Natura-2000-gebied liggen, en er enige bezorgdheid was over de bescherming van

mentation internationale et européenne et le renforcement de la politique Natura 2000.

Le projet de loi devra en tout cas prouver sa pertinence et sa capacité à fonctionner au sein de la réalité de l'économie bleue mondiale. La protection du milieu marin porte notamment sur l'extraction de sable. Celle-ci est importante pour la défense de notre côte et pour certains aspects de notre économie et de notre industrie, mais elle sera dorénavant également soumise à un permis environnemental et aussi, en fonction de la zone, à une autorisation Natura 2000.

L'économie bleue, c'est aussi l'énergie bleue. Le gouvernement présente constamment nos réalisations offshore comme une vitrine internationale et elles bénéficient même d'une certaine immunité. Les parcelles de la zone Princesse Elisabeth sont indissociablement liées à l'île énergétique Princesse Elisabeth, qui aura une superficie de 25 ha. Entre-temps, l'identification des parcelles est déjà passée subrepticement au Conseil des ministres. La zone Princesse Elisabeth est divisée en trois parcelles, avec une capacité maximale installée correspondante. Il s'agit d'un accord de principe en vue de la rédaction de l'arrêté ministériel sur les parcelles. En effet, nous nous situons encore dans la phase de préparation de l'appel d'offres.

L'île énergétique et deux des trois parcelles se trouvent dans ou à proximité d'une zone Natura 2000. La protection du milieu marin suscite donc quelques inquiétudes. C'est pourquoi j'ai demandé une deuxième lecture. Ainsi, j'ai obtenu quelques précisions supplémentaires sur les études environnementales en cours, notamment celles concernant l'île énergétique.

Elia insiste sur le fait que l'île énergétique est développée avec une attention particulière portée aux éléments qui peuvent renforcer le

het marien milieu. Die bezorgdheid is er nog altijd, en sluit toch aan bij wat dit wetsontwerp beoogt. Daarom heb ik een tweede lezing gevraagd en ik heb inderdaad wat bijkomende verduidelijking gekregen over de lopende milieustudies, ook die ten behoeve van het energie-eiland.

Wij mogen ter zake niet over één en zelfs niet over twee nachten ijs gaan. Elia, de hoogspanningsnetwerkbeheerder, beklemtoont wel dat het energie-eiland wordt ontwikkeld met bijzondere aandacht voor de integratie in het ontwerp van elementen die het mariene milieu in de Belgische Noordzee kunnen versterken. Men belooft dat door mitigerende maatregelen de impact van het project op het mariene milieu zal worden vermeden of ten minste zal worden geminimaliseerd, meer nog, dat via een doordacht *nature inclusive design* bepaalde aspecten van het mariene ecosysteem zelfs zullen worden bevorderd, via habitatcreatie of habitatherstel. Men spreekt over extra voedings-, paai-, schuil- en rustmogelijkheden voor vissen en opportuniteiten voor soorten die zich vasthechten op harde substraten, de zogenaamde epifauna, zoals mosselen, oesters, anemonen, zeepokken, mosdiertjes enzovoort. Het gaat zelfs over de creatie van een artificieel rif. Dat is allemaal leuk, maar ik wil het ook in de realiteit zien bewerkstelligd. Een studiebureau werkt momenteel aan het milieueffectenrapport. Dit zal uiteraard aan een publieksconsultatie onderworpen worden in de milieuvergunningsprocedure.

Mijnheer de minister, u hebt met betrekking tot het energie-eiland aangedrongen op bijkomend studiewerk, op vraag van de ter zake bevoegde wetenschappelijke diensten en ten behoeve van de passende beoordeling. Er lopen daaromtrent ongeveer 13 studies. Daarnaast zijn er blijkbaar nog twee soorten studies met betrekking tot specifiek de offshore. Er is een aantal desktopstudies onder de bevoegdheid van mevrouw Van der Straeten. En dan zijn er de 25 EDEN-natuurstudies, die onder uw bevoegdheid vallen.

Toch kan ik mij niet van de indruk ontdoen dat er blijkbaar enige haast mee gemeoid is, toch langs de kant van Elia. Ik besef dat een kunstmatig eiland geen windmolen is, maar toch, de *footprint* en impact op de zandbankhabitats van zo'n eiland kunnen toch wel aanzienlijk zijn. U zegt zelf dat het over nog niet ontgonnen terrein gaat, dat het een unicum is, zelfs wereldwijd, dit energie-eiland.

Met betrekking tot de offshore is het in elk geval duidelijk dat een aantal voorstudies, die desktopstudies, tot na de zomer van volgend jaar zal lopen, volgens de indicatieve planning. Ik denk dus niet dat het koninklijk besluit, dat onder meer de voorwaarden en criteria inzake ontvankeelijkheid en toekenning van de domeinconcessie bepaalt, er voor het einde van het derde kwartaal van volgend jaar zal komen. De resultaten van die onderzoeken zullen trouwens worden gecertificeerd en ter beschikking worden gesteld aan de kandidaat-inschrijvers, de potentiële projectontwikkelaars, via een openbaar toegankelijke databank.

De publicatie van de eerste oproep tot mededinging kan pas daarna plaatsvinden, aangezien de milieuvergunningen en Natura 2000-toelatingen mogelijk en hopelijk zelfs maatregelen en voorwaarden zullen bevatten waarmee bij het uitbrengen van een bod rekening moet worden gehouden. Het is bovendien noodzakelijk dat alle vergunningen voor de noodzakelijke versterking van het onshore netwerk verkregen zijn. Mijnheer Vermeersch, denk daarbij aan het Ventilushoof project. De ver-

milieu marin en mer du Nord belge. On promet que des mesures d'atténuation éviteront ou du moins minimiseront l'impact du projet sur le milieu marin, et que certains aspects de l'écosystème marin seront même favorisés. Je suis très curieux! Un bureau d'étude travaille actuellement au rapport d'incidence environnementale. Il sera évidemment soumis à une consultation publique dans le cadre de la procédure de permis environnemental.

En ce qui concerne l'île énergétique, le ministre a insisté pour faire réaliser des études supplémentaires. Treize études sont en cours à ce sujet. Apparemment, il y a également deux sortes d'études spécifiques à l'offshore. Il y a une série d'études documentaires qui relèvent de la compétence de Mme Van der Straeten, ainsi que 25 études environnementales EDEN qui relèvent de la compétence du ministre de la Mer du Nord.

Pour Elia, il existe manifestement une certaine urgence. L'empreinte et l'impact d'une telle île artificielle aménagée sur les habitats du banc de sable peuvent tout de même être considérables. Le ministre affirme que l'île énergétique est un domaine encore inexploité et qu'il s'agit même d'un cas unique au monde.

Les études documentaires se prolongeront certainement au-delà de l'été 2023. L'arrêté royal qui définit, entre autres, les conditions et les critères de recevabilité et d'octroi de la concession domaniale ne sera donc pas prêt pour la fin septembre 2023.

Les résultats de ces études seront certifiés et mis à la disposition des candidats soumissionnaires. La première mise en concurrence ne pourra être publiée que plus tard, parce que les conditions des permis devront être prises en compte lors de la soumission d'une offre.

En outre, les permis pour Ventilushoof doivent également être disponibles

gunningen moeten verkregen zijn binnen het geplande tijdsbestek voordat een dergelijke oproep tot mededinging wordt georganiseerd. Er kan ook worden gewerkt met opschortende voorwaarden en dergelijke. We zullen zien hoe u daarmee zal omgaan. De Vlaamse regering zou in februari het exacte tracé volgens de planning vastleggen. Is het realistisch om ervan uit te gaan dat de eerste nieuwe offshore installaties voor elektriciteitsproductie op basis van hernieuwbare energiebronnen in de Prinses Elisabethzone nog operationeel zullen worden voor 2028? We zullen zien.

De Vlaams Belangfractie keek vorig jaar reikhalzend uit naar de behandeling in de bevoegde commissie van het wetsvoorstel van de heer Loones om de federale residuaire bevoegdheden inzake de mariene gebieden, waaronder de Belgische territoriale zee en het continentaal plat, te delegeren aan het Vlaams Gewest. Het advies van de Raad van de State was echter duidelijk en stelde dat een dergelijke overdracht van bevoegdheden blijkbaar enkel kan via een optreden van de bijzondere wetgever. We weten wat dat betekent: dat het muurvast zit.

Desalniettemin steunen wij de analyse van onze N-VA-collega als hoofdindiener, met name dat de materiële en territoriale wetgeving over kust en maritieme zone een typevoorbeeld is van de Belgische institutionele verrommeling. Dit is inderdaad 'het Belgisch labyrint' op zijn best en we hopen dat hier ooit een einde aan zal worden gemaakt.

Hoe dan ook steunen wij dit wetsontwerp.

01.03 Barbara Creemers (Ecolo-Groen): Mevrouw de voorzitter, ik had in mijn voorbereiding genoteerd dat dit wetsontwerp al van 1999 dateert, maar na de vorige bespreking durf ik 'al' niet meer te gebruiken. We hadden het daarnet namelijk over een wet van 1803 die een laatste keer gewijzigd was in 1999. Misschien moet ik me iets nederiger opstellen en niet zeggen dat deze wet "al 23 jaar oud" is.

Collega Goffin sprak van een generatie die ertussen zit. Als men kijkt naar hoe wij nu naar de zee kijken, wat we weten over mariene milieus, wat er ondertussen in die 23 jaar allemaal op Europees niveau gebeurd is, dan is daar inderdaad een generatie overheen gegaan. Het was dan ook nodig om een nieuwe wet te schrijven. De oude wet is zeven keer gewijzigd; daar werd daarnet al naar verwezen. Vaak werd die gewijzigd omdat nieuwe Europese regelgeving dat vroeg. Intussen is er ook de bescherming van de Natura 2000-gebieden. Het was dus nodig. Daarom is deze nieuwe wet ter bescherming van het marien milieu van een geheel leeg blad vertrokken. Dat is goed, want de uitdagingen van de zee zijn te groot om te blijven sleutelen en aanpassingen te blijven aanbrengen aan een wet, die daardoor niet meer coherent zou overkomen.

De omvang van de klimaat- en de biodiversiteitscrisis wordt met de dag duidelijker. Daarom is het goed dat we het vandaag hebben over de wet marien milieu, wetende dat onze collega's in Sharm-el-Sheikh werken rond klimaat en alles wat daarmee samenhangt en hopelijk heel ambitieuze doelstellingen afspreken.

Ook onze Noordzee staat onder druk. We hebben het gisteren in de bespreking van de beleidsnota gehad over een aantal nieuwe activiteiten die mogelijk van start gaan. Zo hebben we een discussie gehad over maricultuur, over de mogelijkheden van bijvoorbeeld zeewier. Het is

dans les délais prévus. Le gouvernement flamand devrait déterminer le tracé en février. La question se pose de savoir s'il est réaliste de voir les premières nouvelles installations offshore de la zone Princesse Elisabeth en service avant 2028.

Une proposition de loi du collègue Loones de la N-VA visant à déléguer à la Région flamande les compétences résiduelles fédérales en matière de zones marines est bloquée, parce qu'elle nécessite une loi spéciale selon le Conseil d'État. Nous partageons l'analyse de l'auteur principal selon laquelle une telle législation est typique de la pagaille institutionnelle belge.

Quoi qu'il en soit, nous soutenons le projet de loi.

01.03 Barbara Creemers (Ecolo-Groen): La situation ayant profondément changé au cours des 23 dernières années, une nouvelle loi s'imposait. La loi de 1999 a déjà été modifiée à sept reprises, notamment parce qu'une nouvelle réglementation européenne l'exigeait. La protection des zones Natura 2000 a entre-temps également été instaurée. C'est pourquoi on est parti d'une feuille blanche pour cette nouvelle loi visant la protection du milieu marin, ce qui ne peut que profiter à la cohérence. L'ampleur de la crise du climat et de la biodiversité est de plus en plus évidente. Notre mer du Nord est également sous pression. Hier, lors de l'examen de la note de politique générale, nous avons évoqué certaines nouvelles activités qui pourraient éventuellement être lancées.

Je salue l'élaboration d'un cadre pour réfléchir aux effets potentiels de toutes ces activités sur l'environnement. Les mers et les océans souffrent en effet énormément du dérèglement climatique,

goed dat wij dat bekijken, dat wij zo breed mogelijk kijken naar de Noordzee. Het is ook goed dat wij een kaderwet maken om na te denken over de mogelijke milieueffecten van al die activiteiten in de zee. Door de mogelijke milieueffecten is het nodig om in goede regelgeving, een goed wettelijk kader, te voorzien. De zeeën en oceanen behoren namelijk tot de belangrijkste slachtoffers van klimaatverstoring, maar kunnen tegelijkertijd ook tot onze belangrijkste bondgenoten horen. Collega Ravyts verwees uitvoerig naar de windenergie die een oplossing kan zijn in de klimaatverstoring. Daarom is het goed regels vast te leggen en een goed evenwicht te zoeken tussen economie en ecologie.

Wij zijn dus tevreden met de voorliggende nieuwe wet marien milieu. Wat hier voorligt, is voor de bescherming van de zee alvast een goede stap vooruit.

Het is een kaderwet, wat wil zeggen dat er al heel wat kaders zijn geschapen, maar dat er ook nog heel veel geregeld zal moeten worden via koninklijke besluiten. Voor de opmaak van deze nieuwe wet werd er geluisterd naar verschillende partners en ngo's die zich toeleggen op de bescherming van zeeën en oceanen. Wij pleiten er dan ook voor om hen maximaal inspraak te geven bij de opmaak van die koninklijke besluiten. Zo zullen wij erover waken dat wij de zo waardevolle biodiversiteit in onze zee maximaal beschermen.

01.04 Greet Daems (PVDA-PTB): Mevrouw de voorzitter, collega's, mijnheer de minister, de verouderde wet marien milieu was duidelijk niet meer van deze tijd en was dus toe aan actualisatie. Het hoeft dan ook niet te verwonderen dat de nieuwe wet, die nu ter bespreking voorligt, over het algemeen een verbetering is en dat wij die ook zullen steunen.

Het blijft uiteraard een kaderwet, dus er zal nog veel uitgewerkt moeten worden in koninklijke besluiten en in het marien ruimtelijk plan. Daarin zal het pas echt concreet worden. Daarom wil ik vragen om dat grondig en met inspraak van de terreinorganisaties te doen.

De wet is dus een verbetering, al vallen er wel enkele bedenkingen bij te maken. Ik heb trouwens vastgesteld dat die bedenkingen gedeeld worden door milieuorganisaties die zich met die kwestie bezighouden. Sta me toe om die bedenkingen even op te noemen, zodat ze worden meegenomen in de uitwerking van de uitvoeringsbesluiten.

Eerst en vooral, hoewel de wettekst globaal gezien de goede richting uit gaat, zien we u toch aarzelen om verder te gaan dan het Europese of internationale kader. Dat is jammer, want op sommige plekken zou dat toch wel opportuun zijn. Beter heeft men een vooruitstrevend beleidskader inzake bescherming van het mariene milieu, dan eentje waarmee men constant achter de internationale regelgeving aanholt. Zo weigert u om definities van bepaalde begrippen op te nemen, zolang die niet internationaal aanvaard zijn. Dat doet wel afbreuk aan de efficiëntie van uw beleidskader. Daarom vragen wij u om bij de uitwerking van het KB rond Natura 2000 toch al verder te gaan dan wat internationaal vastligt.

Wij hebben ook vastgesteld dat u op bepaalde goede voorstellen uit uw voorontwerp terug bent gekomen, met als argument *no gold-plating*. Wij vragen daarom dat de beginselen artikel 6 van het voorontwerp, die het in uw uiteindelijke wetsontwerp niet hebben gehaald, alsnog van toepassing worden gemaakt via het KB.

mais ils peuvent également constituer nos plus importants alliés. Cela demande de bonnes règles et un bon équilibre entre économie et écologie. Nous sommes donc satisfaits de cette nouvelle loi. De nombreux points devront encore être réglés par le biais d'arrêtés royaux. Dans ce cadre, nous plaçons pour une implication maximale des différents partenaires et ONG qui se consacrent à la protection des mers et des océans.

01.04 Greet Daems (PVDA-PTB): La nouvelle loi apporte globalement une amélioration et nous la soutenons. L'élaboration de la loi-cadre doit être minutieuse, et il faut y associer les organisations de terrain.

Nous émettons cependant quelques réserves, partagées par un certain nombre d'organisations environnementales. Le ministre hésite notamment à aller au-delà du cadre européen ou international. Par exemple, il refuse d'inclure des définitions tant qu'elles ne sont pas définies au niveau international, mais cela se fait au détriment d'un cadre politique efficace. C'est pourquoi nous demandons que, lors de l'élaboration de l'arrêté royal autour de Natura 2000, nous allions déjà au-delà de ce qui est défini au niveau international. Sous couvert d'éviter la sur-réglementation, le ministre a retiré les principes de l'article 6 de l'avant-projet. Nous demandons que ceux-ci soient repris dans un arrêté royal. La suppression de la troisième catégorie de zones marines protégées constitue également une occasion manquée.

Concernant les activités autorisées dans les réserves marines, une

Daarnaast vinden we het ook een gemiste kans dat u de derde categorie mariene beschermde gebieden uit artikel 9 hebt geschrapt wegens gebrek aan internationale invulling. Wij hadden van u, als minister die zich internationaal als voortrekker van bescherming van het mariene milieu profileert, meer langetermijnperspectief voor de bescherming van de natuur en van de biodiversiteit in de Noordzee verwacht.

Wat de activiteiten in mariene reservaten betreft, vinden wij dat de tekst op twee punten wat verder had mogen gaan op het vlak van bescherming.

Ten eerste, moet er voor aangevraagde afwijkingen van activiteiten die normaal gezien verboden zijn in mariene reservaten altijd een individuele en geen collectieve beoordeling worden uitgevoerd, alvorens ze worden toegestaan. Het gaat hier om zones die vooral afgebakend zouden worden voor natuurbehoud, natuurbescherming en natuurherstel. Het lijkt ons logisch dat er geen rits aan activiteiten aanspraak kunnen maken op een milieuvergunning binnen mariene reservaten. Men kan eventueel wel in een KB verduidelijken welke activiteiten als groep niet onder de vergunningsplicht zouden vallen en hoe men daarmee wenst om te gaan. Ik denk dan bijvoorbeeld aan dagtoelatingsen voor sportduikers, waarvoor een bijdrage wordt gevraagd. Er kunnen zeker oplossingen worden gevonden die geen zware administratieve rompslomp met zich brengen en die tegelijk een hoge bescherming van onze mariene reservaten garanderen.

Ten tweede, activiteiten die normaal niet in mariene reservaten toegelaten zijn, dienen best aan een milieuvergunning te worden onderworpen. Dat lijkt mij een enorme tekortkoming in onderhavig wetsontwerp.

Wat de milieueffectenbeoordeling betreft, zitten de grote lijnen in uw tekst wel goed, maar de details zullen we in de uitvoeringsbesluiten moeten zien. Ik reken erop dat u in het KB inzake Natura 2000 zult specificeren dat de habitattoets autonoom is.

In het licht van de toepassing van de wettekst op het vlak van de milieueffectenbeoordeling baart het huidige beleid van de regering rond het energie-eiland mij toch zorgen. De beslissing over de vorm van de interconnector is al genomen vooraleer de milieueffecten van alle mogelijke opties waren beoordeeld. Ik snap dat er infrastructuur moet komen om een grid met de andere Noordzeelanden te vormen, maar het lijkt mij toch voorzichtiger en meer in lijn met het voorliggende wetsontwerp om eerst het MER af te wachten alvorens u beslist over de vorm die de infrastructuur moet aannemen. Er zijn immers andere opties dan een eiland mogelijk, die minder belastend zijn voor het mariene milieu. Ik kan mij niet van de indruk ontdoen dat de regering hier, onder druk van de deadline voor het gebruik van het relancegeld, overhaast beslissingen heeft genomen. Ik heb mij laten vertellen dat het MER nog dit jaar klaar zal zijn. Het lijkt mij logischer om dat af te wachten en pas dan te kiezen voor de oplossing met de laagste milieu-impact en het hoogste niveau van natuurinclusiviteit. Die manier van werken lijkt mij meer in lijn met de geest van het wetsontwerp dat nu op de tafel ligt.

Een snelle energietransitie is absoluut noodzakelijk om de klimaatcrisis tegen te gaan. Het is daarom goed dat België een pioniersrol op het vlak van offshore windenergieproductie blijft spelen. De ontwikkeling ervan in volle zee in samenwerking met de andere Noordzeelanden kun-

meilleure protection était possible sur deux points. Les dérogations aux activités interdites nécessiteront toujours une évaluation individuelle. Les activités qui ne sont normalement pas autorisées dans les réserves marines doivent faire l'objet d'un permis d'environnement.

L'évaluation des incidences sur l'environnement a été intégrée correctement dans les grandes lignes, mais il faudra examiner les détails dans les arrêtés d'exécution. Il est toutefois inquiétant que la décision quant à la forme de l'interconnecteur ait été prise avant que les incidences sur l'environnement de toutes les options possibles aient été évaluées. Le gouvernement semble avoir pris des décisions à la hâte sur ce point, alors que l'EIE sera apparemment prête avant la fin de l'année.

Une transition énergétique rapide est absolument nécessaire pour faire face à la crise climatique. Il est dès lors positif que la Belgique continue de jouer un rôle de pionnier dans le domaine de l'énergie éolienne offshore, y compris en collaboration avec les autres pays bordant la mer du Nord, pour autant que tout cela se déroule de manière inclusive par rapport à l'environnement.

Le stockage de carbone dans les fonds marins est une technologie que le ministre légitime avec son projet de loi dans le cadre de la transition climatique, mais qui n'a aucune place dans une politique de transition crédible. Nous voyons aujourd'hui que l'industrie fossile la promeut principalement pour passer sous silence la réduction progressive des combustibles fossiles. C'est évidemment irréaliste. La technique du stockage de carbone en est encore à ses balbutiements, et elle n'est viable commercialement que si on l'injecte dans des gisements de gaz ou de pétrole quasiment épuisés, afin d'extraire les dernières réserves de combustible fossile. Le ministre légitime en fait le

nen wij alleen maar aanmoedigen, mits dat op een natuurinclusieve manier verloopt.

Er is een andere soort technologie die u met het wetsontwerp legitimeert in het kader van de klimaattransitie, die eigenlijk absoluut geen plaats in een geloofwaardig transitiebeleid heeft, namelijk koolstofopslag in de zeebodem.

Vandaag promoot de fossiele industrie op de COP27 die technologie, opdat men het vooral niet zou hebben over de uitfasering van fossiele brandstoffen. Het ideaal van die industrie is immers dat we gewoon verder kunnen doen met de verbranding van olie en gas, zolang we alle CO₂-uitstoot afvangen en opslaan. Dat is natuurlijk allesbehalve realistisch. De techniek om CO₂ af te vangen, staat namelijk nog maar in haar kinderschoenen. Commercieel is de opslag van CO₂ ook enkel levensvatbaar, als die dient om te injecteren in bijna lege gas- of olievelden om het laatste restje fossiele brandstof naar boven te halen.

Onderhavig wetsontwerp rechtvaardigt die excuustechologie van de sector van de fossiele brandstoffen door een uitzondering op het verbod op storten voor afgevangen CO₂ in onze Belgische Noordzee toe te kennen. U legitimeert eigenlijk het megalomaan project om de koolstof van de havenindustrie van de Lage Landen op te slaan in lege Nederlandse gasvelden. Hiermee worden miljarden verspild, die veel beter geïnvesteerd hadden kunnen worden in de directe uitstootvermindering van de industrie met bewezen technologieën dan in immature, onbetrouwbare technologie die nooit op tijd op grote schaal levensvatbaar zal zijn. Het weinige CO₂ dat kan en moet afgevangen worden, omdat het niet te elimineren valt, kan beter opnieuw als grondstof in de chemie gebruikt worden. De legitimering van koolstofopslag onder de zeebodem vinden wij dan ook echt een stap in de verkeerde richting.

Ik zal wel eindigen met een positieve noot, namelijk de bescherming van Noordzeenatuur tegen ongebreidelde zandwinning. Op dat gebied is het wetsontwerp zeker een stap vooruit. Hoewel ons amendement in de commissie voor een snelle uitfasering van zandwinning in Natura 2000-gebied verworpen is, hebt u wel enige openheid getoond om daarvan werk te maken in het nieuwe marien ruimtelijk plan. We zullen u zeker daaraan houden.

We zullen vandaag het wetsontwerp dus steunen, omdat het een verbetering is van het vorige, verouderde kader. U kunt er echter op rekenen dat wij de vinger aan de pols blijven houden bij de uitvoering van de wet.

01.05 Minister **Vincent Van Quickenborne**: Mevrouw de voorzitter, collega's, ik dank u voor het interessante debat in de commissie en ook hier.

De wet van 1999 was toentertijd een pionierswet die het federale milieubeleid coördineerde. Intussen is die wet inderdaad een paar keren gewijzigd, ik dacht zeven keer, onder meer naar aanleiding van de omzetting van Europese richtlijnen. Men heeft echter nooit echt werk gemaakt van een bredere visie.

Intussen zijn er tal van nieuwe ontwikkelingen. Ik denk aan de onvermijdelijke windmolens op zee, aan de maricultuur en uiteraard ook aan de impact van de klimaat- en biodiversiteitscrisis. Dat alles heeft ons doen

projet mégalomane consistant à stocker le carbone émis par l'industrie portuaire dans des gisements de gaz néerlandais épuisés. Il aurait été préférable d'investir cet argent dans la réduction des émissions de l'industrie grâce à des technologies éprouvées. Il serait plus intéressant que le peu de carbone que l'on peut et que l'on doit capturer serve de matière première dans la chimie.

La protection de la nature de la mer du Nord contre une extraction de sable effrénée constitue un pas un avant, bien que notre amendement visant une réduction progressive rapide des activités d'extraction de sable dans les zones Natura 2000 ait été rejeté.

Nous soutiendrons cette loi, mais nous en suivrons la mise en œuvre.

01.05 **Vincent Van Quickenborne**, ministre: Bien que la loi de 1999 ait été modifiée à plusieurs reprises, aucun travail n'a jamais été effectué sur une vision plus large. Entre-temps, de nombreuses nouveautés et nouveaux phénomènes sont apparus, comme les éoliennes en mer, la mariculture et la crise du climat et de la biodiversité. Nous avons mis cette nouvelle loi sur le métier il y a deux ans, en concerta-

kiezen voor een andere aanpak. Wij zijn twee jaar geleden begonnen met een wit blad papier en het resultaat dat vandaag voorligt en waarover straks wordt gestemd, is het resultaat van breed overleg met industrie, wetenschappers, federale en gewestelijke overheidsdiensten en ngo's. Ons Noordzeebeleid – dat weten de collega's uit de commissie – is bij uitstek participatief. Wij betrekken er steeds de belanghebbenden bij. Ook met kustbesturen, federale en regionale overheidsdiensten hebben wij veel contact.

Het doel van de nieuwe wet is tweeledig, de bescherming van het marien milieu en de organisatie van de mariene ruimtelijke planning.

Het eerste deel, de bescherming, betreft de bepalingen rond mariene beschermde gebieden, die beter worden aangesloten op de habitat- en vogelrichtlijnen. Het principe dat de vervuiler betaalt, regelt onder meer de bepalingen rond de aansprakelijkheid bij milieuvervuiling. Wij wijzigen ook de wet betreffende het continentaal plat, zodat voor zandwinning zowel een concessie als een milieuvergunning vereist is.

Het tweede deel van de wet betreft de organisatie van de mariene ruimtelijke planning. Ons land was destijds, in 2014, één van de eerste met een marien ruimtelijk plan. Op dit ogenblik loopt het tweede. Wij gaan de geldigheidsduur van zo'n plan optrekken van zes tot acht jaar, omdat op die manier aan alle gebruikers van de Noordzee, zowel de beroepsmatige gebruikers als de recreanten, meer rechtszekerheid wordt geboden.

Dit wetsontwerp is een belangrijke stap om ons federaal marien milieu-beleid te moderniseren, maar het werk stopt niet. Wij zullen in 2023 werk maken van de herziening van 44 uitvoeringsbesluiten, zodat wij beschikken over een modern kader.

Mijnheer Ravyts, u hebt uw bezorgdheden geuit over het energie-eiland. In de commissievergadering heb ik die bezorgdheden ook gedeeld. Ze hebben ertoe geleid dat de oorspronkelijke locatie van het energie-eiland is gewijzigd. Ik heb de Beheerseenheid van het Mathematisch Model van de Noordzee, de BMM, meteen de opdracht gegeven om naast de 25 voorziene natuurstudies voor de bouw van windmolens nog eens bijkomende studies uit te voeren over de impact van het energie-eiland. Dat zijn in totaal elf studies. De resultaten van de studies zullen in rekening moeten worden gebracht wanneer het milieueffectenrapport wordt beoordeeld. Ik heb steeds gezegd dat ik geen milieuvergunning zal afleveren als de wetenschap daar geen positief advies voor geeft.

Het MER zal begin 2023 worden ingediend. De beoordeling zal gebeuren in het najaar van 2023. Het eiland moet klaar zijn in augustus 2026. Dat ligt vast. U had ook nog een vraag over de timing. U vroeg of 2028 wel realistisch is. Met de beslissing over Ventilus wordt er nu wel meer mogelijk. Ik heb gisteren in de commissie toegelicht dat de timing die op de webstek van de AD Energie staat niet meer actueel is. Samen met de minister van Energie zullen we de timing aanpassen. We gaan er nog steeds van uit dat we 2028 kunnen halen. We gaan na waar we de procedures kunnen versnellen, uiteraard zonder afbreuk te doen aan de bescherming van het marien milieu.

Mevrouw Daems, we zijn breed participatief. U hebt dat gevraagd en we zorgen daar ook effectief voor. De procedure voor de opstelling van

tion avec des scientifiques, l'industrie, des ONG et des services publics fédéraux et régionaux. Avec cette loi, nous protégeons le milieu marin et organisons le plan d'aménagement des espaces marins.

Les dispositions relatives aux zones marines protégées sont mieux alignées sur les directives "Oiseaux" et "Habitats". La responsabilité est réglementée selon le principe du pollueur-payeur. Nous modifions également la loi sur le plateau continental afin que l'extraction de sable nécessite une concession et un permis d'environnement. Nous faisons passer la période de validité du plan d'aménagement des espaces marins de six à huit ans afin d'accroître la sécurité juridique. En 2023, nous réviserons les 44 arrêtés d'exécution afin de disposer d'un cadre moderne pour la politique relative au milieu marin.

Je partage les préoccupations en ce qui concerne l'île énergétique, si bien que sa localisation a été modifiée. J'ai dès lors demandé à l'Unité de gestion du modèle mathématique de la mer du Nord d'effectuer des études supplémentaires sur l'incidence de l'île énergétique. Si la science n'émet pas un avis positif, je ne délivrerai pas de permis d'environnement.

L'EIE sera soumise début 2023 et évaluée à l'automne. L'île devra être prête en août 2026. Une décision ayant désormais été prise concernant Ventilus, la date de 2028 redevient plus réaliste. Nous examinons à quels niveaux les procédures peuvent être accélérées.

Nous travaillons de manière très participative. La procédure d'établissement d'un plan d'aménagement des espaces marins prévoit une consultation du public. Des définitions acceptées au niveau international ont été intégrées au projet. Si de nouvelles définitions s'avèrent nécessaires, elles peuvent être ajoutées par arrêté royal. En ce qui concerne l'article 6, nous avons

een marien ruimtelijk plan voorziet trouwens in een publieksconsultatie waaraan iedereen kan deelnemen. Indien er internationaal aanvaarde definities zijn, zijn deze opgenomen in het wetsontwerp. Als er in de toekomst definities nodig zouden zijn, dan nemen we ze op in het toepasselijk koninklijk besluit.

U herhaalde hier dat u een aantal beginselen in artikel 6 had willen opnemen. We hebben daarvoor het advies van de Raad van State gevolgd, die vindt dat deze bepaling op dit ogenblik te speculatief is en onvoldoende afgelijnd. Men verwijst ook naar de mogelijkheid om gebruik te maken van de uitvoering van de Europese richtlijn. Dat is voorzien in artikel 7 van ons wetsontwerp.

Inzake de interconnector en een beslissing daaromtrent zijn twee zaken van belang, namelijk de beslissing om iets te doen en de vergunning daarvoor.

De beslissing voor een interconnector is nog niet definitief genomen. Zowel voor Nautilus als Triton zijn er nog haalbaarheidsstudies lopende. Eenmaal de beslissing is genomen om te bouwen, zal ook daarvoor een milieuvergunning moeten worden aangevraagd. Indien de kabel door het Natura 2000-gebied loopt, zal er eveneens een passende beoordeling moeten worden gemaakt.

Uw verzet tegen CCS kennen wij. Ik heb ook opgemerkt dat dit niet de zalmakende oplossing is. Wij hebben dat nu echter mogelijk gemaakt, door de ratificatie van de amendementen op het Londenprotocol, op 4 oktober 2022 hier in het Parlement. Het zou dan ook bizar zijn om dat niet te voorzien in de voorliggende wet. U weet dat dit binnen de Belgische zeegebieden niet mogelijk zal zijn, aangezien ons land niet beschikt over lege olie- of gasvelden. Het moet echter wel mogelijk zijn voor Belgische schepen om daaraan mee te werken. Daarom is die uitzondering opgenomen in voorliggende wetgeving.

Collega's, ik dank u voor de medewerking en ik kijk uit naar de stemming.

La **présidente**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles **Bespreking van de artikelen**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2858/4)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2858/4)**

L'intitulé en français a été modifié par la commission en "projet de loi visant la protection du milieu marin et l'organisation de l'aménagement des espaces marins belges".

Het opschrift in het Frans werd door de commissie gewijzigd in "projet de loi visant la protection du milieu marin et l'organisation de l'aménagement des espaces marins belges".

Le projet de loi compte 67 articles.
Het wetsontwerp telt 67 artikelen.

suivi l'avis du Conseil d'État.

La décision concernant l'interconnecteur n'a pas encore été prise à titre définitif. Les études de faisabilité pour Nautilus et Triton sont toujours en cours. Si la décision est prise, un permis d'environnement devra être demandé. Si le câble traverse la zone Natura 2000, nous devrons procéder à une évaluation appropriée.

Nous avons rendu possible la capture et le stockage du carbone (CSC) en ratifiant les amendements du protocole de Londres. Il serait donc bizarre de ne pas l'inclure dans cette loi. Comme nous ne disposons pas de champs de pétrole ou de gaz épuisés, la CSC ne sera pas possible en mer du Nord, mais nos navires devraient pouvoir y participer.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

*Les articles 1 à 67 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 67 worden artikel per artikel aangenomen.*

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

02 Proposition de loi modifiant l'arrêté royal du 21 décembre 1967 portant règlement général du régime de pension de retraite et de survie des travailleurs salariés en ce qui concerne les droits en matière de pension des accueillants conventionnés (843/1-7+9)

- Proposition de loi modifiant l'arrêté royal du 28 septembre 2006 portant exécution des articles 33, 33bis, 34 et 34bis de la loi de redressement du 10 février 1981 relative aux pensions du secteur social, en ce qui concerne les gardiens ou gardiennes d'enfants (2333/1-2)

02 Wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers, wat de pensioenrechten van aangesloten onthaalouders betreft (843/1-7+9)

- Wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 september 2006 tot uitvoering van de artikelen 33, 33bis, 34 en 34bis van de herstellwet van 10 februari 1981 inzake pensioenen van de sociale sector, wat de onthaalouders betreft (2333/1-2)

Propositions déposées par:

Voorstellen ingediend door:

- 843: Nahima Lanjri, Sophie Thémont, Christophe Bombled, Marie-Colline Leroy, Anja Vanrobaeys, Maggie De Block, Dieter Vanbesien, Nawal Farih, Leen Dierick, Els Van Hoof
- 2333: Sophie Thémont, Jean-Marc Delizée, Chanelle Bonaventure, Anja Vanrobaeys.

Discussion générale **Algemene bespreking**

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

02.01 **Anja Vanrobaeys**, rapporteur: Mevrouw de voorzitter, voor de eerdere werkzaamheden verwijs ik naar het schriftelijk verslag. U weet echter dat tijdens de plenaire vergadering van 10 november de Kamer de amendementen nrs. 3-8 opnieuw naar de commissie verwezen heeft.

Gisteren heeft de commissie voor Sociale Zaken de vooral technische wijzigingen aangenomen. Alle fracties waren voor, behalve de N-VA, die zich onthouden heeft.

02.02 **Nahima Lanjri** (cd&v): Mevrouw de voorzitter, collega's, ik ben vorige maand op werkbezoek geweest bij Maria. Wie is Maria, zult u zich afvragen. Maria is een 66-jarige onthaalmoeder die al 47 jaar lang zorgt voor kindjes uit haar buurt. Dankzij haar inzet als onthaalouder kunnen de ouders van die kindjes gaan werken of een opleiding volgen. Zij weten dat hun kindje, hun kostbaarste bezit, in goede handen is bij Maria.

Op 1 januari van volgend jaar gaat Maria echter met pensioen. Dit is echt zo, dit is geen gefantaseerd verhaal. Hoewel zij dan 47 jaar gewerkt zal hebben, vindt zij dat zij haar kindjes – want zo noemt zij ze – toch zal missen. Zij weet wel dat het na 47 jaar dag in dag uit vroeg

02.01 **Anja Vanrobaeys**, rapporteur: En sa séance plénière du 10 novembre 2022, la Chambre a renvoyé les amendements 3 et 8 en commission des Affaires sociales. La commission a adopté hier ces modifications d'ordre plutôt technique. Pour ce qui est des travaux antérieurs, je m'en réfère au rapport écrit.

02.02 **Nahima Lanjri** (cd&v): Lors d'une visite de travail le mois dernier, j'ai rencontré Maria, une femme de 66 ans qui travaille comme gardienne d'enfants depuis 47 ans. Le 1er janvier 2023, elle prendra sa retraite. Après s'être renseignée auprès du Service fédéral des Pensions, elle a appris que sa pension s'élèverait à 822 euros. En effet, il n'existait pas de statut pour les accueillants avant 2003. Leurs

opstaan en werken tot in de late uren, goed is dat zij van haar welverdiende rust zal kunnen genieten.

Een tijdje geleden kreeg zij echter een koude douche. Zij had navraag gedaan bij de Federale Pensioendienst over hoeveel haar pensioen zou bedragen. De Federale Pensioendienst meldde haar: Maria, u zult een pensioen krijgen van 822 euro. En dat voor iemand die 47 jaar gewerkt heeft, collega's!

Hoe komt dat? Het ligt aan het statuut dat onthaalouders hadden vóór 2003. Vóór 2003 hadden onthaalouders namelijk helemaal geen statuut. Wat zij verdienden, was een soort onkostenvergoeding. Zij verdienden een soort onkostenvergoeding, waarop zij minder belastingen hoefden te betalen, maar het was geen loon en zodoende zijn er eigenlijk ook nooit bijdragen betaald voor hun pensioen, waardoor zij dus ook nooit pensioenrechten hebben kunnen opbouwen. Hoewel Maria 47 jaar gewerkt heeft in haar ogen, in de ogen van haar man en ook in de ogen van al de gezinnen voor wie ze 47 jaar lang voor al die kindjes gezorgd heeft, zegt de pensioendienst haar dat zij maar 822 euro zal krijgen. De berekening van de pensioendienst komt namelijk uit op 28 gewerkte jaren, namelijk de jaren na 2003 en ook nog de beginjaren, toen zij na haar studies een tijdje als kinderverzorgster gewerkt heeft.

Het verhaal van Maria is geen alleenstaand verhaal, er zijn zo nog duizenden onthaalouders die een koude douche krijgen op het moment dat zij in antwoord op hun aanvraag te horen krijgen wat zij slechts als pensioen zullen ontvangen.

Om die reden ligt onderhavig wetsvoorstel voor, dat ik al jaren geleden heb ingediend, en mijn toenmalige collega Sonja Becq ook al jaren geleden had ingediend. Samen met PS-collega Sophie Thémont heb ik bijna een jaar aan het wetsvoorstel gewerkt, om het in deze plenaire vergadering te doen landen.

Met het wetsvoorstel willen we ervoor zorgen dat onthaalouders ten minste toegang krijgen tot het minimumpensioen. Door de wijzigingen die wij nu doorvoeren, zal Maria concreet 204 euro meer pensioen ontvangen. Daarmee heeft ze nog altijd geen riant pensioen, want ze eindigt op iets meer dan 1.000 euro, maar het is bijna een kwart meer dan aanvankelijk werd berekend.

Met deze wet laten wij de jaren na 2003 zwaarder doorwegen door de toepassing van een verhoogde coëfficiënt, zodat de gewerkte jaren vóór 2003, die niet meetellen, voor een stuk gecompenseerd worden. Op die manier zullen in de komende tien jaar meer dan zesduizend onthaalouders wel toegang krijgen tot het minimumpensioen en dus een beter pensioen krijgen dan wanneer wij dit wetsvoorstel niet zouden goedkeuren. Daardoor krijgen onthaalouders een beter pensioen.

Onthaalouders verdienen niet alleen maar respect. Ze verdienen respect uiteraard, maar laten we dat niet alleen uiten in woorden en met een schouderklopje nu en dan, maar laten we dat vooral uiten in daden en ervoor zorgen dat onthaalouders een beter pensioen krijgen, en minstens ook het minimumpensioen krijgen als ze jarenlang hebben gewerkt, soms zelfs meer dan 45 jaar zoals in het geval van Maria.

Ik wil alle collega's bedanken, en in het bijzonder mevrouw Thémont, voor de samenwerking aan dit wetsvoorstel. Ik wil alle collega's van de

revenus antérieurs à cette année étaient considérés comme une sorte d'indemnité de frais. Ils devaient payer moins d'impôts sur ces sommes, mais ne se sont constitué aucun droit à la pension.

J'avais déjà déposé il y a plusieurs années la proposition de loi qui nous est soumise aujourd'hui. Avec Sophie Thémont, j'y ai travaillé pendant près d'un an. Nous souhaitons faire en sorte que les accueillants aient au moins accès à la pension minimum. Maria verra ainsi sa pension augmentée de 204 euros. Nous valorisons davantage les années postérieures à 2003 par l'application d'un coefficient majoré. Plus de 6 000 accueillants auront ainsi accès à la pension minimum au cours des dix prochaines années.

Je remercie tous les collègues pour le soutien en faveur de cette proposition de loi, tant de la part de la majorité que de l'opposition. Je déplore toutefois l'abstention de la N-VA.

meerderheid bedanken die dit wetsvoorstel hebben gesteund, net als de collega's uit de oppositie die het hebben gesteund. Helaas hebben niet alle collega's uit de oppositie dit wetsvoorstel gesteund. Er is inderdaad een onthouding van de N-VA en dat is jammer, maar het komt hen toe om toe te lichten waarom dit het geval is. Alvast bedankt, collega's, ook namens alle onthaalouders die ook dankbaar zullen zijn tegenover alle parlementairen die hebben meegewerkt en het mogelijk hebben gemaakt dat zij vanaf 1 januari een beter pensioen zullen krijgen.

02.03 Wim Van der Donckt (N-VA): Mevrouw de voorzitter, onze fractie zal zich bij de stemming inderdaad onthouden. Wij verzetten ons niet tegen dit wetsvoorstel, collega Lanjri. U zult in de debatten in de commissie ook wel hebben gehoord dat de problematiek die u hier aanhaalt, ook ons na aan het hart ligt. Onthaalouders zijn onmisbaar in onze maatschappij. U verwees naar Maria, de naam van de onthaalmoeder van mijn twee kinderen was Rita, maar de naam doet er niet toe: die mensen verdienen een behoorlijke behandeling.

Het punt dat wij willen maken in dezen, is dit. Het is bijzonder jammer dat deze pensioenregeling niet wordt opgenomen in een bredere pensioenhervorming die Vivaldi heeft aangekondigd in het regeerakkoord. Het is nog altijd wachten daarop. Zal dit er wel komen? Bovendien is de oplossing die u voorstelt misschien wel goed voor een 6.000 mensen, zoals u zei, maar wat doet u met de onthaalouders die vandaag reeds met pensioen zijn? Zij vallen niet onder deze regeling. In het kader van een bredere pensioenhervorming had er misschien ook voor hen een oplossing uitgewerkt kunnen worden.

Een andere reden waarom de N-VA zich zal onthouden, is dat er – alweer – extra periodes zonder bijdragen gelijkgesteld worden voor de pensioenopbouw. Dat zal de financiële houdbaarheid van ons pensioenstelsel nog verder ondergraven. Het is ook alweer een bepaalde oplossing voor een bepaalde beroepscategorie. Daarbij vergeet men dan weer andere beroepscategorieën, die in een vergelijkbare situatie zitten. Ik denk bijvoorbeeld aan de artsen in opleiding. In het kader van een bredere pensioenhervorming hadden ook zij mee opgenomen kunnen worden.

Kortom, wij onthouden ons niet omdat wij geen respect zouden hebben voor het harde en belangrijke werk dat deze mensen hebben geleverd, wel omdat het alweer een gemiste kans is om in dezen tot een grondige pensioenhervorming te komen. Dat zijn de redenen waarom wij enige reserve hebben tegenover dit wetsvoorstel en ons dus zullen onthouden.

02.04 Marie-Colline Leroy (Ecolo-Groen): Madame la présidente, chers collègues, je vous remercie pour la présentation et je remercie également les collègues, rejoints par Mme Thémont, qui sont à l'initiative de ce texte relatif aux pensions des accueillantes. Comme je n'ai pas rencontré beaucoup d'accueillants masculins depuis que je travaille sur le sujet, je me permets de parler au féminin.

Quand ma fille est allée chez une accueillante, dans sa maison, je ne savais pas du tout qu'elle aurait, outre le salaire qui n'est pas complètement déliant, une pension aussi petite et fort compliquée, alors que, pendant les deux ans qu'elle a passés avec ma fille, elle m'a toujours épâtée par sa patience, sa capacité à passer des journées complètes avec cinq ou six bébés, des enfants de très jeune âge. C'est un métier

02.03 Wim Van der Donckt (N-VA): Notre groupe s'abstiendra effectivement. Il est évident que les accueillants d'enfants méritent le respect, mais il est particulièrement regrettable que ce dispositif ne soit pas inclus dans une réforme plus large des pensions.

Il n'existe aucune solution pour les accueillants d'enfants déjà retraités et, une fois de plus, une période supplémentaire sans cotisations sera assimilée pour la constitution de la pension. Cela compromettra davantage la viabilité financière de notre régime de pension. Les catégories professionnelles dans une situation similaire – comme les médecins en formation – sont laissées pour compte. Une réforme plus large aurait pu tenir compte de ces catégories.

Dès lors, nous nous abstiendrons parce qu'il s'agit d'une nouvelle occasion manquée d'aboutir à une réforme en profondeur des pensions.

02.04 Marie-Colline Leroy (Ecolo-Groen): Bij het doornemen van deze tekst wist ik niet dat de pensioenen van onthaalouders zo laag liggen, en hun loon is al niet om over naar huis te schrijven. Zij hebben nochtans een moeilijk beroep, dat toewijding en geduld vereist, en waarbij ze veel vertrouwen moeten inboezemen ten opzichte van de ouders die hun hun baby toevertrouwen. De ouders kunnen hun beroepsactivi-

qui est extrêmement difficile, qui est fatigant, qui requiert beaucoup de patience, de sollicitude et de bienveillance. Il nous faut avoir une extrême confiance dans les personnes qui exercent ce métier. Je me souviendrai toujours du jour où j'ai déposé ma fille pour la première fois. Quand on conduit son enfant de quatre mois chez cette dame qui va le garder, d'abord pour une heure, ensuite pour une journée et puis pour des journées complètes, et qui va tisser une relation extrêmement importante dans ses premiers mois, il faut clairement une grande dose de confiance envers cette personne. L'accueillante permet aux parents de poursuivre leur activité professionnelle ou autre en toute confiance, sans avoir d'inquiétude car ils savent que leur enfant sera bien et qu'ils pourront récupérer un enfant apaisé, nourri, reposé et qui aura pu se développer. C'est absolument essentiel. Or ces personnes touchent des pensions extrêmement basses.

Certes, nous ne sommes pas passés à des montants exceptionnels. Nous n'avons pas fait subitement un énorme bond. C'est vrai, monsieur Van der Donckt, nous n'avons pas intégré et implémenté ces nouveaux droits dans la réforme globale. Mais j'ai envie de dire – et c'est un raisonnement que nous avons tenu lors des commissions – ce qui est fait est fait. Ce qui est fait n'est plus à faire.

Se dire que l'on ne pouvait pas avancer sur ces droits fondamentaux des accueillantes tant que l'on ne passait pas à la réforme générale et globale me semble assez court. Oui, bien sûr, nous devons travailler sur d'autres sujets et davantage dans une réforme plus globalisée. Mais au moins, pour ces accueillantes, cette question est réglée. Ou du moins elle le sera, je l'espère, d'ici quelques heures.

Comme vous l'avez dit, ce n'est pas le cas pour les personnes aujourd'hui pensionnées. Ne traînons plus! Si pour nous, cela semble relativement limité, je pense que pour ces travailleuses, c'est essentiel. Chaque jour compte pour pouvoir aboutir à une réforme qui leur sera favorable.

Notre groupe Ecolo-Groen est tout particulièrement sensible dès qu'il s'agit des conditions des travailleuses et des conditions liées à leurs pensions. Lors des discussions qui ont eu lieu au cours des dernières semaines, nous avons fait des avancées significatives. C'est donc avec beaucoup de plaisir, de soulagement et de confiance que nous voterons ce texte ce soir ou cette nuit.

La **présidente**: Madame Leroy, au rythme où nous allons, cela risque effectivement d'être cette nuit.

02.05 Sophie Thémont (PS): Madame la présidente, chers collègues, comme cela vient d'être dit, de trop nombreuses femmes sont victimes d'inégalités. Les salaires des femmes sont en effet souvent plus bas. Elles travaillent aussi parfois à temps partiel, sans oublier les congés de maternité. Voilà les raisons qui compliquent leur accès à la pension qui peut être limité.

Parmi toutes ces femmes, il y a les accueillantes d'enfants. Comme ma collègue l'a dit, s'occuper du matin au soir d'enfants en bas âge, les endormir, les câliner, les nourrir est éreintant. Ce métier est pourtant essentiel au fonctionnement de notre société, mais aussi pour permettre l'accès à l'emploi d'autres femmes. Il doit donc être pleinement revalorisé.

teit rustig voortzetten, terwijl de onthaalouders hun kind te eten geeft, verzorgt, te slapen legt en helpt bij de ontwikkeling.

De pensioenen van de onthaalouders zijn nog altijd geen vetpot. Die nieuwe rechten maken inderdaad geen deel uit van de globale hervorming, maar als we daarop hadden moeten wachten, zou het probleem met het pensioen van de onthaalouders nog altijd niet van de baan zijn. Elke dag telt evenwel om rechten toe te kennen aan die onthaalouders voordat ze de pensioenleeftijd bereiken. De arbeidsvoorwaarden van vrouwen vormen een aandachtspunt voor mijn fractie. De afgelopen weken hebben we wezenlijke vooruitgang kunnen boeken. We zullen deze tekst met vertrouwen en opluchting goedkeuren.

02.05 Sophie Thémont (PS): Al te veel werkneemsters, onder wie de onthaalouders, zijn het slachtoffer van ongelijkheid. Hun zware beroep is essentieel voor de werking van onze samenleving: dankzij hun werk kunnen andere vrouwen uit werken gaan. Hun beroep moest volledig gehonoreerd worden. Tot 2003 hadden ze geen statuut. Vervolgens kregen ze sociale rechten, maar met de vóór 2003 gewerkte jaren werden er geen pensioenrechten

Pourtant, jusqu'en 2003, leur revenu n'était considéré que comme un remboursement de frais. Elles ne bénéficiaient d'aucune reconnaissance professionnelle, d'aucun droit social alors que leurs journées de travail sont chargées et très fatigantes. En 2003, un statut social était enfin créé. Mais là où le bât blesse, c'est qu'aucun droit de pension ne pouvait être reconnu pour les années prestées avant cette date. Il était donc impossible pour ces femmes de remplir la condition de carrière de 30 années. La proposition de loi à l'examen veut remédier à cette injustice et faciliter l'accès à la pension minimale garantie.

Tout à l'heure, on a cité le chiffre: 6 000 accueillantes d'enfants qui étaient discriminées pourront, demain, remplir la condition de carrière malgré les années de travail prestées en tant que gardienne d'enfants avant 2003. Il s'agit d'une très belle avancée. Voilà la raison pour laquelle nous soutenons cette proposition de loi.

Pour terminer mon intervention, je voudrais remercier Nahima Lanjri avec qui j'ai collaboré de manière constructive durant un an. L'élaboration de cette proposition de loi a, en effet, pris du temps. Nous avons eu de nombreuses réunions. Mais tout cela a finalement porté ses fruits. Je souhaiterais également remercier les groupes politiques qui soutiennent cette proposition de loi qui concerne – je le rappelle – pas moins de 6 000 accueillantes d'enfants. Monsieur Van der Donckt, cela valait la peine!

02.06 Ellen Samyn (VB): Mevrouw de voorzitter, collega's, de kinderopvang kraakt in zijn voegen. Deze week berichtten de media dat de ene na de andere crèche moet sluiten. De teller staat op 37, dat is er ongeveer 1 per week. In tijden van nijpend plaatstekort in de kinderopvang is het niet meer dan logisch dat er voluit moet worden ingezet op de verbetering van het statuut van onthaalouders. Mijn fractie onderstreept het belang van de onthaalouders. Ze zijn immers een belangrijke schakel in de opvoeding van het kind die ervoor zorgt dat ouders werk en gezin kunnen combineren. Dit voorstel is een eerste stap in het verbeteren van het statuut van de onthaalouders. Mijn fractie zal dit wetsvoorstel mee steunen. Het is niet meer dan logisch dat deze mensen die zulke belangrijke taak uitvoeren, eindelijk zullen kunnen genieten van betere pensioenrechten.

Het is een eerste stap, maar er is nog veel werk aan de winkel. In het regeerakkoord werd voorzien dat het statuut *sui generis* voor onthaalouders geëvalueerd zal worden. Ik kaartte deze problematiek trouwens gisteren nog aan tijdens de beleidsnota van minister Vandenbroucke. Twee jaar na het sluiten van het regeerakkoord is deze regering nog altijd bezig met het overleggen, het onderzoeken, het bestuderen en voorlopig moeten onthaalouders die massaal afhaken door dat statuut, het daarmee stellen.

Ik roep daarom nog eens op om komaf te maken met dit statuut, dat geen volwaardige sociale bescherming biedt aan de onthaalouders. Neem nu eindelijk concrete stappen. In tijden dat er amper kinderopvang beschikbaar is, zouden onthaalouders net aangemoedigd moeten worden in plaats van ontmoedigd. Laten we niet vergeten dat bij gebrek aan kinderopvang één van de ouders gedwongen thuis zal moeten blijven, wat weer financiële gevolgen met zich zal meebrengen. De inzet van dit dossier is zeer groot, maar u kan rekenen op onze steun.

opgebouwd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe die onrechtvaardigheid weg te werken, door de toegang tot het gewaarborgd minimumpensioen te vergemakkelijken. Dit is een mooie stap voorwaarts voor 6.000 onthaalouders. Daarom zullen wij dit wetsvoorstel steunen. Ik dank mevrouw Lanjri voor haar constructieve medewerking aan de totstandkoming van deze tekst, die een jaar geveerd heeft.

02.06 Ellen Samyn (VB): Le secteur de l'accueil des enfants est fortement sous pression. Cette année, 37 crèches ont déjà fermé leurs portes. Alors que les places manquent cruellement, nous devons nous engager pleinement au niveau fédéral pour améliorer le statut des accueillants d'enfants. Cette proposition de loi est un premier pas dans cette direction et offre de meilleurs droits à la pension aux accueillants. C'est pourquoi nous soutenons cette proposition.

Deux ans après les promesses reprises dans l'accord de gouvernement concernant un statut *sui generis* pour les accueillants, l'exécutif n'est pas parvenu à dépasser le stade des concertations et des études. Le statut actuel n'apporte pas une protection complète. J'appelle le gouvernement à prendre enfin des mesures concrètes et à encourager le travail d'accueillant d'enfants au lieu de le décourager.

02.07 Christophe Bombled (MR): Madame la présidente, chers collègues, comme vous le savez, l'évolution du statut des accueillantes d'enfants s'est faite progressivement. Avant 1975, il n'y avait tout simplement rien, aucune reconnaissance, aucun droit social. L'année 2003 constitue véritablement une année charnière à partir de laquelle ces travailleuses – car en effet, il s'agit essentiellement de femmes – ont acquis certains droits grâce à la mise en place d'un statut *sui generis*. Elles ont ainsi pu bénéficier des soins de santé, de l'indemnité de l'assurance maladie-invalidité, du chômage, du régime accidents du travail et maladies professionnelles, d'allocations familiales et d'une pension, mais seulement à partir de cette date.

Entre-temps, comme vous le savez aussi, la réglementation relative à l'organisation de l'accueil de l'enfance est passée sous le giron communautaire, bien que le statut social relève toujours du niveau fédéral. Comme pour les conjoints aidants, les accueillantes d'enfants qui atteignent tout doucement l'âge de la pension se retrouvent aujourd'hui dans une situation délicate. En effet, faute de reconnaissance de statut, elles ne peuvent justifier une durée de carrière suffisante pour prétendre à une pension minimum.

Ma collègue Lanjri s'était déjà aperçue de la situation difficile qu'allaient rencontrer ces femmes, alors qu'elles ont effectivement travaillé. C'est ainsi qu'elle avait déposé un texte de loi pour y remédier, et il aura fallu quelques années avant de le voir aboutir. Mais comme les meilleures choses requièrent parfois de la patience, cette loi nous permet aujourd'hui de trouver une solution pérenne pour ces accueillantes d'enfants.

Le travail en commission fut long. Les demandes d'avis aux instances concernées ont également permis de peaufiner la proposition sur le plan légistique. En réalité, à l'instar de la solution qui s'est dégagée pour les conjoints aidants, les accueillantes d'enfants pourront, elles aussi, cumuler des droits de pension pour les années exercées sous ce statut avant 2003 pour autant qu'elles prouvent avoir exercé et perçu des revenus professionnels pour chacune des années concernées.

Ainsi, ces années de travail pourront enfin être reconnues et être prises en considération pour la condition de carrière, afin que ces femmes puissent avoir accès à la pension minimum. Des amendements que j'ai moi-même portés permettent également de combiner ces années revalorisées si l'accueillante s'est entre-temps engagée sous le statut d'indépendante.

Avant de conclure, je tiens à rappeler que l'accord de gouvernement prévoit une évaluation de ce statut *sui generis*. Le ministre des Affaires sociales nous a informés que le Conseil National du Travail demande, à juste titre, de supprimer progressivement ce statut pour basculer vers le régime des salariés à partir de la mi-2024.

Évidemment, cette réforme doit s'opérer en parfaite collaboration avec les Communautés. Sur le terrain, la Région flamande évalue en ce moment même des projets pilotes tandis que la Fédération Wallonie-Bruxelles n'engage plus de gardiennes d'enfants sous statut *sui generis*. En d'autres mots, les choses avancent et la législation évolue progressivement. En attendant, il fallait trouver une solution aux problèmes de pension qu'allaient rencontrer ces accueillantes d'enfants dans les années à venir. Ce sera chose faite si, comme mon groupe et moi-même, vous soutenez cette proposition.

02.07 Christophe Bombled (MR): Vóór 1975 genoten onthaalouders geen enkele erkenning. In 2003 hebben deze werknemers eindelijk rechten verworven in het kader van een sui-generisstatuut: recht op terugbetaling van gezondheidszorg, een vergoeding in het raam van de ziekte- en invaliditeitsverzekering, een werkloosheidsuitkering, kinderbijslag en een pensioen.

Sindsdien werd de regelgeving betreffende de kinderopvang gecommunautariseerd en overgeheveld naar de gemeenschappen, maar het sociaal statuut blijft een federale bevoegdheid. Onthaalouders die de pensioengerechtigde leeftijd bereiken verkeren in een delicate positie, want ze hebben niet genoeg loopbaanjaren om aanspraak te kunnen maken op het minimumpensioen.

In de door mevrouw Lanjri ingediende tekst wordt een duurzame oplossing voorgesteld voor deze vrouwen. Er werden adviezen ingewonnen, waarmee het wetsvoorstel nog verder verbeterd werd. Onthaalouders mogen pensioenrechten cumuleren voor hun activiteiten van vóór 2003, voor zover ze inkomsten kunnen aantonen voor die jaren.

Amendementen die ik zelf heb ingediend strekken ertoe de gehonoreerde jaren te combineren als de onthaalouder intussen als zelfstandige aan de slag is gegaan. Het regeerakkoord bepaalt dat het sui-generisstatuut geëvalueerd zal worden. De NAR vraagt de geleidelijke afschaffing ervan en de overstap naar een stelsel van loontrekkende vanaf medio 2024.

Het Vlaams Gewest evalueert pilootprojecten, terwijl de Franse Gemeenschap geen onthaalouders met een sui-generisstatuut meer in dienst neemt. Intussen dienden de problemen in verband met het pensioen te worden opgelost.

Als u net als mijn fractie dit voorstel steunt, dan zal dat een feit zijn.

02.08 Anja Vanrobaeys (Vooruit): Mevrouw de voorzitter, collega's, ik zal de hele voorgeschiedenis van het statuut van de onthaalouders niet herhalen. Mevrouw Lanjri, ik ben van bij de opstart betrokken bij het lokaal overleg over de kinderopvang in mijn gemeente. Ik kan uw verhalen alleen maar bevestigen. U getuigde van een opvangmoeder die het had over haar kindjes. Welnu, mij zijn altijd de verhalen bijgebleven van moeke Nadja, moeke Christel, moeke Geertrui, die met heel veel liefde en warmte de kindjes door die cruciale eerste jaren loodsen, tussen 6u en 6u30 de deuren openen om de eerste op te vangen, zodat hun ouders kunnen gaan werken, om 's avonds tussen 18u en 18u30 de laatste kindjes de deur uit te zwaaien, waarna zij aan de opkuis en het administratief werk voor Kind en Gezin en de gemeente beginnen.

Het lijkt mij dan ook niet meer logisch en rechtvaardig dat wij hun pensioen verbeteren. Ze waren ook essentieel tijdens de coronacrisis. Zij bleven open tijdens die crisis. Dat zegt genoeg over hun maatschappelijke relevantie. Het is goed dat zij na al die jaren inzet op een waardige oude dag kunnen rekenen.

Ik wil mevrouw Lanjri bedanken voor het initiatief, alsook mevrouw Thémont, die samen met mij een wetsvoorstel als amendement indiende.

Mijnheer Van der Donckt, u haalt allerlei argumenten aan om die regeling nu niet goed te keuren, maar ik vind het belangrijk om dat nu wel te doen, want het is een hele stap vooruit voor de betrokken groep. Ik besef dat de regeling niet perfect is en dat onthaalouders meer waardering verdienen. Maar kijk maar naar de situatie in Vlaanderen. De kinderopvangsector staat daar in brand en dan heb ik het nog niet eens over de schandalen, waaronder heel wat onthaalouders sterk lijden. Er is een groot tekort aan personeel.

De kinderverzorgsters, die hun job graag en met liefde en warmte doen, klagen namelijk aan dat zij met de huidige normen hun job niet meer kunnen doen zoals zij dat zouden willen, en voelen zich niet gewaardeerd. In Wallonië zijn onthaalouders sinds 2020 werknemer en in de Duitstalige Gemeenschap krijgen ze dat statuut in 2024. Alleen in Vlaanderen blijft de regering in proefprojecten hangen, ondanks de positieve evaluaties.

Het is hoogtijd dat Vlaanderen de waardering die wij hier vandaag geven, in zijn beleidsdomein doortrekt. De kinderverzorgsters verdienen dat immers echt: ze zijn essentieel, vangen elke dag wat ons het kostbaarst is en zorgen ervoor dat onze economie blijft draaien.

La **présidente**: Mme Fonck n'est pas dans l'hémicycle et elle avait demandé à intervenir. Nous avons fait le tour. Pas d'autre intervention? La parole est à M. Van der Donckt.

02.09 Wim Van der Donckt (N-VA): Mevrouw de voorzitter, ik wil nog even reageren omdat men mij toch drie keer genoemd heeft.

Ik ben begonnen met te zeggen dat wij ons niet verzetten tegen dit wetsvoorstel, maar dat we wel een signaal willen geven. Het gaat hier namelijk alweer over een ad-hocoplossing voor een probleem dat had moeten worden aangepakt in de globale pensioenhervorming uit het regeerakkoord. Wij betreuren dat ten zeerste, want we zijn ervan over-

02.08 Anja Vanrobaeys (Vooruit): Il est parfaitement logique et juste que nous améliorions la pension des accueillants d'enfants. Leur rôle essentiel pendant la crise du coronavirus en dit assez sur leur pertinence sociale. M. Van der Donckt avance toutes sortes d'arguments pour temporiser, mais ce texte représente bien une étape importante pour ce groupe.

L'accueil des enfants en Flandre est en crise. Ce secteur est confronté à une pénurie de personnel. Les puéricultrices ne se sentent pas valorisées, car elles ne sont pas en mesure d'effectuer leur travail correctement dans le contexte des normes actuelles. En Wallonie, tous les accueillants d'enfants ont le statut de travailleur salarié depuis 2020 et en Communauté germanophone, ils obtiendront ce statut en 2024. La Flandre, en revanche, en est toujours au stade des projets pilotes. Il faut que la Flandre transpose dans son domaine politique l'appréciation que nous exprimons aujourd'hui.

02.09 Wim Van der Donckt (N-VA): Nous ne nous opposons pas à cette proposition de loi, mais nous voulons envoyer un signal. Nous sommes convaincus que dans le cadre d'une réforme globale des pensions, nous aurions pu déboucher sur une meilleure solution. Cette proposition de loi est en fait un

tuigd dat er in het kader van een grotere pensioenhervorming een betere oplossing uit de brand had kunnen worden gesleept. Dat is de essentie van mijn boodschap. Het is dus alweer een ad-hocoplossing waarbij er alweer met de gelijkgestelde periodes wordt gespeeld. Dat kost de overheid allemaal heel veel geld. Dat was trouwens de vraag, maar goed, minister Lalieux zegt dat dit allemaal geen impact heeft op de begroting. Dat wil ik echter nog wel eens zien.

camouflet pour la ministre des Pensions, qui reste en défaut de mettre en œuvre la réforme des pensions promise.

Eigenlijk is dit wetsvoorstel een blamage voor minister van Pensioenen Lalieux, die in gebreke blijft om de beloofde pensioenhervorming door te voeren. Dat is de reden waarom wij ons in dezen onthouden, niet omdat wij tegen de onthaalouders zijn of geen respect hebben voor hen. Ik heb immers uitdrukkelijk gezegd dat wij heel veel respect voor hen hebben.

Onze onthouding is ingegeven door andere motieven dan een gebrek aan respect.

La **présidente**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles **Bespreking van de artikelen**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(843/7)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(843/7)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "proposition de loi modifiant l'arrêté royal du 28 septembre 2006 portant exécution des articles 33, 33**bis**, 34 et 34**bis** de la loi de redressement du 10 février 1981 relative aux pensions du secteur social et la loi du 15 mai 1984 portant mesures d'harmonisation dans les régimes de pensions".

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 september 2006 tot uitvoering van de artikelen 33, 33**bis**, 34 en 34**bis** van de herstelwet van 10 februari 1981 inzake pensioenen van de sociale sector en de wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen".

La proposition de loi compte 10 articles.
Het wetsvoorstel telt 10 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 10 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 10 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

03 **Projet de loi relatif à l'octroi de la garantie de l'État sous la forme d'un cautionnement, dans le contexte d'un contrat DBFM, pour la construction de deux nouveaux établissements pénitentiaires, respectivement à Bourg-Léopold et Vresse-sur-Semois (2767/1-3)**

03 **Wetsontwerp met betrekking tot het verlenen van een Staatswaarborg onder de vorm van een borg-**

stelling, in de context van een DBFM overeenkomst, voor de bouw van twee nieuwe penitentiaire inrichtingen, respectievelijk te Leopoldsburg en Vresse-sur-Semois (2767/1-3)

Discussion générale
Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend

Mevrouw Marianne Verhaert, rapporteur, verwijst naar haar schriftelijk verslag.

03.01 Frank Troosters (VB): Mevrouw de voorzitter, collega's, het betreft hier een gebruikelijke, bijna standaardmethode om projecten van deze aard, DBFM-formules, van een borgstelling te voorzien.

Tijdens het debat in de commissie hebben ikzelf en ook enkele andere collega's twijfels geuit bij de rechtsgeldigheid van de toegepaste retroactiviteit in artikel 3, die teruggaat naar 1 januari 2022. Ondanks een vage verwijzing naar een verslag van de Inspectie van Financiën en een licht aangepaste terminologie in het finaal goedgekeurde artikel 3, blijf ik die twijfels een beetje behouden.

Ook opmerkelijk is dat de parlementsleden van onze commissie op 23 oktober, op initiatief van de diensten van de Regie der Gebouwen, een verslag hebben ontvangen van de Inspectie van Financiën over de mogelijke bouw, want deze was initieel niet opgenomen in Masterplan III, van een penitentiaire instelling in de regio van Bergen. Collega Rohonyi verwees daar ook naar tijdens de bespreking. Zij heeft die nota ook aangehaald. Wij hadden op dat moment die nota niet in ons bezit. Wij hebben die dus op initiatief van diensten – zo lees ik in het verslag – van de Regie der Gebouwen naderhand, na de stemming, in handen gekregen.

Los van het feit dat dit verslag aangaande het project te Bergen zelf een aantal pertinente vaststellingen en opmerkingen weergeeft, vind ik de passage waarin verwezen wordt naar de audit van alle lopende DBFM-projecten bij de Regie der Gebouwen, toch wel belangrijk.

De Inspectie koppelt daaraan namelijk de aanbeveling om voorlopig geen beslissingen tot het voeren van een DBFM-formule te nemen, tot de resultaten van de audit beschikbaar zijn. Ik begrijp dat het hier wel degelijk gaat over de nota voor een project te Bergen. Die aanbeveling lijkt mij echter niet zonder belang te zijn voor andere DBFM-projecten, zoals in Leopoldsburg, waarover wij toen net gestemd hadden, en Vresse-sur-Semois. Ik betreur toch wel een beetje dat die nota, gedaateerd op 6 juli, laattijdig aan ons werd gegeven. Eigenlijk hadden wij die beter gehad tijdens de commissiewerkzaamheden.

Het Vlaams Belang is niet blind voor de grote problemen die er zijn inzake capaciteit in het gevangeniswezen. Daarom zal mijn fractie het voorliggend wetsontwerp goedkeuren.

03.02 Steven De Vuyst (PVDA-PTB): Mevrouw de voorzitter, collega's, dit wetsontwerp gaat natuurlijk over meer dan enkel het verlenen van een staatswaarborg. Het gaat in feite ook over de fundamentele vraag hoe wij ons gevangeniswezen in de toekomst willen uitbouwen.

De DBFM-constructie is eigenlijk een andere vorm van publiek-private

03.01 Frank Troosters (VB): Il est question en l'espèce d'une méthode courante pour le cautionnement de projets au moyen de formules DBFM. Des doutes subsistent toutefois quant à la validité juridique de la rétroactivité jusqu'au 1er janvier 2022, malgré une vague référence au rapport de l'Inspection des finances et une terminologie légèrement adaptée. Il convient également de noter que le 23 octobre, les membres de la commission ont reçu un rapport de l'Inspection des finances sur la construction éventuelle d'un établissement pénitentiaire dans la région montoise puisqu'elle n'était pas prévue initialement dans le Masterplan 3. Nous avons reçu ce rapport à l'initiative des services, donc seulement après le vote. Le rapport fait référence à l'audit de tous les projets DBFM en cours à la Régie des Bâtiments et recommande de ne recourir à aucune formule DBFM pour le moment jusqu'à ce que les résultats de l'audit soient disponibles. Je pense que c'est également important pour d'autres projets DBFM, comme à Bourg-Léopold et à Vresse-sur-Semois. Je regrette dès lors que nous ayons reçu ce rapport si tard. Cependant, le Vlaams Belang n'est pas aveugle aux problèmes majeurs de capacité du système pénitentiaire et soutiendra le projet de loi.

03.02 Steven De Vuyst (PVDA-PTB): En réalité, la construction DBFM a été créée par l'État à la demande d'entreprises privées, afin qu'elles puissent tirer profit au maxi-

samenwerking, met andere woorden: een constructie opgezet door de Staat op vraag van private ondernemingen zodat zij maximaal profijt kunnen halen uit overheidsprojecten en -investeringen. Een voorbeeld daarvan is de Diabolotunnel, waar elke trein door moet om de luchthaven van Zaventem te bereiken. Dat is ook een pps-constructie, waarvan we eigenlijk af willen, maar dat kan niet omdat ze vastgeklit zit door middel van wurgcontracten uit het verleden. We willen dat contract dus eenzijdig stopzetten, maar daardoor riskeren we torenhoge schadevergoedingen.

Hetzelfde riskeren we nu met ons gevangeniswezen: publieke investeringen die rechtstreeks in handen vallen van grote kapitaalgroepen. Het gaat hier natuurlijk ook niet alleen over geld, het gaat ook over veiligheid. Het volstaat daarvoor om te verwijzen naar het drama dat zich in juni 2021 voltrok, toen op het Antwerpse Nieuw Zuid een deel van een school met een sporthal in aanbouw in elkaar stortte. Op het moment van de instorting waren er meer dan 80 mensen aan het werk om het gebouw zo snel mogelijk afgewerkt te krijgen. Vijf arbeiders kwamen daarbij om het leven.

De school in aanbouw was ook een DBFM-constructie, net zoals hier voor onze gevangenissen wordt voorgesteld. Die constructie is volgens ons medeverantwoordelijk voor een hoge werkdruk, slechte werkomstandigheden en een hele reeks onderaannemers die minimaal investeren in veiligheid. Het gaat hier om een soort van concurrentiemodel: iedereen wil de opdracht binnenhalen waardoor er een *race to the bottom* ontstaat waar natuurlijk ook bodemprijzen worden aangeboden. Die bodemprijzen eisen hun tol. Iedereen staat onder enorme tijdsdruk, alles had in feite gisteren al klaar moeten zijn en dan worden er al eens grenzen overschreden – grenzen van mensen, van kabels, van kranen, van stellingen. Vaak is er ook geen of onvoldoende controle. Dat alles begint al bij het begin: bij het ontwerp en de berekening, dus bij de bouwheer.

De doelstelling van DBFM-projecten is duidelijk: zoveel mogelijk proberen te besparen op materialen en bouwkosten, met alle gevolgen van dien voor de veiligheid. Zulke samenwerkingsprojecten kunnen dan ook rampen in de hand werken.

Nog een fors nadeel van zulke constructies zijn de lange contractperiodes. Men sluit contracten af voor twintig jaar of langer af, terwijl de wereld er bij wijze van spreken over vijf jaar compleet anders kan uitzien.

Dan heb ik het nog niet over de kostprijs, een ander belangrijk element dat ik hier wil meegeven. De overheid moet het eigenlijk niet doen voor de kostenefficiëntie. De DBFM-formule is namelijk duurder voor de Staat dan wanneer die alles in eigen beheer zou houden. Dat was ook de conclusie van het Rekenhof, eind 2018. De studie ter zake was duidelijk. Het Rekenhof besluit dat op basis van dit wetsontwerp opnieuw. De regering kan haar keuze voor DBFM niet echt verantwoorden op het vlak van kostenefficiëntie.

De enige juiste optie is volgens ons daarom dat men de keuze voor DBFM terugdraait. Als er nog nieuwe gevangenissen gebouwd moeten worden, zou dat enkel in eigen beheer mogen gebeuren.

Tot slot, wil ik nog een belangrijke opmerking maken. Een bijkomend bezwaar is dat men gekozen heeft voor een heel ongelukkige locatie

mum de ces projets et investissements publics. Comme dans le cas du tunnel Diabolo, nous risquons de nous enfermer dans des contrats dont nous ne pouvons plus nous échapper.

En outre, il ne s'agit pas seulement d'argent mais aussi de sécurité. En juin 2021, cinq personnes ont péri dans la construction d'une école, qui reposait également sur la formule DBFM. Selon nous, cette formule est en partie responsable d'une charge de travail élevée, de mauvaises conditions de travail et de l'intervention de toute une série d'entrepreneurs qui réalisent des investissements minimaux dans la sécurité. Cela crée ainsi un nivellement par le bas. Souvent, les contrôles sont absents ou insuffisants.

Un autre inconvénient majeur de tels montages sont les longues périodes contractuelles de 20 ans ou plus. L'État ne doit même pas le faire pour le prix, car selon la Cour des comptes, le coût est dans ce cas plus élevé que si l'État maintenait tout en régie propre. La seule option consiste donc à annuler le choix en faveur du projet DBFM. La construction de nouvelles prisons ne devrait se faire qu'en régie propre.

Une objection supplémentaire concerne le choix peu heureux du site pour l'implantation de la prison à Vresse-sur-Semois. En construisant une prison à un endroit quasi inaccessible, on pénalise également les familles des détenus et le personnel.

Le PVDA-PTB ne peut donc marquer son accord sur ce projet de loi visant à octroyer une garantie de l'État au profit du secteur privé et de ses actionnaires. Notre système pénitentiaire mérite mieux que cela.

voor de inplanting van die gevangenis in Vresse-sur-Semois. Vresse-sur-Semois ligt in het uiterste zuiden van de provincie Namen, in het midden van de bossen, op een steenworp van de Franse grens, eigenlijk *in the middle of nowhere*. Wij hebben het even gecheckt. Om zich vanuit Dinant naar daar te begeven, zijn vandaag één trein en drie bussen nodig. Vijf uur heen, en vijf uur terug. Met de auto is het 62 kilometer en doet men er meer dan een uur over vanuit Dinant. Voor ons is dat toch een beetje een ongelukkige locatie. Het kan niet dat men een gevangenis inplant op zo'n onbereikbare plaats. Daarmee straft men de families van de gevangenen. Men legt daarmee ook een zware last op de schouders van het penitentiair personeel dat zich van en naar het werk begeeft.

De PVDA gaat dan ook niet akkoord met dit wetsontwerp voor het verlenen van een staatswaarborg ten voordele van de privésector en zijn aandeelhouders. Daar komt het eigenlijk op neer. Wij vinden dat ons gevangeniswezen beter verdient, en ook een betere toekomst verdient dan dit.

03.03 François De Smet (DéFI): Madame la présidente, monsieur le secrétaire d'État, chers collègues, à l'origine, ce projet de loi a été joint en commission à la proposition de résolution 2788 de la majorité, laquelle demandait à la Cour des comptes de réaliser un audit des projets dits DBFM (*Design Build Finance Maintain*) en cours de la Régie des Bâtiments pour la construction de prisons. Je me dois de vous dire que je trouve cela assez révélateur du comportement de cette majorité par rapport aux partenariats public-privé (PPP), à savoir courir comme une poule sans tête vers des projets qui nous mettent à tous points de vue dans le rouge.

Alors que de nombreux acteurs remettent en cause la pertinence et l'efficacité de ces contrats, le gouvernement continue encore et toujours à y recourir aveuglément pour la construction de nouvelles prisons, sans même attendre les résultats de l'audit de la Cour des comptes qu'il a lui-même sollicité. Je voudrais notamment souligner d'une part que la Cour des comptes française a recommandé, dans un avis remis en 2017, de renoncer purement et simplement à ce type de financement pour la construction de prisons et tribunaux, au vu des importants surcoûts qu'ils occasionnent, recommandation que le gouvernement français, lui, a suivie sur-le-champ.

Deuxièmement, la Cour des comptes européenne a estimé, en 2018, que les PPP ne pouvaient être considérés comme une option économiquement viable pour la fourniture d'infrastructures publiques. À ce titre, elle a pointé précisément de multiples insuffisances et les avantages limités de ce type de financement, y compris les inconvénients au niveau de la transparence, du manque de clarté, d'analyses inappropriées et d'une répartition déséquilibrée des risques.

Troisièmement, la Cour des comptes belge elle-même, dans un rapport d'audit de 2018, a alerté sur le fait que pour ce qui concerne la construction, le financement et la maintenance, la formule DBFM était nettement plus onéreuse que l'approche classique et qu'il fallait donc mener une analyse plus approfondie de cette formule pour promouvoir des solutions de financement plus efficaces pour les prisons, analyse qui est toujours en cours aujourd'hui. Plus récemment, en juillet dernier, l'Inspection des Finances de la Régie recommandait, dans le cadre d'un

03.03 François De Smet (DéFI): Dit wetsontwerp werd samengevoegd met het voorstel van resolutie 2788 van de meerderheid, waarin het Rekenhof verzocht werd een audit uit te voeren voor de DBFM-projecten van de Regie der Gebouwen voor de bouw van gevangenissen. De meerderheid kiest als een kip zonder kop voor publiek-private samenwerkingsverbanden (PPS), waardoor we in de rode cijfers komen. Terwijl tal van actoren vraagtekens plaatsen bij de relevantie en het nut van die PPS'en, blijft de regering daarvoor opteren zonder de resultaten van de audit waarom zij gevraagd heeft, af te wachten.

In 2017 deed het Franse Rekenhof de aanbeveling om van die vorm van financiering af te stappen voor de bouw van gevangenissen en rechtbanken, gezien de meerkosten. De Franse regering nam die aanbeveling ter harte. In 2018 oordeelde de Europese Rekenkamer dat dat model niet economisch houdbaar kon zijn voor de levering van openbare voorzieningen. Ze wees op manco's en beperkte voordelen, waaronder problemen op het gebied van transparantie en een onevenwichtige verdeling van de risico's.

In 2018 luidde het Belgische Rekenhof de alarmbel over het feit dat de

avis rendu sur la nouvelle prison de Mons, de ne recourir à aucune procédure DBFM avant la publication des résultats de l'audit mené par la Cour des comptes.

Enfin, les faits parlent d'eux-mêmes, la fermeture de la maison de transition d'Enghien est l'exemple même de l'instabilité qui découle de l'attribution de missions aussi essentielles que la gestion d'établissements pénitentiaires à des acteurs privés. Comment comprendre que ces éléments ne portent à aucune conséquence et que malgré eux, votre gouvernement continue envers et contre tout à recourir à des PPP? Solliciter dans des conditions pareilles une nouvelle garantie d'État pour la construction de deux nouvelles prisons suivant une formule DBFM dépasse l'entendement.

Si la quête continue de plus d'efficacité de la part des autorités publiques est louable, cette recherche doit tenir compte des réalités et s'arrêter lorsqu'elle s'avère contre-productive ou porte atteinte à l'intérêt général et à la bonne gestion des deniers publics, ce qui est clairement le cas en l'espèce. C'est une question de bonne gouvernance mais aussi de préservation de nos repères démocratiques parmi lesquels le respect de la dignité des détenus.

Pour ces raisons et dans l'attente d'éléments nouveaux qui nous permettraient de réévaluer notre position, DéFI n'a d'autre choix que de s'opposer à l'avancement de toute procédure DBFM. C'était d'ailleurs la demande expresse de la Cour des comptes, que la majorité a balayée en commission.

Nous voterons contre ce projet de loi et appelons ce gouvernement à s'abstenir, tant que les résultats de l'audit de la Cour des comptes ne seront pas rendus, de conclure de nouveaux partenariats public/privé et d'avancer dans toutes les procédures de ce type en cours.

bouw, de financiering en het onderhoud in het kader van DBFM-contracten duurder uitvielen en dat er een grondige analyse nodig was om efficiëntere oplossingen te bevorderen. De analyse is gaande. In juli 2022 adviseerde de Inspectie van Financiën aan de Regie om geen enkele DBFM-procedure op te starten voordat de resultaten van de audit van het Rekenhof bekend waren. De sluiting van het transitiehuis in Edingen maakt duidelijk dat de gunning van essentiële opdrachten aan actoren uit de privésector instabiliteit meebrengt.

Ondanks al die elementen blijft de regering PPS'en aangaan. Dat is onbegrijpelijk!

Het streven naar efficiëntie is een goede zaak, maar mag niet verder worden doorgevoerd als het contra-productief of nadelig is voor het algemeen belang of voor het beheer van de overheidsfinanciën. Het is ook een kwestie van vrijwaring van de democratische pijlers en van respect voor de waardigheid van de gedetineerden. In afwachting van nieuwe elementen zal DéFI zich tegen elke nieuwe DBFM-procedure verzetten.

Wij zullen tegen dit ontwerp stemmen en roepen de regering ertoe op om geen nieuwe partnerschappen meer aan te gaan in afwachting van de audit.

03.04 Staatssecretaris **Mathieu Michel**: Mevrouw de voorzitter, collega's, ik herinner u eraan dat de ministerraad op 18 november 2016 nota heeft genomen van de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van het Masterplan I en II inzake gevangenen en heeft ingestemd met een nieuw Masterplan III, dus de facto met de bouw via DBFM van de penitentiaire inrichtingen van Leopoldsburg en Vresse-sur-Semois.

Op 5 oktober 2020 werd voor deze twee vestigingen een mededingingsprocedure met onderhandelingen opgestart. Vandaag zijn drie inschrijvers in de running om het contract binnen te halen. De Regie der Gebouwen zou het contract in 2023 moeten gunnen. Om dit contract te kunnen gunnen, moet de Regie een garantie krijgen van de Belgische federale regering. Dat is het enige doel van dit wetsvoorstel, een garantie zoals voor de gevangenen in Antwerpen, Beveren, Dendermonde, Haren, Leuze-en-Hainaut en Marche-en-Famenne.

Er is in 2016 inderdaad gekozen voor een DBFM-procedure. Ik begrijp

03.04 **Mathieu Michel**, secrétaire d'État: Le 18 novembre 2016, le Conseil des ministres a approuvé le Masterplan 3 pour la construction d'établissements pénitentiaires à Bourg-Léopold et Vresse-sur-Semois. Le 5 octobre 2020, une procédure de mise en concurrence avec des négociations a été lancée pour les deux sites. Aujourd'hui, trois soumissionnaires sont en lice. Pour que le contrat puisse être attribué en 2023, la Régie des Bâtiments a besoin d'une garantie de l'État. C'est l'objectif du projet de loi à l'examen.

de bezorgdheid van sommigen over dit soort procedure, maar het zou onverantwoordelijk zijn om deze keuze voor deze twee inrichtingen in twijfel te trekken, gezien de situatie in onze gevangenissen op het vlak van uitrusting, gezondheid en overbevolking.

Samen met mijn collega, minister van Justitie Van Quickenborne, probeer ik ons gevangeniswezen te moderniseren. De bouw van deze twee inrichtingen moet, net als de gevangenis van Haren, arbeids- en gevangenisomstandigheden garanderen die de 21ste eeuw waardig zijn.

À l'époque, il avait été choisi de recourir à une procédure DBFM. Je comprends les inquiétudes de certains, mais il serait irresponsable d'encore remettre en cause ce choix aujourd'hui. En effet, compte tenu de la situation actuelle dans nos prisons surpeuplées et vétustes, nous avons besoin de ces établissements pour créer des conditions de travail et de détention dignes du 21e siècle.

À l'inverse de ce qui a été affirmé, ce n'est pas pour autant que la question de l'opportunité de procéder par DBFM ne doit pas être évaluée. Dans ce cadre, je vous rappelle la proposition de résolution portée par le MR demandant à la Cour des comptes de réaliser un audit et une évaluation globale de tous les projets DBFM de la Régie des Bâtiments.

Cette évaluation est en cours et devrait être finalisée pour le mois de mars 2023. Je pense que nous pouvons faire confiance à la Cour des comptes pour son efficacité. Je tiens à souligner que la Régie des Bâtiments collabore étroitement sur ce projet d'audit avec la Cour des comptes et que de très nombreuses réunions se sont déjà tenues.

Dat mag ons er niet van weerhouden de wenselijkheid van de DBFM-procedure te evalueren. De MR heeft een voorstel van resolutie ingediend waarin het Rekenhof gevraagd wordt om alle DBFM-projecten van de Regie der Gebouwen door te lichten en te evalueren. In maart 2023 zou die evaluatie rond moeten zijn. De Regie werkt hier volop aan mee.

Wat het specifieke punt van de rechtmatigheid van de terugwerkende kracht van de garantie betreft, vormt het feit dat de in het wetsontwerp voorziene datum voor de datum van bekendmaking ligt geen probleem ten aanzien van het beginsel van de niet-terugwerkende kracht van de wet, aangezien deze wet geen effect zal sorteren zolang er geen betaling plaatsvindt, daar het om een garantie gaat. De terugwerkende kracht is een technische keuze die wordt verklaard doordat de gunning van de opdracht in 2022 zou plaatsvinden. De Inspectie van Financiën heeft zich in haar advies van 1 februari 2022 niet uitgesproken over dit onderwerp in het kader van de administratieve, budgettaire en beheerscontrole.

La rétroactivité de la garantie de l'État ne pose aucun problème, car cette loi n'aura aucun effet tant qu'aucun paiement n'aura été effectué. L'effet rétroactif est un choix technique, qui a été fait parce que l'attribution du marché devait avoir lieu en 2022.

L'Inspection des finances ne s'est pas prononcée sur cette question dans son avis du 1er février 2022.

La **présidente**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles **Bespreking van de artikelen**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2767/3)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2767/3)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "projet de loi relatif à l'octroi d'une garantie de l'État sous la forme d'un cautionnement, dans le contexte d'un contrat DBFM, pour la construction de deux nouveaux établissements pénitentiaires, respectivement à Bourg-Léopold et Vresse-sur-Semois".

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsontwerp met betrekking tot het verlenen van een staatswaarborg in de vorm van een borgstelling, in de context van een DBFM-overeenkomst, voor de bouw van twee nieuwe penitentiare inrichtingen, respectievelijk te Leopoldsburg en Vresse-sur-Semois".

Le projet de loi compte 4 articles.
Het wetsontwerp telt 4 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 4 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 4 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

04 Proposition de résolution concernant la lutte contre les intimidations et les agressions sexuelles dans le train (2508/1-4)

04 Voorstel van resolutie betreffende de bestrijding van seksuele intimidatie en agressie in de trein (2508/1-4)

Proposition déposée par:
Voorstel ingediend door:
Kim Buyst, Nicolas Parent

Discussion **Bespreking**

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2508/4)**
De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2508/4)**

La discussion est ouverte.
De bespreking is geopend.

Le rapporteur, M. Van den Bergh, s'en réfère à son rapport écrit.

04.01 Tomas Roggeman (N-VA): Mevrouw de voorzitter, collega's, het belang van de strijd tegen geweldpleging en intimidatie op en rondom de spoorwegen en in de stations wordt door niemand betwist. Geweld tegen medewerkers en geweld tegen reizigers, ongeacht of zij nu man of vrouw zijn, moet unaniem worden veroordeeld. De nood is evident. We tellen jaarlijks rond de 1.500 incidenten of meer dan vier per dag.

In die zin is het voorstel van resolutie van de collega-parlementsleden zeker toe te juichen, maar het is tegelijk onvolledig, want het probleem wordt verengd tot een genderkwestie, wat het natuurlijk niet is. Ongeveer 80 % van de treinbegeleiders zijn mannen, die ook veel te vaak worden geviséerd door geweldplegers. De indieners stellen dat zij iets willen doen aan het geweld tegen vrouwen. Dat is absoluut terecht en dat is zeker nodig. Ik stel mij echter wel de vraag waarom zij ervoor kiezen de ogen te sluiten voor een groot deel van de problematiek op het terrein.

Niet alleen doen zij dat in de keuze van de doelgroep, maar ook in de aanpak. Ook op dat vlak gaan de indieners onvolledig te werk. Zij wensen aan preventie te doen, wat – opnieuw – zeker zinvol is. Het is echter twijfelachtig of dat volstaat. Niemand is tegen affichecampagnes ter bewustwording van bijvoorbeeld agressieproblemen. Echter, zullen agressievelingen die op de vuist gaan en soms messen trekken tegenover het controlerende spoorpersoneel, zoals vorige week nog in de pers werd gemeld, zich echt laten tegenhouden door een affiche? Ik durf dat

04.01 Tomas Roggeman (N-VA): Il est positif que le Parlement s'intéresse à la lutte contre la violence et l'intimidation à l'égard des collaborateurs de la SNCB et des usagers du rail. En effet, 1 500 incidents ont lieu chaque année, soit plus de quatre par jour. Nous regrettons toutefois que cette proposition de résolution réduise la problématique à une question de genre. Pourtant, les accompagnateurs de train sont également très souvent la cible des auteurs de violences.

Les auteurs de la proposition optent pour une approche préventive. Les campagnes d'affichage sont certainement utiles pour sensibiliser les citoyens au problème, mais je doute qu'elles puissent arrêter les agresseurs.

La résolution est également utilisée pour réclamer des choses complètement différentes, comme le wifi

te betwijfelen.

Hetzelfde geldt voor sommige voorstellen. Er wordt bijvoorbeeld gratis wifi op de trein gevraagd. Dat heeft natuurlijk maar weinig te maken met de veiligheid, om de eenvoudige reden dat er nog amper iemand te vinden is die wel een smartphone maar geen internetverbinding heeft. Het lijkt er dus op dat in het voorstel van resolute het reële veiligheidsprobleem wordt aangegrepen om ook heel andere zaken door te duwen. Het is zoeken naar maatregelen die echt de veiligheid en de handhaving versterken. Er wordt bijvoorbeeld niks gedaan voor Securail. De versterking van die dienst en van de spoorweggpolitie wordt er niet in vermeld. Ook wordt er met geen woord gerept over de vervolging of de sanctionering van agressie op spoorgebonden locaties.

Zelf heb ik een wetsvoorstel ingediend dat veiligheidsproblemen nadrukkelijk wil aanpakken, ook op de aangehaalde punten, met een betere uitrusting voor medewerkers van Securail en duidelijkere bevoegdheden, werkpakketten en duidelijke werkkaders. Voor de medewerkers daar is het verre van altijd duidelijk hoe ver men kan gaan in de handhaving. Indien medewerkers iets anders doen dan agressievelingen vriendelijk vragen om te kalmeren en overgaan tot fysiek contact en immobilisering, moeten zij niet enkel vrezen voor kwetsuren door de betrokkene, maar achteraf ook voor mogelijke sancties, eventuele vervolging en in sommige gevallen zelfs voor het verlies van hun job.

De samenwerking tussen Securail en de spoorweggpolitie moet ook beter. Wij moeten de mogelijkheid creëren voor de uitwisseling van persoonsgegevens, want dat kan vandaag niet.

Tot slot, is het mijns inziens ook bijzonder belangrijk dat de NMBS zich burgerlijke partij stelt bij elk geweldfeit op haar terreinen of in haar stations, wie het slachtoffer ook is. Een slachtoffer is immers een slachtoffer, of het nu gaat over een man, vrouw, medewerker of passagier.

Wij zullen met onze fractie de tekst dus steunen, omdat men hier niet tegen kan zijn. Het is wel te weinig en te slap. Het vormt slechts een eerste stap van de vele die echt nodig zijn. Ik nodig de collega's van de meerderheid dan ook uit om het hier niet bij te laten en daarmee ook verder aan de slag te gaan.

04.02 Kim Buyst (Ecolo-Groen): Mevrouw de voorzitter, collega's, een op drie vrouwen noemt angst voor ongewenst gedrag van andere passagiers een reden om het openbaar vervoer te mijden. Dat bleek uit gegevens van de FOD Mobiliteit. In 2019 waren er meer dan 400 meldingen van seksueel geweld, wat een grove onderschatting is, wetende dat zo'n 90 % van de slachtoffers van seksueel geweld niet naar de politie stapt.

In 2021 noteerde men 4.787 gevallen van agressie tegen het personeel op het openbaar vervoer. Als we van dat openbaar vervoer de meest vlotte, toegankelijke en comfortabele optie voor iedereen willen maken, dan kunnen we niet van die cijfers weggijken. Dat is de reden waarom de Ecolo-Groenfractie dit interferedatieve actieplan tegen seksuele intimidatie en agressie op de trein heeft ingediend. Deze resolutie wil een eerste, belangrijke opstap zijn naar concrete maatregelen om werk te maken van veilige stations en veilige treinen.

gratuit dans les trains. Cela n'a quasi rien à voir avec la sécurité, puisque pratiquement personne ne possède de smartphone sans connexion internet.

Par contre, les mesures qui pourraient réellement améliorer la sécurité font défaut. Par exemple, il n'est pas question de renforcer Securail ou la police des chemins de fer. Il n'est pas non plus question de poursuivre et de sanctionner les agressions dans les lieux liés au rail.

J'ai moi-même déposé une proposition de loi avec laquelle je veux m'attaquer explicitement aux problèmes de sécurité, en équipant mieux les collaborateurs de Securail et en clarifiant les compétences.

Securail et la police des chemins de fer doivent également mieux collaborer, entre autres en matière d'échange de données à caractère personnel. Aujourd'hui, ce n'est pas possible.

Enfin, la SNCB devrait se constituer partie civile après chaque fait de violence commis sur ses terrains ou dans ses gares, que la victime soit un homme ou une femme, un collaborateur ou un passager.

Notre groupe soutiendra ce texte, mais il est insuffisant et il n'est pas assez ferme. J'invite les collègues à aller plus loin.

04.02 Kim Buyst (Ecolo-Groen): Une femme sur trois évite les transports en commun par crainte d'être victime d'un comportement indésirable de la part d'autres voyageurs. En 2019, plus de 400 cas de violences sexuelles ont été signalés, et ce nombre était sans aucun doute largement en deçà de la réalité. En 2021, on a enregistré 4 787 cas d'agression contre le personnel. Si nous voulons que les transports en commun soient l'option la plus accessible et la plus confortable pour tous, nous devons faire en sorte que nos gares et nos trains soient plus sûrs. C'est pourquoi mon groupe a

Deze aanbevelingen kwamen tot stand met de input van vertegenwoordigers, van het spoorpersoneel, van Securail. We hebben ook de spoorwegvakbonden en het instituut voor gendergelijkheid hierin gehoord. Het is een plan met aandacht voor de reizigers en met expliciete maatregelen voor het personeel. Treinbegeleiders, buschauffeurs, stationspersoneel zijn het eerste aanspreekpunt voor de reiziger. Hun rol is cruciaal om slachtoffers op te vangen en de drempel naar een eventuele aangifte te verkleinen. Tegelijkertijd, dat moeten we ook durven te erkennen, zet het die medewerkers in een heel kwetsbare positie. Ze staan in de frontlinie en zijn vaak de eerste slachtoffers van intimidatie en agressie. Dat is de reden waarom we in deze resolutie zowel voor de reiziger als voor het personeel concrete maatregelen hebben opgenomen.

Het is in de eerste plaats belangrijk om het onveiligheidsgevoel van zowel de reiziger als het personeelslid voldoende te kennen. Net daarom is het belangrijk om betere instrumenten te ontwikkelen om de registratie van het probleem duidelijk te maken en om ervoor te zorgen dat de NMBS minstens een keer per jaar peilt naar het veiligheidsgevoel bij de reizigers en specifiek een risicoanalysebeleid voert inzake geweld tegen het personeel. Dat is een eerste set maatregelen die we hebben opgenomen.

Een tweede set maatregelen gaat inderdaad om het creëren van bewustwording, het probleem bespreekbaar maken, slachtoffers helpen om hulp te vinden en de drempel verlagen om klacht in te dienen. Wij denken wel dat een regelmatige postercampagne daarover informeert. Ze informeert reizigers immers over wat zij kunnen doen indien ze slachtoffer of getuige zijn van ongewenst gedrag op de trein. Dat is een tweede set maatregelen.

Ten derde, vragen we in de resolutie een manier om discreet alarm te kunnen slaan, want telefoneren naar Securail is niet iets wat men doet met de geweldpleger vlak naast zich. We hebben een voorstel opgenomen in de resolutie om in de bestaande NMBS-app een alarm te installeren om mensen dadelijk in contact te brengen met de treinbegeleider en de veiligheidsdiensten. We hebben ook andere mogelijkheden opgesomd om discreet alarm te kunnen slaan. Tegenwoordig kan men in trein regelmatig het telefoonnummer zien waarnaar men kan telefoneren, maar we willen dat dit uitgebreid wordt zodat dit discreet kan. Dat is een derde set maatregelen.

Daarnaast moet het systeem om incidenten te rapporteren simpeler worden. Zowel voor anonieme meldingen als voor formele klachten, moet de procedure helder, vlot en toegankelijk worden. Voor reizigers die vandaag in aanraking komen met agressie op het openbaar vervoer is het vaak erg ingewikkeld om te achterhalen bij welke dienst zij moeten aankloppen. Net omdat het treinpersoneel zelf ook betere bescherming verdient, moet de aanwezigheid van personeel worden verhoogd, zeker op lijnen die als risicolijn te boek staan. Daar moeten treinbegeleiders op collega's kunnen terugvallen.

We hebben ook gevraagd om in de basis- en voortgezette opleiding van het NMBS-personeel een module op te nemen over seksuele intimidatie en agressie. Met andere woorden, dit is een plan dat ervoor zou moeten zorgen dat stations en treinen plaatsen zijn waar iedereen zich op zijn gemak voelt. Op het openbaar vervoer moet men onbezorgd kunnen wegdromen, nog eventjes werken – zeker als men anderhalf uur heen

présenté un plan interfédéral de lutte contre les agressions et les intimidations sexuelles dans les trains.

Les recommandations formulées sont le résultat de concertations avec le personnel des chemins de fer, Securail, les syndicats de cheminots et l'IEFH. Nous sommes attentifs aux voyageurs, mais aussi aux membres du personnel. Ils sont les premiers interlocuteurs des voyageurs, ce qui les rend aussi toutefois particulièrement vulnérables. Ils sont souvent les premières victimes des intimidations et des agressions.

Avant tout, il faut toutefois mieux pouvoir évaluer le sentiment d'insécurité qui règne chez les voyageurs et le personnel. Nous proposons dès lors que la SNCB sonde, au moins une fois par an, les voyageurs sur leur sentiment de sécurité et mène une politique d'analyse de risque sur les violences à l'égard du personnel.

Une deuxième série de mesures a trait à la sensibilisation. Il faut pouvoir parler de ce problème et faire en sorte d'abaisser le seuil pour porter plainte. Nous estimons également qu'il est utile de mener une campagne d'affichage, avec des rappels réguliers.

Un troisième volet concerne la possibilité de pouvoir donner l'alerte discrètement. En effet, lorsqu'on est en présence de l'auteur des violences, il n'est pas possible d'appeler Securail. C'est pourquoi nous souhaiterions faire intégrer une fonction d'alerte dans l'app SNCB, qui permettrait d'avertir directement l'accompagnateur de train et les services de sécurité. Le numéro de téléphone actuellement affiché dans les trains ne suffit pas. Le système permettant de signaler des incidents doit également être simplifié. Il faut prévoir une procédure claire et accessible, tant pour les signalements anonymes que pour les plaintes formelles. Sur les lignes à risque, il faut

en weer moet pendelen naar het werk – en een boek of een krant kunnen lezen. Niemand zou zich daar onveilig bij moeten voelen, passagiers noch personeel. Dat is de reden waarom Ecolo-Groen deze resolutie heeft voorgelegd in de commissie. Ik bedank de collega's dan ook voor de interessante discussies die we hebben gehad, maar vooral voor de brede steun die deze resolutie kreeg in de commissie.

Het zal nu inderdaad zaak zijn om de verzoeken die wij in de resolutie hebben opgenomen, terug te vinden in de beheersovereenkomst tussen de NMBS en de overheid die op dit moment gefinaliseerd wordt. Vandaag nog mochten wij vernemen dat er extra aanwervingen komen bij Securail en dat de straffen voor geweldplegingen tegen personeel opgetrokken worden. Wij zien dus dat enkele zaken die wij in onze resolutie hebben opgenomen, vandaag al door de bevoegde minister omgezet worden in concrete maatregelen.

Ik dank alle collega's voor hun steun voor onze resolutie.

prévoir plus de personnel, afin que les agents puissent faire appel à leurs collègues en cas de besoin.

Nous souhaitons qu'un module relatif aux agressions et aux intimidations sexuelles soit inclus dans la formation de base et dans la formation continue du personnel de la SNCB. Personne ne devrait se sentir en danger dans un train. C'est pour y parvenir que nous avons déposé cette résolution et je remercie tous les collègues pour leur large soutien.

Il s'agit à présent d'inclure les demandes formulées dans la résolution dans le contrat de gestion en voie de finalisation. Certaines propositions, telles que celle visant à accroître les effectifs de Securail et à prévoir des peines plus lourdes pour les auteurs d'agressions contre le personnel des chemins de fer, ont déjà été mises en œuvre par le ministre.

04.03 Chanelle Bonaventure (PS): Madame la présidente, chers collègues, dans la rue comme dans le train, nulle part les intimidations et les agressions sexuelles n'ont leur place. Nous le savons et nous le disons aujourd'hui avec d'autant plus de force que, chaque jour, des femmes subissent des sévices, chaque jour des personnes craignent que de tels événements surviennent encore. Aucune forme de violence ne doit être acceptée. Il est nécessaire d'identifier cette violence et d'agir de manière ciblée pour en venir à bout.

Si cette proposition de résolution ne résout pas l'ensemble du phénomène, elle témoigne certainement d'initiatives ciblées, un ciblage auquel nous sommes heureux d'avoir pu travailler dans le cadre de la commission et par le biais d'amendements.

Comme je viens de le dire, pour lutter contre les formes de violence, il faut des mesures ciblées. Pour appliquer celles-ci, il faut des moyens adaptés. C'est la raison pour laquelle notre groupe plaide en faveur de services publics forts, à même de garantir efficacement la sécurité de tout un chacun. Des mesures ciblées et un renforcement des services publics, ce sont deux choses que l'on retrouve dans cette proposition de résolution.

Sans revenir sur chacune des demandes formulées au gouvernement, chose qui revient légitimement aux auteurs de ce texte, je souhaite remercier l'ensemble des collègues pour le rapport ainsi que les personnes et les organisations dont les avis ont constitué un atout important dans notre travail.

La proposition de résolution à l'examen va dans le bon sens, mais des

04.03 Chanelle Bonaventure (PS): Seksuele intimidatie en agressie zijn overal misplaatst, ook op straat en in de trein. Geen enkele vorm van geweld is aanvaardbaar. Iedereen moet in alle veiligheid met het openbaar vervoer kunnen reizen.

Dit voorstel van resolutie lost weliswaar alle problemen op dit vlak niet op, maar toch zijn we blij met onze bijdrage eraan. In deze tekst worden doelgerichte initiatieven voorgesteld, samen met aangepaste middelen voor de toepassing ervan. Dat is de reden waarom onze fractie pleit voor sterke openbare diensten, die in staat zijn om eenieder veilig te garanderen.

Onze fractie zal deze tekst steunen.

efforts restent à faire. Aujourd'hui, un pas est franchi. Toutefois, les efforts ne devront pas être relâchés pour que les femmes de notre pays, les personnes qui empruntent les transports en commun la boule au ventre, celles qui évitent même leur usage par peur d'être intimidées ou agressées puissent se déplacer plus librement et sans crainte. Notre groupe travaillera en ce sens et soutiendra ce texte.

04.04 Frank Troosters (VB): Mevrouw de voorzitter, collega's, ik ben blij dat het voorstel van resolutie voor het verhogen van de veiligheid binnen het spoorgebeuren hier vandaag voorligt. Zoals u weet, heeft het Vlaams Belang zowel in de commissie als in de plenaire vergadering regelmatig met vragen en interpellaties op de noodzaak hiervan gehamerd. Er is een toename van geweld binnen het spoorgebeuren en er is absoluut nood aan maatregelen.

Ik kan mij echter niet van de indruk ontdoen dat de aanleiding voor dit voorstel van resolutie de seksuele intimidatie was van een studente, Romi, die 's avonds de trein naar Brussel nam. Dit jammerlijke feit heeft de krant gehaald en ik kon toen ook lezen dat de Groenfractie met een resolutie zou komen om de veiligheid binnen het spoorgebeuren te verhogen.

Eenzijds was ik daar blij om, anderzijds had het Vlaams Belang toen zijn huiswerk al gemaakt en een voorstel van resolutie ingediend. Het is mijn persoonlijke mening dat het veiligheidsprobleem binnen het spoor zodanig veel facetten heeft dat men niet alles zal kunnen oplossen met één alomvattend wetgevend initiatief. Verschillende aspecten zullen afzonderlijk moeten worden behandeld en alleen zo zal men tot een constructieve en structurele oplossing kunnen komen.

Ik vond het jammer en zelfs onbegrijpelijk dat ons voorstel van resolutie, dat twee hoofdpijlers bevatte, namelijk personeel en opleidingen, door de meerderheid werd weggestemd en dat er vandaag een voorstel van resolutie voorligt dat heel breed is maar ook die twee componenten van onze resolutie bevat. Voor mij niet gelaten, het doel heiligt de middelen, zolang het de veiligheid van de treinreizigers en het spoorpersoneel maar ten goede komt.

In dit voorstel van resolutie staan nog heel wat andere zaken. Er werd al op gewezen dat een aantal zaken er niet in staat, maar als ik lees over een groot spoorplan, dan verwacht ik dat er bepaalde zaken in staan, zoals meer details over Securail, verweermiddelen, bevoegdheden, uitrusting, administratieve afhandeling, de problematiek van de SPC die heel uitgebreid is, de structurele onderbemanning in die twee segmenten, de samenwerking tussen Securail en de SPC, maar ook met de lokale politie-entiteiten.

Er komt enorm veel bij kijken en een aantal zaken mis ik in deze resolutie. Er staan goede zaken in maar er staan ook zaken in, zoals het afficheren van de strafmaat van bepaalde feiten, waarbij ik twijfel over het nut ervan. Ik weet niet of een dader dat op voorhand zal lezen en dat hem zal doen afzien van zijn daden. Eén en ander is hier echt overgoten met een stevig gendersausje. Ik citeer een origineel artikel uit het voorstel, nog voor het geamendeerd was: "(...) de NMBS te vragen om via reclameregie geen reclamecampagnes te verspreiden die genderstereotypen bevestigen of vrouwen en mensen die zich als vrouw identificeren tot lustobject degraderen". Vrij vertaald komt het er dus op neer dat de NMBS geen affiches mag ophangen met bijvoorbeeld een vrouw

04.04 Frank Troosters (VB): Il faut des mesures afin d'améliorer la sécurité sur le rail. Nous insistons sur ce point depuis longtemps. J'ai l'impression que l'intimidation sexuelle d'une étudiante dans un train pour Bruxelles est à l'origine de la proposition de résolution à l'examen. Il n'y a rien de blâmable dans cette initiative, mais le Vlaams Belang avait déjà déposé une proposition de résolution bien auparavant.

Je pense que la question de la sécurité sur le rail comporte tellement de facettes qu'une seule initiative législative ne pourra jamais apporter une solution globale. Je crois à une approche par facette. Je n'ai pas compris que notre proposition de résolution, axée sur un pilier personnel et un pilier formation, puisse avoir été rejetée. La proposition à l'examen est, certes, très large, mais comprend également ces deux piliers.

Il y manque par ailleurs de nombreux aspects que je m'attendais à y trouver. Elle contient des points positifs, mais aussi des éléments dont l'utilité m'échappe.

J'ignore si l'affichage des peines prévues dissuadera les auteurs de passer à l'acte. Je me pose également des questions sur l'aspect genre de la proposition. Je suis heureux que l'article dans lequel il était demandé à la SNCB de ne pas diffuser de publicités renforçant les stéréotypes de genre dans les gares ait été amendé.

Je déplore que les propositions formulées dans cette résolution soient de nature à accroître la responsabilité qui pèse sur les épaules du personnel des chemins de fer. La grève des cheminots avait précisément pour but de dénoncer la forte charge

met een wat kortere rok. Dat zou vrouwen immers degraderen tot lust-objecten. Misschien heeft de NMBS dat nog niet gedaan, maar mogelijk is de intentie er wel. Gelukkig staat dit geamendeerde artikel hierin.

Er zijn twee zaken die ik jammer vind. Er wordt verwezen naar de talrijke adviezen van de NMBS. De NMBS zat ongeveer op dezelfde lijn als mijn bedenking. Ik ben namelijk regelmatig bezig met deze problematiek. Dit voorstel van resolutie zorgt ten eerste voor extra taken, extra druk of extra verantwoordelijkheid voor het spoorpersoneel. Dat personeel staat nu al sterk onder druk, is onderbemand en staakt zelfs voor zijn arbeidsomstandigheden. De NMBS heeft dat ook ondubbelzinnig weergegeven in haar advies. Het is jammer dat daar geen rekening mee is gehouden. Mijn spijt daarover werd ook gedeeld door mevrouw Dutordoir, toen ze enkele weken geleden bij ons in de commissie op bezoek kwam. Zij heeft daar dezelfde bemerking gemaakt.

Het tweede element dat ik jammer vind, is dat we de uitnodiging van de NMBS om een plaatsbezoek te doen dat echt gericht was op veiligheid niet hebben aangenomen. Dat is ergens jammer. We kunnen dit nog altijd doen, de deur staat open. Dat is ook besproken. Mochten we dit al gedaan hebben, had dit een absolute meerwaarde kunnen betekenen voor dit voorstel van resolutie. Ik hoop dan ook dat dit voorstel van resolutie geen eindpunt wordt en dat de bevindingen die we daar dan hopelijk wel nog zullen meekrijgen, kunnen worden meegenomen in volgend wetgevend werk. Ook daarover deelde mevrouw Dutordoir onze mening en heeft ze haar spijt of toch zeker haar verwondering geuit.

Collega's, ter afronding, ik heb mijn twijfels over de doelmatigheid van één en ander, over sommige maatregelen die in dit voorstel van resolutie zijn vervat. Elke stap in de goede richting van meer veiligheid binnen het spoor gebeuren zal onze VB-fractie echter steunen, dus wij zullen ook dit voorstel van resolutie steunen.

04.05 Emmanuel Burton (MR): Madame la présidente, chers collègues, vu l'heure qui avance, je vais faire court. Je remercie les auteurs de la proposition de résolution qui a permis d'avoir un débat constructif sur cette problématique. La résolution a au moins permis de remettre la problématique au cœur de l'actualité de manière positive et aussi de demander un certain nombre d'avis à différentes instances qui ont remis des avis positifs qui ont alimenté cette réflexion.

Nous nous réjouissons de soutenir cette résolution via ces nombreuses demandes qui donnent un cadre clair à la SNCB et à diverses institutions afin de lutter plus efficacement et d'éradiquer les agressions sexuelles d'où qu'elles viennent.

Comme je l'ai dit, de nombreux avis ont été rendus positivement. Nous voterons dès lors évidemment pour cette proposition de résolution. Je vous remercie.

La **présidente**: Monsieur Burton, je vous remercie pour la concision de votre exposé.

04.06 Jef Van den Bergh (cd&v): Mevrouw de voorzitter, ik zal proberen nog korter te zijn.

Onze fractie steunt uiteraard de doelstellingen die in de resolutie zijn opgenomen en dankt de initiatiefnemers die de aandacht op de problematiek hebben gevestigd. Het zijn een aantal goede doelstellingen die

de travail à laquelle le personnel est confronté. La SNCB l'a clairement fait savoir dans son avis et il est regrettable que cet aspect n'ait pas été pris en considération. Mme Dutordoir partage mon opinion à ce sujet.

Je regrette également que nous n'ayons pas répondu positivement à l'invitation de la SNCB d'effectuer une visite de terrain axée sur la sécurité. Un tel déplacement aurait pu offrir une valeur ajoutée. J'espère donc que cette résolution ne constituera pas un point final et qu'il sera tenu compte de l'apport des chemi-nots dans une prochaine initiative législative. Mme Dutordoir a également exprimé son étonnement quant à cette démarche.

Je m'interroge sur certains aspects de cette résolution, mais nous saluons toute avancée en faveur de la sécurité du rail, si bien que nous soutiendrons cette proposition de résolution.

04.05 Emmanuel Burton (MR): Dankzij dit voorstel van resolutie is het probleem opnieuw een hot topic geworden.

Graag steunen wij deze tekst, die de NMBS een duidelijk kader biedt en die ertoe strekt seksuele agressie uit te bannen, ongeacht uit welke hoek die komt.

04.06 Jef Van den Bergh (cd&v): Notre groupe soutient bien entendu les objectifs que poursuit la proposition de résolution à l'examen et remercie les auteurs de ce texte d'avoir mis cette question en

wij ten volle kunnen steunen. Veiligheid op de trein en zich veilig kunnen verplaatsten met de trein zijn een cruciale doelstelling. Uiteraard is een belangrijke voorwaarde wel dat de treinen ook effectief rijden. Verder alle steun vanuit onze fractie voor de resolutie.

lumière. La sécurité dans les trains est un objectif capital. Pour y parvenir, il est important évidemment que les trains circulent, mais pour le reste, la proposition de résolution peut compter sur le soutien total de notre groupe.

De **voorzitter**: Nog beter. Dank u wel.

04.07 Greet Daems (PVDA-PTB): Mevrouw de voorzitter, collega's, het is een thema van groot maatschappelijk belang. Iedereen moet zich veilig voelen op en rond ons openbaar vervoer. Alleen dan kunnen we spreken van een shift in mobiliteit. Duidelijk is dat vrouwen meer slachtoffer zijn van seksuele intimidatie en dat het personeel vaker slachtoffer is van agressie. De berichten in de media over agressie op de trein hebben dan weer een slechte invloed op het imago van de NMBS, wat potentiële sollicitanten kan afschrikken en waardoor dan weer vacatures niet ingevuld geraken. Op die manier wordt dat een vicieuze cirkel. Onder andere de onderbezetting is mee de oorzaak van het stijgende aantal agressiegevallen op de trein en in de stations.

Ik lees in de resolutie ook een deel zelfkritiek over het sluiten van de loketten. Terecht. Sinds de sluiting van loketten in 44 stations, liggen die er verlaten bij. Om nu dan te gaan kijken waar er camera's en extra lichtpunten moeten komen ter vervanging van de menselijke aanwezigheid, is hypocriet en geen oplossing. Met camera's identificeert men geen mensen. Daders worden hierdoor duidelijk minder afgeschrikt dan door sociale controle. Er zijn namelijk geen mensen om camerabeelden te bekijken. Wie al eens aangifte deed van een uit een NMBS-fietsenstalling gestolen fiets, weet wat ik bedoel.

Tegelijkertijd willen Infrabel en NMBS ook besparen op hun energieverbruik. Ze zijn dus van plan om net meer lichten te doven.

Er is ook veel minder treinpersoneel op het terrein, terwijl er wel veel meer regeltjes en frustraties zijn bijgekomen. Denk maar aan de handhaving van de mondmaskerplicht, nog niet zo lang geleden, en binnenkort wordt ook het rookverbod op openluchtperrons ingevoerd. Dat rookverbod zal gecontroleerd en bestraft moeten worden, wat ook tot meer agressie zal leiden, zeker tegenover vrouwen.

Wat daarnaast ook nog leidt tot steeds meer gefrustreerde reizigers, zijn de verkorte treinen, oude wagons, duurdere tickets, betalende parkings, vertragingen en afgeschafte treinen. Onlangs vertelde iemand mij dat zij een treinreiziger zag die voor de derde dag op rij zijn aansluiting net had gemist door vertragingen. De trein die hij moest halen, stond voor zijn neus, maar de deuren waren al gesloten. Die reiziger heeft zijn step kapotgeslagen op het perron uit frustratie. Dat is een duidelijke vorm van agressie, niet goed te praten, maar het is wel de realiteit. Een dergelijk voorbeeld toont aan hoezeer de lontjes korter worden.

Al de zaken die ik zonet opnoemde, zijn te wijten aan de onderfinanciering van het spoor. De financiering zullen we moeten optrekken tot een bedrag van 5 miljard euro per jaar. Alleen op die manier krijgen we een performant treinnetwerk met tevreden en rustige reizigers.

De oplossing voor de aanpak van agressie en seksuele intimidatie zit

04.07 Greet Daems (PVDA-PTB): Chacun doit se sentir en sécurité dans les transports en commun et aux abords de ces infrastructures. Le transfert modal en dépend. Les femmes sont plus souvent victimes d'intimidations sexuelles, tandis que les agressions touchent plus fréquemment le personnel. Ces informations relatives à des agressions commises dans les trains sont négatives pour l'image de la SNCB, qui peine à trouver du personnel. On tombe alors dans un cercle vicieux. Le sous-effectif est l'une des causes de l'augmentation du nombre de cas d'agression.

La proposition de résolution fait également son autocritique. Depuis la fermeture de 44 guichets, les gares en question sont désertes. Les caméras et les éclairages supplémentaires ne résolvent rien. Ces dispositifs sont moins dissuasifs qu'un contrôle social. Les images des caméras ne sont pas visionnées faute de personnel. Parallèlement, Infrabel et la SNCB souhaitent, elles aussi, diminuer leur consommation d'énergie afin de faire des économies.

Il y a également beaucoup moins de personnel de bord sur le terrain, alors que dans le même temps, toutes sortes de règles supplémentaires et de frustrations sont venues s'ajouter. Il y a quelque temps, cela concernait le respect du port du masque et, d'ici peu, c'est l'interdiction de fumer sur les quais qui entrera en vigueur. Il faudra contrôler cette interdiction et sanctionner les contrevenants, ce qui ne manquera pas d'entraîner une augmentation du nombre d'agressions, surtout à l'égard des femmes.

hem dus in extra budget voor bijkomende aanwervingen in de openbare dienst, bij de NMBS, Securail en de spoorwepolitie. Dat lezen we ook in het advies van de vakbonden. Zij verwijzen naar het gebrek aan personeel en de afwezigheid van personeel in steeds meer stations, onder andere door de sluitingen van loketten. De NMBS heeft simpelweg geen middelen om aan die verzoeken te voldoen.

Wij zullen het resolutievoorstel dus, net als in de commissie, steunen, maar zo lang we de problemen niet bij de wortel aanpakken, bij de financiering van het spoor en de inzet van meer personeel, zal er niets veranderen. Dat zijn niet alleen eisen van de PVDA, maar ook van de spoorbonden die een nieuwe stakingsaanzegging hebben ingediend voor dinsdag 29 november.

Par ailleurs, les trains plus courts, les voitures vétustes, les tickets plus chers, les parkings payants, les retards et les trains supprimés entraînent une frustration de plus en plus grande parmi les voyageurs. La colère monte.

Tout cela est dû au sous-financement du rail. Il faut augmenter ce financement pour atteindre 5 milliards d'euros par an. C'est le seul moyen d'arriver à un réseau ferroviaire performant et d'avoir des voyageurs satisfaits.

La solution de lutte contre les agressions et les intimidations sexuelles passe par un budget supplémentaire pour augmenter le nombre d'agents dans les services publics, à la SNCB, chez Securail et à la police des chemins de fer. C'est également ce qui est indiqué dans l'avis formulé par les syndicats. La SNCB n'a pas les moyens de répondre à ces demandes.

Nous soutiendrons la proposition de résolution mais tant que nous n'obtiendrons pas de financement supplémentaire pour le rail et l'engagement de personnel supplémentaire, rien ne changera.

04.08 Marianne Verhaert (Open Vld): Mevrouw de voorzitter, in de eerste plaats wil ik de indieners bedanken voor het initiatief. We hebben het hier vandaag in de Kamer ook al gehad over het feit dat er nog veel werk op de plank ligt voor het spoor om reizigers ervan te overtuigen de trein te nemen en reizigers te behouden. Jammer genoeg moet er heel wat worden verbeterd. Het voorliggend initiatief is alvast belangrijk voor de veiligheid op het spoor, niet alleen voor de reizigers, maar ook voor het personeel.

Zoals ik al in commissie zei, nodig ik graag iedereen uit om eens naar de Kempen te reizen. Als vrouw voelt men zich heel oncomfortabel in de voor treinreizigers zeer belangrijke overstapstations van Herentals en Lier om halftien 's avonds.

Wij zullen het voorstel zeker steunen.

04.08 Marianne Verhaert (Open Vld): Les chemins de fer ont pas mal de pain sur la planche pour convaincre les citoyens de prendre le train, mais aussi pour les fidéliser. Il est indéniable que l'initiative à l'examen est essentielle pour la sécurité sur le rail, non seulement pour celle des voyageurs mais aussi pour celle du personnel. Les gares de Herentals et de Lierre sont des gares de correspondances très importantes pour les usagers du train. Une femme s'y sent très mal à l'aise à neuf heures et demie du soir. Nous soutiendrons cette proposition de loi.

04.09 Joris Vandenbroucke (Vooruit): Ik wil op mijn beurt ook de indieners van het voorstel van resolutie bedanken. De sprekers voor mij hebben de inhoud al in de breedte en de lengte toegelicht; ik zal dat niet meer doen. Ik wil wel een aspect uitlichten dat ik erg belangrijk vind.

04.09 Joris Vandenbroucke (Vooruit): En 2020, une enquête du SPF Mobilité a révélé que pas moins d'une femme sur trois évite

Uit een in 2021 door de FOD Mobiliteit gevoerde enquête blijkt dat maar liefst een op drie vrouwen het openbaar vervoer vermijdt uit angst voor het gedrag van medereizigers. Bij mannen is dat iets minder dan een op vijf. Dat legt het verschil bloot in de manier waarop mannen en vrouwen de publieke ruimte ervaren. Die grote bron van ongelijkheid stoort mij als socialist ten zeerste. Helaas zal de situatie waarbij een vrouw die 's avonds laat op een trein stapt en eerst de aanwezigen scant om dan liefst uit de buurt van mannen te gaan zitten, want men weet maar nooit, voor nogal wat vrouwelijke collega's heel herkenbaar zijn. Zo beleven vrouwen de openbare ruimte. Als man hoeft ik mij die reflex niet aan te meten.

Ik ben dan ook heel blij dat de indieners mijn suggestie meenamen, die ik in februari vorig jaar in een vraag aan de minister deed en uit de Nederlandse praktijk haalde, namelijk: reizigers de mogelijkheid geven om stil alarm te slaan, via WhatsApp of via sms, zodat ze niet naar Secuirail hoeven te bellen. Wanneer men iemand tegenover zich heeft, die intimideert, stuurt men liever een sms dan dat men moet bellen. Het is volgens mij een van de vele maatregelen in het voorstel van resolutie dat zeker een verschil kan maken, in het bijzonder voor vrouwen op het openbaar vervoer. Ik heb begrepen dat die suggestie daadwerkelijk in beleid zal worden omgezet. Daarmee hebben wij alvast een mooie kiesel in de rivier verlegd, waarvoor dank.

les transports en commun par crainte du comportement d'autres voyageurs. Chez les hommes, la proportion est légèrement inférieure à un sur cinq. Cela montre à quel point l'expérience de l'espace public vécue et ressentie par les hommes et les femmes est différente. Cette différence est une très grande source d'inégalité qui me dérange au plus haut point en tant que socialiste. Malheureusement, bon nombre de mes collègues féminines se reconnaîtront dans cette situation où une femme montant dans un train tard le soir, passe d'abord en revue les personnes assises dans la voiture et les endroits où pourraient se trouver des hommes. En tant qu'homme, j'ai le luxe de ne pas être obligé d'avoir ce genre de réflexe.

Je me réjouis que les auteurs aient inclus dans le texte ma suggestion, que j'ai tirée de la pratique néerlandaise, de permettre aux voyageurs de déclencher des alarmes silencieuses via WhatsApp ou SMS afin qu'ils n'aient pas à appeler Secuirail. Face à une personne intimidante, les gens préfèrent envoyer un SMS plutôt que de devoir faire un appel. Cette mesure se traduira effectivement par une initiative politique et peut certainement faire une grande différence, notamment pour les femmes dans les transports en commun.

04.10 François De Smet (DéFI): Madame la présidente, chers collègues, je remercie moi aussi les auteurs de ce texte important. Les intimidations et les agressions sexuelles sont une réalité dans toutes les sphères de notre société et le train ne fait malheureusement pas exception. Il y a presque deux ans, le 12 janvier 2021 exactement, ma collègue Sophie Rohonyi relayait auprès du ministre Gilkinet une étude du SPF Mobilité identifiant les freins et incitant à l'utilisation des moyens de transport en commun. Si on y mentionnait le prix, les zones desservies ou encore la ponctualité, on y lisait aussi que, pour près de 30 % des femmes, le harcèlement constitue l'un des freins principaux à l'utilisation de ces transports.

En 2018, la SNCB recevait déjà en moyenne douze appels par mois pour harcèlement sexiste sur le réseau ou dans les gares, sans compter que de nombreuses victimes ne se manifestent pas. Cette triste réalité est aujourd'hui confirmée par les syndicats, le Comité consultatif pour les voyageurs ferroviaires ou encore les Centres de prise en charge des violences sexuelles. Un fléau que nous devons combattre pour assurer l'intégrité physique et morale des navetteurs, mais aussi pour éviter que

04.10 François De Smet (DéFI): Voor bijna 30 % van de vrouwen is seksuele intimidatie een van de belangrijkste hinderpalen voor het gebruik van het openbaar vervoer. In 2018 ontving de NMBS twaalf meldingen per maand voor dergelijk gedrag. Dat wordt vandaag bevestigd door de vakbonden, het Raadgevend Comité van de treinreizigers en de zorgcentra na seksueel geweld. Dat fenomeen moet worden bestreden. De Spoorvisie 2040 van de regering zal enkel zin hebben als men in alle veiligheid kan reizen.

In de resolutie wordt er verzocht om een interfederaal actieplan over

l'insécurité qui règnerait dans nos trains ou sur nos quais ne finisse par dissuader les navetteurs de prendre le train. Autrement dit, la Vision Rail 2040 chère à ce gouvernement, car proposant une mobilité durable et attractive, n'aura de sens que si on assure, dans le même temps, la sécurité des voyageurs.

On le sait, signaler des comportements inadéquats et porter plainte relèvent aussi trop souvent de l'exception. La présente proposition de résolution entend répondre à ce problème en sollicitant la mise sur pied d'un plan d'action interfédéral sur les intimidations ainsi que le renforcement des campagnes de sensibilisation, mais aussi en invitant la SNCB à mettre en place des applications techniques, en concertation avec les associations de groupes cibles, permettant aux victimes potentielles de signaler plus efficacement les comportements déviants. De même, la demande de création, par la SNCB, d'un réseau entre les points de contact, le personnel de bord et la police des chemins de fer, ainsi que la volonté de résorber le manque d'effectifs au sein de Securail et de la police des chemins de fer en veillant à la juste répartition de leurs missions respectives, témoigne de notre détermination face à ce fléau.

Bien sur, cette proposition de résolution n'aura pas le même poids qu'une proposition de loi et n'aura pas d'effet contraignant. Je suis toutefois convaincu qu'elle constitue un signal univoque adressé à la fois au gouvernement et à la SNCB, d'autant que nous sommes en cours de finalisation des contrats de gestion.

Lors de sa question du 12 janvier 2021, ma collègue Rohonyi citait l'exemple de la SNCF qui a depuis plusieurs années une stratégie forte de lutte contre le harcèlement: numéros d'alerte, présence d'agents supplémentaires, développement de vidéo-protections etc. J'ose espérer que les autorités de la SNCB dépasseront le cadre de cette résolution et pourront également s'inspirer de ces systèmes.

C'est pourquoi, chers collègues, parce qu'il est temps que les victimes se réconcilient avec les transports en commun dans lesquels elles ont le droit de se sentir en sécurité, ce qui est quand même la moindre des choses que l'on doit pouvoir attendre d'un service public, mon groupe soutiendra sans réserve cette proposition de résolution.

04.11 Nicolas Parent (Ecolo-Groen): Madame la présidente, chers collègues, d'un point de vue factuel, certains points évoqués par mes collègues de la N-VA n'étaient pas corrects, et je me permettrai donc de les rectifier.

Tout d'abord, il n'est pas question dans la résolution de wi-fi dans les trains mais bien de wi-fi dans les gares et de l'amélioration de la connectivité dans les trains. Ce sont deux choses différentes. Ensuite, il est question de renforcer les moyens humains, notamment au sein de Securail. Il s'agit plus précisément de la demande n° 25. Par ailleurs, en ce qui concerne les sanctions à l'égard des auteurs, elles sont clairement citées dans les demandes 24 et 31. Il me semble que vous étiez mieux informés en commission, alors que les amendements ont été introduits tardivement. C'est probablement le jeu de la séance plénière de caricaturer les propos des auteurs. Soit, ce n'est pas le cœur du sujet qui nous préoccupe.

Dans le cas de cette proposition, il faut tout de même faire honneur aux

seksuele intimidatie, sensibiliseringscampagnes en elektronische applicaties om afwijkend gedrag te kunnen melden. Er wordt tevens gevraagd dat de NMBS zou zorgen voor een netwerk waarmee de contactpunten, het boordpersoneel en de spoorwegpolitie onderling zouden kunnen communiceren, maar ook dat het personeelstekort bij Securail en bij de spoorwegpolitie zou worden weggewerkt.

Hiermee wordt een ondubbelzinnig signaal afgegeven aan de regering en de NMBS. De SCNF beschikt over een sterke strategie tegen seksuele intimidatie. Ik hoop dat de NMBS daaruit inspiratie zal putten.

Mijn fractie zal dit voorstel van resolutie steunen.

04.11 Nicolas Parent (Ecolo-Groen): In tegenstelling tot wat de N-VA insinueert, wordt er in de resolutie niet gerept van wifi in de trein, maar wel van wifi in de stations en de verbetering van de connectiviteit in de trein. De tekst strekt ertoe Securail meer personele middelen te geven. De sancties tegen de daders worden opgesomd in de verzoeken 24 en 31.

Ik dank al diegenen die aan de totstandkoming van deze tekst hebben meegewerkt, waaronder ACV-Transcom. Ook het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen, de NMBS en de vakbonden werden

personnes qui ont collaboré à sa rédaction, à savoir les représentants des travailleurs, la CSC Transcom, et notamment Xavier Martin, qui avait mené une étude sur les comportements sexistes et violents dont est victime le personnel féminin de la SNCB. Merci à eux ainsi qu'à mes collègues qui ont entamé les échanges avec la CSC, notamment Sarah Schlitz, qui était à l'époque députée.

Une fois les constats posés, nous avons entamé une réflexion avec la société civile, notamment l'Institut pour l'égalité des femmes et des hommes, la SNCB et les représentants des travailleurs, afin de dépasser les constats et d'aller vers les propositions. Les violences verbales et physiques faites aux femmes font qu'une femme sur trois n'ose pas prendre les transports en commun. C'est un droit qui est bafoué, et cela ne correspond pas à notre volonté de rendre le rail plus attractif pour toutes et tous.

Nous voulons répondre de manière concrète et multiple:

- en créant des environnements plus sécurisants;
- au travers de campagnes d'affichage, de marchés exploratoires ou encore avec du personnel de référence;
- en mettant au point des outils permettant de sonner l'alarme, comme nous en avons parlé, par le biais de la formation des agents de la SNCB, de Securail et de la police des chemins de fer;
- en multipliant les possibilités de témoignage et en facilitant les procédures de plainte.

Il s'agit de combattre les chiffres noirs concernant les comportements sexistes, pas toujours dénoncés et pas toujours constatés, de mieux recenser les phénomènes, et partant, d'y réagir. Je constate que les choses bougent effectivement depuis l'introduction des débats: une nouvelle application est en cours d'élaboration, et le nouveau Code pénal prévoit désormais le renforcement des peines contre les agresseurs du personnel des services publics ainsi qu'un renforcement des moyens humains de Securail.

L'objectif ici est d'aller plus vite et plus loin. Si on veut attirer plus de monde dans les transports en commun, il s'agit qu'ils soient plus sûrs et attractifs pour les voyageurs et le personnel, pour toutes et tous.

Je remercie tous les collègues pour leur large soutien à notre proposition.

La **présidente**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion est close.
De bespreking is gesloten.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Le vote sur la proposition aura lieu ultérieurement.
De stemming over het voorstel zal later plaatsvinden.

05 Proposition de loi modifiant la loi du 16 mars 1968 relative à la police de la circulation routière en ce qui concerne l'institution d'une possibilité de recours contre l'immobilisation d'un véhicule (2750/1-4)

05 Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer wat het instellen van een beroepsmogelijkheid tegen de immobilisering van een voertuig betreft (2750/1-

bij deze reflectie betrokken.

Uit angst voor het geweld durven vrouwen het openbaar vervoer niet te nemen. Dat recht wordt met voeten getreden, en zo wordt het spoor niet aantrekkelijk. Wij willen dus een veilige omgeving creëren, en vragen dat er affichecampagnes op poten gezet worden en referentiepersoneelsleden aangesteld worden. Er moeten instrumenten uitgewerkt worden om alarm te kunnen slaan, en er moet in meer mogelijkheden voorzien worden om te getuigen en een klacht in te dienen.

Seksistisch gedrag, dat niet genoeg gelaakt wordt, moet bestreden worden, en er moet op gereageerd worden. Er wordt momenteel een app ontwikkeld. In het nieuwe Strafwetboek zal dit gedrag strafbaar gesteld worden, en het personeel van Securail krijgt versterking.

Om meer reizigers aan te trekken, moet het openbaar vervoer veiliger en aantrekkelijker worden.

Ik dank u voor uw steun voor ons voorstel.

4)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Jef Van den Bergh, Servais Verherstraeten, Nahima Lanjri, Franky Demon, Laurence Zanchetta, Emmanuel Burton, Nicolas Parent, Marianne Verhaert, Joris Vandenbroucke, Kim Buyst.

Discussion générale
Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

Le rapporteur, M. Raskin, s'en réfère au rapport écrit.

05.01 Jef Van den Bergh (cd&v): Mevrouw de voorzitter, het wetsvoorstel heeft als doel het immobiliseren van voertuigen, waarin in de verkeerswet voorzien is als beveiligingsmaatregel, opnieuw mogelijk te maken. Op 22 maart van dit jaar had het Grondwettelijk Hof wegens het ontbreken van een beroepmogelijkheid in de regelgeving het immobiliseren van voertuigen immers de facto onmogelijk gemaakt.

Met dit wetsvoorstel voorzien wij wel in een beroepmogelijkheid. Daardoor kan de politie opnieuw het instrument van het immobiliseren van voertuigen gebruiken in een aantal in de wet omschreven omstandigheden. Ik meen dat dit belangrijk is voor ons verkeersveiligheidsbeleid. In bepaalde gevallen is het belangrijk dat het voertuig waarmee een overtreding begaan wordt, of dat gevaar oplevert, effectief geïmmobiliseerd of uit dienst genomen kan worden.

Vandaar dat ik blij ben met de relatief snelle manier waarop wij dit wetsvoorstel hebben kunnen behandelen in de commissie. Ik ben blij met de adviezen die ter zake zijn binnengekomen en met de constructieve manier waarop het voorstel in de commissie behandeld werd, met alle collega's en alle fracties. Ik dank hen daarvoor. Ik meen dat het goed is dat ons verkeersveiligheidsbeleid op een relatief snelle manier hersteld is.

05.01 Jef Van den Bergh (cd&v): Cette proposition de loi vise à rétablir l'immobilisation de véhicules – une mesure de sûreté reprise dans la loi sur la circulation routière – après que, le 22 mars 2022, la Cour constitutionnelle l'avait rendue impossible *de facto* en raison de l'absence de possibilité de recours dans la réglementation. Cette proposition de loi prévoit bien cette possibilité de recours et permet à la police d'appliquer à nouveau cette mesure. Je remercie tous les collègues pour le traitement rapide et constructif de cette proposition.

La **présidente**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.

De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles
Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2750/4)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2750/4)**

La proposition de loi compte 3 articles.

Het wetsvoorstel telt 3 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.

Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.

De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

06 Proposition de loi modifiant la loi du 27 avril 2018 sur la police des chemins de fer en ce qui concerne la procédure applicable à la suppression des passages à niveau (1880/1-11)

- Proposition de loi modifiant la loi du 27 avril 2018 sur la police des chemins de fer en ce qui concerne la compétence des communes en matière de suppression des passages à niveau (2017/1-5)

06 Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 27 april 2018 op de politie van de spoorwegen, wat betreft de procedure voor het afschaffen van overwegen (1880/1-11)

- Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 27 april 2018 op de politie van de spoorwegen wat betreft de gemeentelijke bevoegdheid bij de sluiting van spooroverwegen (2017/1-5)

Propositions déposées par:

Voorstellen ingediend door:

- 1880: Marianne Verhaert, Jef Van den Bergh, Joris Vandenbroucke

- 2017: Tomas Roggeman, Wouter Raskin, Frieda Gijbels, Peter Buysrogge, Bert Wollants, Anneleen Van Bossuyt, Sigrid Goethals, Yngvild Ingels.

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

Mme Kim Buyst, rapporteur, s'en réfère à son rapport écrit.

06.01 **Tomas Roggeman (N-VA):** Mevrouw de voorzitter, collega's, de afschaffing van een spooroverweg is een heel ingrijpende stap en kan een grote impact hebben op lokale gemeenschappen. Ze kan in sommige gevallen dorpen of wijken in twee of in drie stukken snijden. Lokale besturen zullen zeker voorbeelden kennen uit de eigen omgeving of eigen streek, waar afschaffingen van overwegen op veel lokaal verzet stuiten.

De ingrijpendheid van een dergelijke afschaffing staat in groot contrast met het complete en volslagen gebrek aan een wettelijke procedure ter zake. Door het ontbreken van regels geldt de wet van de sterkste. Wij spreken hier over Infrabel, een groot autonoom overheidsbedrijf met een miljardenbudget. Er zijn maar weinig gemeenten, die een dergelijke krachtmeting aankunnen.

In een hoorzitting die wij op 10 maart 2021 hebben georganiseerd in de commissie voor Mobiliteit, kwam heel sterk naar voren dat er ter zake een heel groot probleem is. Er was consensus bij alle politieke partijen, behalve bij Infrabel, dat ook vertegenwoordigd was. Volgens die maatschappij was er niks aan de hand, was er geen enkel probleem en was er voldoende inspraak. Een heel ander geluid kregen wij te horen van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten en van de vzw Trage Wegen, die ons kwamen vertellen dat gelijk partnerschap tussen de gemeenten en Infrabel niet bestaat. Zij vertelden ook dat de lokale overheden onderhandelen met het mes op de keel, dat burgers en inwoners op geen enkele wijze worden gehoord en dat het opheffen van spoorovergangen soms wordt gebruikt als pasmunt voor het aanleggen van fietssnelwegen, hoewel dat expliciet in strijd is met een goedgekeurde parlementaire resolutie, met name DOC944 van de huidige legislatuur. Infrabel speelt het dus hard.

06.01 **Tomas Roggeman (N-VA):** La suppression d'un passage à niveau est une démarche très radicale, qui peut avoir un impact majeur sur les communautés locales, avec beaucoup d'opposition locale également. Pourtant, il n'existe aucune procédure légale en la matière, ce qui permet à Infrabel de faire valoir la loi du plus fort. Pour Infrabel, il n'y a pas de problème, mais la VVSG et l'asbl Trage Wegen ont déclaré que dans ce type de partenariat, les communes n'étaient pas sur un pied d'égalité avec Infrabel. Parfois, la suppression des passages à niveau est même utilisée comme monnaie d'échange pour la construction de pistes cyclables rapides, ce qui est contraire à une résolution parlementaire adoptée. En commission, tout le monde a convenu que la situation devait changer, ce qui a donné lieu à deux propositions de loi, l'une de Mme Verhaert et l'autre de moi-même.

Pour une nouvelle procédure de fermeture d'un passage à niveau, trois éléments sont cruciaux. Tout

Op de vertegenwoordigers van Infrabel na was iedereen in de commissie het erover eens dat het anders moet, wat aanleiding heeft gegeven tot twee wetsvoorstellen, namelijk een wetsvoorstel van mevrouw Verhaert en collega's, gesteund door de meerderheid, en een tekst van mijzelf.

Wanneer wij spreken over de invoering van een nieuwe procedure voor de sluiting van een overweg, zijn drie elementen van cruciaal belang.

Ten eerste, moeten Infrabel en de steden en gemeenten kunnen spreken op voet van gelijkheid.

Het is cruciaal dat de Kamer een wettelijk kader uitwerkt dat garant staat voor een eerlijk en gelijk partnerschap tussen enerzijds Infrabel en anderzijds de lokale besturen. Daarin wordt in de tekst van mevrouw Verhaert niet voorzien. In het voorliggend wetsvoorstel is het Infrabel zelf dat een procedure tot afschaffing van een overweg initieert, waarbij een lokaal bestuur een vrijblijvend advies mag formuleren, waarna het Infrabel vrij staat om dat advies naast zich neer te leggen en zijn zin te doen. Daarom hebben wij een amendement ingediend dat stipuleert dat een instemming van de gemeente nodig is. Volgens Infrabel kan dat geen probleem zijn. Het bedrijf beroemt zich erop dat elke sluiting vandaag al gebeurt in onderling akkoord. Wij willen dat gegeven wettelijk verankeren. Als we dat niet doen, dan betekent dat in de praktijk dat Infrabel geen andere verplichting dan die tot motivatie van de afschaffing opgelegd krijgt. Het resultaat zal meer administratie zijn, terwijl de tekst de betrokken gemeente geen betere positie biedt. Integendeel, het feit dat gemeenten vandaag in de praktijk geen medebeslissingsrecht hebben, wordt in het wetsvoorstel ook formeel verankerd, aangezien hun inspraak voortaan officieel niets anders is dan een advies dat genegeerd kan worden. De VVSG klaagde aan dat een gelijk partnerschap niet bestaat. Dat is de essentie van het probleem. Een lokaal bestuur wordt gewoon het mes op de keel gezet. Dat probleem blijft dus en dreigt zelfs wettelijk verankerd te worden. Ons eerste amendement wil dat corrigeren.

De tweede hoeksteen die een nieuwe regelgeving moet bevatten, betreft een beroepsprocedure die zich moet afspelen bij een derde partij.

Vandaag is Infrabel zowel rechter als partij. Het heeft financieel belang bij een sluiting van overwegen en het is ook degene die beslist. Een nieuwe procedure tot afschaffing van een overweg wordt vandaag door Infrabel geïnitieerd en ook beoordeeld. Er is vandaag geen derde actor in het spel waar men een beslissing bij kan aanvechten. Het initiële wetsvoorstel wou een dergelijke beroepsprocedure invoeren. Er was daartoe een procedure opgenomen in de oorspronkelijke versie van de tekst. Die bevatte weliswaar een paar tekortkomingen, maar die waren best te verhelpen. Jammer genoeg heeft de meerderheid beslist om de eigen beroepsprocedure bij amendement uit haar tekst te schrappen en de uitwerking volledig te delegeren aan de regering. Het zal dus de minister van Mobiliteit toekomen om de nieuwe procedure uit te werken. Vervelend, want op het kabinet worden de Infrabeldossiers opgevolgd door – het zal u niet verbazen – mensen die gedetacheerd zijn vanuit Infrabel. Het ligt dus in de lijn der verwachting dat de minister geen KB zal publiceren over Infrabel zonder minstens met Infrabel te overleggen. Met andere woorden, in de praktijk zal Infrabel mee de pen vasthouden

d'abord, Infrabel et les villes et communes doivent pouvoir discuter sur un pied d'égalité, ce qui doit être garanti par un cadre juridique.

Ce n'est pas ce que prévoit le texte de Mme Verhaert, qui permet à Infrabel d'engager elle-même la procédure et n'accorde aux pouvoirs locaux que la possibilité de formuler un avis non contraignant qu'Infrabel peut ignorer. C'est pourquoi nous avons déposé un amendement exigeant le consentement de la commune. À défaut, Infrabel sera, dans la pratique, uniquement tenue de motiver la suppression.

La deuxième pierre angulaire d'une nouvelle réglementation est la procédure de recours auprès d'une tierce partie. Aujourd'hui, Infrabel est à la fois juge et partie. Cette société a un intérêt financier dans la suppression de passages à niveau. Or, c'est également elle qui prend les décisions. La proposition de loi initiale prévoyait l'instauration d'une procédure de recours, qui présentait certes quelques lacunes, auxquelles on pouvait toutefois remédier. La majorité a pourtant décidé de supprimer cette procédure de recours.

Le ministre de la Mobilité est donc à présent chargé de définir la nouvelle procédure, alors même que dans son cabinet, le suivi des dossiers concernant Infrabel est confié à des agents détachés d'Infrabel. Cette manière de procéder ne fait que confirmer l'affirmation selon laquelle Infrabel est juge et partie, au lieu d'y répondre. C'est également pour cette raison que nous avons présenté un amendement, qui prévoit qu'une procédure de recours doit prévoir la suspension des effets d'une décision de suppression lorsqu'une procédure d'appel est en cours, comme cela est d'ailleurs demandé par le Conseil d'État.

La troisième pierre angulaire d'une nouvelle réglementation concerne l'accès à une possibilité de recours, tant pour les autorités que pour les

voor de uitwerking van een administratief beroep tegen zijn eigen beslissing. Is dat een antwoord op het probleem dat Infrabel zowel rechter als partij is? Absoluut niet. Wel integendeel, het is er de bestendiging van. Het is, opnieuw, een formalisering van de overmacht van Infrabel ten aanzien van de lokale besturen. Ook daarvoor hebben wij een amendement ingediend, dat op zijn minst vastlegt dat een beroepsprocedure moet voorzien in de schorsing van de uitwerking van een beslissing tot afschaffing van een overweg in geval van een lopende beroepsprocedure, zoals de Raad van State vraagt. Het lijkt mij de absolute bodem, het minimum minimorum, dat we ten minste garanderen dat overwegen niet afgeschaft kunnen worden terwijl er een beroep loopt. Dat is hetgeen waarin ons amendement voorziet en het is ook wat de Raad van State zelf voorstelt.

De derde hoeksteen voor een nieuwe regeling betreft de toegankelijkheid van een beroepsmogelijkheid, niet alleen voor overheden maar ook voor burgers.

Het advies van de Raad van State is expliciet en stelt voor een beroepsmogelijkheid voor particulieren in te bouwen. In de voorliggende tekst van de meerderheid verkiest men dat niet te doen. Eerlijk gezegd, collega's, begrijp ik dat niet. Ik begrijp niet waarom men weigert een beroepsprocedure in te voeren die openstaat voor burgers die betrokken partij zijn bij zo'n beslissing. In de commissie werd gezegd dat burgers zich dan maar tot de Raad van State moeten wenden om een zaak aanhangig te maken of een klacht in te dienen. Een procedure voor de Raad van State is echter bijzonder zwaar en duur. Men heeft daar een gespecialiseerde advocaat voor nodig. Voor een doorsnee particulier is dat niet weggelegd. De facto komt dat neer op het uitsluiten van een beroepsmogelijkheid. Waarom? Ik weet het niet. In de commissie is er geen verklaring op die vraag gekomen, maar ik hoop die vandaag te mogen vernemen. In elk geval, hoe het ook zij, de Raad van State waarschuwt in zijn advies voor de grondwettelijkheid van de tekst. De Raad van State ziet een risico van nietigheid, een mogelijke vernietiging door het Grondwettelijk Hof, indien er geen beroepsprocedure voor particulieren ingeschreven wordt.

Als u wenst dat uw wet standhoudt, collega's, dan hebt u er alle belang bij om ons derde amendement te steunen, dat opnieuw volledig in lijn ligt met het advies van de Raad van State en de aanbevelingen van de vzw Trage Wegen.

Ik vat het even samen. Het uitgangspunt voor deze wetgevende initiatieven was het inperken van de overmacht van Infrabel. Dat is terecht, alle partijen die hier vertegenwoordigd zijn, waren het daarover eens. Wat vandaag voorligt, impliceert echter een versterking van de overmacht van Infrabel. De instemming van de gemeenten of de wegbeheerder wordt volslagen overbodig. Infrabel kan vanaf nu alleen beslissen, wat nadrukkelijk door de vzw Trage Wegen, de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten en het Vlaams Gewest zelf wordt afgeraden.

Een beroepsprocedure wordt ingevoerd, wat op zich een intrinsieke verbetering is, maar die is alleen toegankelijk voor overheden, zonder opschortende werking. Gemeenten kunnen procederen om een overweg opnieuw open te krijgen na de sluiting, maar niet om die open te houden voorafgaand aan een sluiting, wat opnieuw nadrukkelijk door de Raad

citoyens. Ce texte ne prévoit pas cette possibilité pour les citoyens, ce que j'ai du mal à comprendre. Il a été dit en commission qu'ils n'avaient qu'à s'adresser au Conseil d'État pour initier une action en justice ou déposer plainte, mais cette procédure est très lourde et coûteuse. Pourquoi exclut-on ainsi de facto la possibilité de recours pour les citoyens? Quoi qu'il en soit, dans son avis, le Conseil d'État met en garde quant à la conformité de ce point du texte par rapport à la Constitution et quant au risque d'invalidation par la Cour constitutionnelle.

Nous avons déposé trois amendements qui répondent à toutes les observations formulées. S'ils ne sont pas adoptés, je crains pour le résultat et la pérennité de la proposition. La collègue Verhaert avait initialement la bonne intention de corriger la suprématie d'Infrabel, mais si ce texte reste inchangé, je crains que l'on soit dorénavant précisément à la merci d'Infrabel, au détriment des intérêts des villes et des communes. Si la majorité vote contre ces amendements, qui sont la traduction des recommandations du Conseil d'État, nous nous abstiendrons.

van State wordt afgeraden. Voor burgers is er zelfs geen beroep mogelijk. Zij moeten maar direct naar de Raad van State gaan, wat ironisch genoeg door de Raad van State zelf afgeraden wordt. Een administratief beroep wordt uitgewerkt door de minister en zijn kabinetsleden, gedetacheerd vanuit Infrabel, waardoor de kans toeneemt dat Infrabel opnieuw rechter en partij wordt, wat het probleem ten gronde bestendigt eerder dan het weg te nemen. Wij hebben drie amendementen ingediend die daaraan tegemoetkomen. Als die niet worden aangenomen, dan vrees ik voor de uitkomst en voor de termijn waarop uw wet over-eind zal kunnen blijven.

Mevrouw Verhaert, u had in het begin de zeer juiste intentie om de over-macht van Infrabel te corrigeren. Ik vrees dat u met deze tekst in onge-wijzigde vorm zult eindigen als onbedoelde speelbal in handen van In-frabel, want met dit resultaat dient u – onbedoeld, daar twijfel ik niet aan – het belang van het overheidsbedrijf, tegen de belangen van ste-den en gemeenten in.

In de commissie hebben we de achterliggende, juiste intenties gezien. Ik had begrip voor de aanpak, maar als de meerderheid ervoor kiest om die amendementen, die aanbevelingen van de Raad van State zijn, weg te stemmen, als de meerderheid ervoor kiest om exact het tegendeel te bewerkstelligen van de goede intenties bij de aanvang van dit wetge-vend proces, dan zullen wij de plenaire stemming over het geheel niet steunen en zullen wij ons onthouden. Wij onthouden ons omwille van het intrinsieke positieve effect van de invoering van een beroepsmoge-lijkheid. Wij kunnen echter niet voor stemmen wegens de argumenten die ik heb aangehaald.

06.02 Kim Buyst (Ecolo-Groen): Mevrouw de voorzitter, collega's, de trein is een van de veiligste manieren om zich te verplaatsen, maar waar de sporen het andere verkeer kruisen, zijn vaak zwarte punten. Sinds 2015 is er bij Infrabel een actieplan voor het verhogen van de veiligheid op die punten. Toch is er maar een beperkte daling van het aantal on-gevallen aan spoorwegovergangen in België, zeker in vergelijking met andere Europese landen. Dat alles maakte dat de Ecolo-Groenfractie een resolutie heeft ingediend in 2021, die unaniem aangenomen werd door deze Kamer in mei 2021. Naar aanleiding van die resolutie hebben we een aantal hoorzittingen georganiseerd waarin we verschillende sta-keholders in dit verband hebben gehoord. In die resolutie namen we een verzoek op waarin de procedure tot het afsluiten van spoorweg-overgangen herzien moest worden door een wettelijk kader te bieden om het afsluiten van overwegen beter te definiëren om onder meer lo-kale overheden en inwoners bij dit proces te betrekken en maatschap-pelijke belangen mee in acht te nemen.

Wat de heer Roggeman daarjuist heeft beschreven, klopt. Het afsluiten van een overweg heeft inderdaad zware consequenties voor de lokale mobiliteit. Het klopt ook dat verschillende gemeentebesturen zich met de rug tegen de muur gezet voelen, dat buurtbewoners zich afgeknijpt voelen van de rest van hun dorp, dat wandelaars, fietsers en landbou-wers moeten omrijden en niet meer gemakkelijk op hun bestemming raken. In meer dan 60 % van de gevallen wordt immers niet in een door-gang voorzien in de vorm van een tunnel of een brug.

De Ecolo-Groenfractie was dus zeer verheugd dat mevrouw Verhaert een wetsvoorstel heeft ingediend in onze commissie die net dat wil ver-

06.02 Kim Buyst (Ecolo-Groen): Le train est l'un des moyens de transport les plus sûrs, mais les en-droits où les voies croisent le reste du trafic sont et restent souvent des points noirs. C'est pourquoi le groupe Ecolo-Groen a déposé une résolution en 2021 demandant un cadre légal pour mieux encadrer les fermetures des passages à niveau, avec une plus grande implication des pouvoirs et des habitants lo-caux et en tenant compte des inté-rêts sociaux. En effet, la fermeture d'un passage à niveau a de graves conséquences pour la mobilité lo-cale. Ainsi, de nombreuses adminis-trations communales se voient mises devant des faits accomplis et les riverains se sentent coupés du reste de leur village, tandis que les usagers de la route doivent faire un détour. Le groupe Ecolo-Groen sa-lue dès lors avec enthousiasme la proposition de loi de Mme Verhaert, qui vise à remédier au problème. En commission, la position d'Infrabel divergeait sensiblement de celle des autres parties.

helpen, dat net wil zorgen voor dat wettelijk kader. In de commissie hebben we kunnen vaststellen dat er een grote discrepantie was tussen wat Infrabel daarvan vond en alle andere stakeholders, zoals de VVSG, de lokale besturen en de vzw Trage Wegen.

Dit wetsvoorstel strekt er in eerste instantie toe een aantal principes voorop te stellen waaraan Infrabel zich moet houden bij het nemen van die beslissing. Daarbij is er voldoende ruimte voor advies van de gemeente en, wat de heer Roggeman niet heeft vermeld, waaraan een openbaar onderzoek aan voorafgaat. Op die manier wil het wetsvoorstel dat mevrouw Verhaert indiende de inspraak van de gemeente al van bij aanvang van de beslissing invoeren. Daarnaast schrijft deze wet de mogelijkheid in dat gemeente en wegbeheerder in beroep kunnen gaan tegen de afschaffing wanneer zij van oordeel zijn dat er te weinig rekening werd gehouden met de in de wet ingeschreven principes.

Ik ga ervan uit dat mevrouw Verhaert dadelijk nog meer zal toelichten wat haar wetsvoorstel inhoudt, maar omdat er op deze manier voldoende aandacht wordt besteed aan lokale overheden en bewoners, alsook de maatschappelijke belangen voldoende in acht worden genomen, zal onze fractie dit wetsvoorstel steunen.

06.03 Laurence Zanchetta (PS): Madame la présidente, chers collègues, pour notre groupe, il est nécessaire de favoriser au maximum la sécurité sur nos routes. Malheureusement, il faut encore constater chaque année que trop d'accidents surviennent sur les passages à niveau de notre pays. Lorsque risque d'accident il y a, il est nécessaire d'intervenir en faveur de solutions pérennes. La suppression de passages à niveaux fait partie de ces solutions. Cependant, de telles suppressions ne peuvent être décidées sans que ne soient impliqués les autorités et les citoyens concernés.

Comme nous le savons, la suppression de passages à niveau est une question importante pour les entités locales et leurs habitants tant elle concerne leur mobilité au quotidien, que ce soit durant les travaux ou après le nouvel aménagement de la voirie.

Depuis quelques années maintenant, Infrabel multiplie les chantiers de suppression de passages à niveau, près de 400 d'entre eux ayant été supprimés depuis 2005. Face à cette tendance, il nous parvient des communes, de leurs habitants et des autorités locales le sentiment de manque de concertation. Or, leur implication est fondamentale. Les citoyens seront les premiers concernés par les travaux et les aménagements de la voirie. Les pouvoirs communaux, quant à eux, devront s'assurer que la mobilité reste garantie au sein de leur territoire.

Nous ne pouvons que nous réjouir que cette proposition de loi soit aujourd'hui soumise à notre Assemblée dans la mesure où ce texte fixe des balises équilibrées qui permettent le dialogue entre les différentes parties concernées par la suppression du passage à niveau.

Premièrement, je citerai les conditions requises à la suppression d'un passage à niveau dont le fait que cette suppression doit être motivée et son impact sur la mobilité locale pris en considération. Sans supposer que ces deux critères n'aient pas été remplis jusqu'à présent, nous pouvons nous réjouir que ces points soient inscrits dans la législation.

Cette proposition de loi fixe un certain nombre de principes auxquels Infrabel doit se conformer. Il y a suffisamment de marge pour un avis de la commune ainsi que pour une enquête publique. La commune a son mot à dire dès le début du processus décisionnel et peut, tout comme le gestionnaire de la route, introduire un recours contre la suppression.

Notre groupe soutiendra cette proposition de loi.

06.03 Laurence Zanchetta (PS): Er gebeuren te veel ongevallen aan overwegen. De afschaffing ervan is een oplossing waarover er niettemin moet worden overlegd met de gemeenten en de omwonenden, die in de eerste plaats de impact van de werkzaamheden zullen ondervinden en met die wijziging van de mobiliteitssituatie zullen moeten leven.

Infrabel heeft al 400 overwegen afgeschaft sinds 2005, maar er is een gebrek aan overleg met de lokale overheden. Dit wetsvoorstel bakent de dialoog tussen de betrokken partijen af: voorwaarden voor de afschaffing van een overweg, zoals de motivering ervan en de inachtneming van de impact ervan op de plaatselijke mobiliteit, adviezen van de gemeenten en openbaar onderzoek om de burgerparticipatie te bevorderen, en mogelijkheden om beroep in te stellen voor de gemeenten en de wegbeheerders. De veiligheid staat voorop, maar er moet een constructieve en nauwe dialoog gevoerd worden tussen de betrokken partijen over de maatregelen. Onze fractie zal de tekst steunen.

Deuxièmement, je souligne le fait que les communes soient promptement invitées à fournir un avis et à réaliser une enquête publique. Ceci participe de nos ambitions en matière de politique de proximité et de participation citoyenne que nous voulons la plus ouverte et inclusive possible.

Enfin, notons que cette proposition de loi prévoit des possibilités de recours dans le chef des communes et des gestionnaires de voiries.

Tout ceci permet de fonder les bases d'un dialogue entre le gestionnaire de l'infrastructure ferroviaire, les pouvoirs locaux et les citoyens quant à la suppression des passages à niveau. La sécurité prime. La chose est certaine mais il importe que les mesures prises ne soient pas exemptes d'un débat de proximité, d'un débat constructif au sein duquel la compréhension mutuelle des parties peut être véritablement établie.

C'est en ce sens que notre groupe a travaillé en commission sur ce texte et à la rédaction des amendements.

Je saisis l'occasion qui m'est offerte pour remercier mes collègues pour le travail collectif qui a été mené ainsi que les organisations qui ont été consultées dans ce cadre.

Notre groupe soutiendra bien évidemment ce texte.

06.04 Pieter De Spiegeleer (VB): Mevrouw de voorzitter, collega's, dit wetsvoorstel en de totstandkoming ervan wordt door de Vlaams Belangfractie als hoopgevend beschouwd. Wij zullen dit dus steunen. Het wijst immers op een zekere consensus betreffende de noodzakelijkheid om de sluiting van spoorovergangen door Infrabel en vooral de manier waarop deze sluitingen tot stand komen te zien als een problematiek.

De hoorzitting van 10 maart van vorig jaar, hier reeds aangehaald door collega Roggeman, heeft toch wel wat ogen geopend. Infrabel stond nagenoeg alleen. Er was een zeer grote consensus.

Ik mis in dit voorstel echter, en ik wil dat toch benadrukken, de inhoudelijke scherpste en eensgezindheid die toen naar voren kwam. Elkaar overtuigen dat minstens de indruk leeft dat spoorovergangen eenzijdig gesloten worden door Infrabel, veelal onder de paraplu van veiligheid, efficiëntie en zelfs verbeterde mobiliteit, was en is dus helemaal niet meer nodig. Het sluiten van een overweg heeft zeer zeker een impact, een vaak onderschatte impact, op het doorgaand verkeer en dus de mobiliteit in het algemeen, zeker in regionale en lokale mobiliteit, vooral in landelijke gebieden. Het sluiten van overwegen zorgt simpelweg voor het verplaatsen van dat verkeer naar een andere overweg. Vaak ontstaan dan situaties waarbij het verkeer als het ware getrechterd wordt naar één bepaalde overweg, waardoor men dan geconfronteerd wordt met een onhandige en vaak ook onveilige mix van zeer diverse verkeersmodi. Het klassieke beeld van de personenwagen die staat te wachten voor een gesloten overweg tussen een bestelwagen met gehaaste bestuurder, een vrachtwagen, een fietsend kind dat van school komt en een oogstmachine is niet uit de lucht gegrepen. Dat is een dagelijkse realiteit. Hoe meer dergelijke overgangen in landelijke gebieden gesloten worden, hoe meer wij dergelijke beelden zien. Dat kan helemaal niet de bedoeling zijn.

06.04 Pieter De Spiegeleer (VB): Bien que la proposition de loi soit importante pour la méthode de suppression des passages à niveau, elle ne reflète pas la rigueur substantielle et l'harmonie dont il avait été fait preuve durant l'audience du 10 mars avec Infrabel. La suppression d'un passage à niveau a une incidence souvent sous-estimée sur le trafic de transit et sur la mobilité locale, surtout dans les zones rurales. La fermeture d'un passage à niveau déplace tout le trafic – cyclistes, voitures, camions et véhicules agricoles – vers un autre passage, ce qui ne favorise pas la sécurité.

Dans la pratique, Infrabel organise très rarement des concertations avec les pouvoirs locaux, qui sont généralement mis devant le fait accompli. La décision de fermeture est souvent liée à une autre mesure telle que l'aménagement d'une autoroute cyclable. C'est aberrant, les deux projets devraient pouvoir exister l'un indépendamment de l'autre.

Le Vlaams Belang espère que la proposition de loi à l'examen sera

Het wetsvoorstel legt de nadruk op de zogenaamde participatieproblematiek en interceptieregeling. Die participatieproblematiek legt de vinger op de wonde. Infrabel gebruikt veel grote woorden, ook op de website, met frases als 'samen komen tot de best mogelijke oplossing, steeds in overleg met lokale overheden'. In de praktijk lijkt ons dat zeer zelden het geval te zijn en worden laatstgenoemden vaak voor voldongen feiten geplaatst, die lokale overheden of wijkcomités en dergelijke. Zeer vaak, dat lezen wij ook zwart op wit, krijgen lokale overheden de sluiting van overwegen voorgeschoteld door Infrabel als een deel van een soort onderhandelingspakket. Vaak staat de sluiting van een overweg of een reeks overwegen in een gemeente of regio in hetzelfde dossier als de aanleg van een fietssnelweg. Het is hier al ter sprake gekomen: dat zijn zaken die eigenlijk niet zouden mogen kunnen. Dat zijn dossiers die los van elkaar gezien moeten worden, maar waarover door de mastodont Infrabel vaak in één pakket wordt onderhandeld. De opening van een fietssnelweg is wel één van de zaken waar de lokale burgemeester of schepen wel de pers mee kan halen, maar hij zal de inwoners niet kunnen wijsmaken dat hij daarvoor iets opgeofferd heeft.

Tot slot, geef ik mee dat het Vlaams Belang hoopt dat dit wetsvoorstel een aanzet kan zijn om de efficiëntie en de veiligheid van spoorwegovergangen in het algemeen onder een kritische 21ste-eeuwse loep te nemen en verder werk te maken van een ernstige aanpak van de overwegproblematiek, zeker in rurale en semirurale gebieden, maar ook in onze havengebieden. Dat wordt vaak vergeten. De havengebieden vormen nog steeds een zwarte vlek wanneer het gaat over ongelukken aan spoorovergangen. Zo bleek recentelijk nog uit een antwoord op een schriftelijke vraag van mijzelf aan het kabinet van minister Gilkinet.

In de optiek van een hogere veiligheid en een betere mobiliteit voor alle weggebruikers mocht dit wetsvoorstel voor het Vlaams Belang iets scherper zijn. Het mag zeker geen eindpunt zijn. In die geest zullen wij het alvast steunen.

06.05 Jef Van den Bergh (cd&v): Mevrouw de voorzitter, kort wil ik het woord nemen om vooral de initiatiefneemster, Marianne Verhaert, erg te danken voor haar wetsvoorstel en te feliciteren met haar werk en het afgelegd traject.

Spoorweginfrastructuur die dorpen en gemeenten doorkruist, is heel harde infrastructuur en scheidt eigenlijk de bevolkingsgroepen die langs de ene en andere kant van die spoorweg wonen. Als de weinige doorgangen van die spoorweginfrastructuur dan ook nog dreigen te verdwijnen, soms tegen de wil van de lokale gemeenschap in, dan kan dat erg betekenisvolle gevolgen hebben. Dat geldt niet enkel voor de afschaffing van een spoorwegovergang in woonwijken, waardoor burens plots ver van elkaar dreigen te wonen, maar ook voor de afschaffing in meer landelijke gebieden, want wanneer een landbouwer bijvoorbeeld naar zijn velden wil, maar dat niet meer kan via de spoorwegovergang die hij daartoe jarenlang gebruikte, dan heeft dat ook belangrijke gevolgen voor die landbouwer-ondernemer. De afschaffing van een spoorwegovergang kan dus best wel impactvol zijn. Daarnaast speelt het veiligheidsrisico, zoals collega Buyst aanhaalde. De spoorwegovergangen zijn dikwijls aandachtspunten vanuit het oogpunt van veiligheid op het spoor, bijvoorbeeld bij spoorlopers.

Het feit dat Infrabel bekijkt of op sommige plaatsen de gelijkgrondse spoorwegovergang kan worden vervangen door een ongelijkgrondse

l'amorce d'une réflexion sérieuse sur le problème des passages à niveau, non seulement dans les zones rurales et semi-rurales, mais aussi dans les zones portuaires, par exemple. En effet, celles-ci sont des points noirs en matière d'accidents ferroviaires.

Même si nous attendions tous un peu plus de rigueur, nous soutenons la proposition de loi.

06.05 Jef Van den Bergh (cd&v): Je remercie et félicite Mme Verhaert pour cette proposition de loi. Une voie ferrée coupe déjà une communauté en deux. La suppression d'un passage à niveau a dès lors un très grand impact. Les voisins se voient soudainement séparés les uns des autres et, du coup, les agriculteurs doivent parcourir une plus grande distance pour rejoindre leurs champs.

Évidemment, il y a aussi un risque de sécurité. Infrabel étudie à juste titre la manière dont les passages à niveau peuvent être remplacés par des passages souterrains, mais cela doit toujours se faire en concertation avec les autorités locales.

Nous soutenons avec enthousiasme cette proposition de loi.

spoorwegovergang, is een terechte afweging, maar het lijkt ons de logica zelf dat dit steeds moet gebeuren in overleg met de lokale besturen. In die zin denk ik dat wij het wetsvoorstel – collega Marianne Verhaert heeft er verschillende maanden aan moeten trekken en sleuren en heeft veel moeten onderhandelen met verschillende partners in dezen – alleen maar ten volle kunnen ondersteunen.

06.06 Marianne Verhaert (Open Vld): Collega's, eindelijk, eindelijk sta ik hier vandaag met een procedure voor de afschaffing van spoorwegovergangen in ons land. Er schortte iets fundamenteels aan de manier waarop Infrabel, als spoorwegbeheerder, tot vandaag overwegen schrapte. Er was namelijk geen inspraak, niet van betrokken lokale besturen, noch van omwonenden, trage weggebruikers of landbouwers. Dat is wel heel erg problematisch. De schrapping van een overweg heeft namelijk een aanzienlijke impact op de lokale verkeersafwikkeling en de verkeersveiligheid.

In maart vorig jaar hadden we in de commissie voor Mobiliteit, Overheidsbedrijven en Federale Instellingen een zeer interessante hoorzitting over de spoorwegovergangen. Wie er toen bij was, zal zich zeker het verschil in standpunt van Infrabel en dat van de andere genodigden herinneren. Voor Infrabel was de absolute prioriteit de veiligheid en de robuustheid van het spoorgwegnet. De andere sprekers, onder meer de vertegenwoordigers van de VVSG, haalden terecht aan dat beslissingen over de afschaffing van een overweg een veel grotere impact hebben op omwonenden en gebruikers. De afschaffing van een spoorweg kan zelfs leiden tot een verslechtering van de verkeersveiligheid, doordat een veilig alternatief voor de duurzame weggebruiker wordt afgesloten. Dat is echter het resultaat wanneer men een beslissing neemt met een pennentrek vanuit een ivoren toren, zonder kennis van zaken op het terrein na consultatie van alle stakeholders.

Die tegenstelling hoor ik ook als burgemeester tijdens discussies over spoorwegovergangen. Ook andere burgemeesters voeren die discussies in hun gemeenten. Het grote probleem is het grote onevenwicht tussen de partijen aan tafel. Infrabel heeft op dit moment immers de almacht om te beslissen. De lokale besturen zitten in de meeste gevallen slechts aan tafel om gewoon hun akkoord te geven of hun hoofd erbij neer te leggen.

De opzet van het wetsvoorstel dat ik heb ingediend, was de creatie van een formele procedure met mogelijkheid om tegen een dergelijke beslissing in beroep te gaan. Ik wilde een duidelijke procedure die eindelijk inspraak voor lokale besturen, omwonenden en belanghebbenden garandeert, met criteria bij beslissingen die verdergaan dan enkel spoorwegveiligheid, criteria die geïnspireerd zijn op die in het Vlaamse decreet betreffende de gemeentewegen, en die toelaat om beslissingen aan te vechten.

De heer Van den Bergh haalde al aan dat er sinds de indiening van mijn voorstel anderhalf jaar is verstreken en in die tijd is er veel gebeurd. Er is veel gepraat en gediscussieerd en soms ook ruzie gemaakt; dat geef ik zeker toe. Ik stel soms dat wetten als worsten zijn. We kunnen maar beter niet zien hoe ze worden gemaakt. Ze kosten bloed, zweet en tranen. Het is het uiteindelijke resultaat dat telt. Met dat resultaat ben ik wel tevreden.

Sta me toe dieper in te gaan op de opmerkingen van de Raad van State.

06.06 Marianne Verhaert (Open Vld): Elle arrive enfin: une procédure applicable à la suppression des passages à niveau. Jusqu'à présent, Infrabel fermait les passages à niveau sans que les pouvoirs locaux, les riverains, les usagers lents ou les agriculteurs aient eu voix au chapitre. L'audition de mars 2021 a montré que pour Infrabel, la sécurité et la robustesse du réseau ferroviaire primaient sur tout le reste. Les représentants de la Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, quant à eux, avaient évoqué l'impact sur les riverains et les usagers, ainsi que les conséquences désastreuses pour la sécurité routière.

Infrabel est actuellement omnipotent quant aux décisions. Les pouvoirs locaux n'ont d'autre choix que d'acquiescer. Avec cette proposition de loi, nous introduisons une procédure formelle qui garantit la participation des administrations locales, ainsi que la possibilité de recours contre la décision. La fermeture d'un passage à niveau doit répondre à un certain nombre de critères au-delà de la sécurité. Ces critères sont inspirés du décret flamand relatif aux routes communales.

Ma proposition a été déposée il y a un an et demi. Nous avons beaucoup discuté, mais finalement le texte a pu aboutir.

Je pense qu'il est tout à fait justifié de limiter la possibilité de recours à la commune où se trouve le passage à niveau et au gestionnaire de la voirie concerné. J'aurais également préféré que les citoyens puissent introduire un recours eux-mêmes, mais nous avons mis en balance la sécurité ferroviaire et la charge de travail qu'implique la procédure. Selon moi, les communes

Ik ben ervan overtuigd dat het wel te verantwoorden valt om de administratieve beroepsmogelijkheid te beperken tot de gemeente waar de overweg is gelegen en tot de betrokken wegbeheerder. De wegbeheerder is uiteraard rechtstreeks betrokken bij de eventuele afschaffing van een overweg. De gemeente op wiens grondgebied de overweg gelegen is, staat in voor de organisatie van het openbaar onderzoek en verleent op basis daarvan een advies. De gemeente is dus perfect geplaatst om de belangen van alle belanghebbenden die aan het openbaar onderzoek hebben deelgenomen, op een correcte wijze te vertegenwoordigen in de administratieve beroepsprocedure.

Is die beroepsprocedure ideaal? Dat is ze misschien niet helemaal. Ik had persoonlijk ook liever gehad dat burgers op een eenvoudige manier beroep kunnen aantekenen. Het beste is echter de vijand van het goede. Wij hebben de afweging gemaakt tussen de spoorveiligheid en de werkdruk die de procedure met zich kan brengen. Het kan voor mij uiteraard niet de bedoeling zijn dat de procedure onwerkbaar wordt. Ik heb er trouwens als burgemeester ook het volle vertrouwen in dat gemeenten aan de slag gaan om hun burgers te vertegenwoordigen in de administratieve procedure. Bovendien maakt de voorliggende wettekst het eindelijk ook mogelijk om beroep aan te tekenen bij de Raad van State, een instantie waarop iedereen een beroep kan doen.

Ten slotte, wij vertrouwen er ook op dat de minister snel werk zal maken van de opdracht die door middel van het wetsvoorstel aan de Koning werd toegekend, met name de uitwerking van de procedure van het openbaar onderzoek en de beroepsprocedure.

Collega's, voorliggend wetsvoorstel is een werk geweest van lange adem. Ik hoop dat wij vandaag eindelijk mogen bogen op een goed resultaat en bedank iedereen die advies heeft verleend en aan de totstandkoming van de tekst heeft meegewerkt, net zoals alle leden die het voorstel mee ondersteunen.

06.07 Joris Vandenbroucke (Vooruit): Collega's, ik heb weinig toe te voegen aan de zeer goede en genuanceerde toelichting van collega Verhaert. Ik ben blij dat we na veel overleg, hoorzittingen en afweging een heel mooi en werkbaar evenwicht hebben gevonden tussen enerzijds de spoorveiligheid, met afschaffing van overwegen, en anderzijds het belang van de leefbaarheid en de impact op lokale kernen waar die overwegen vaak gelegen zijn.

Wij steunen voluit en met veel plezier dit prachtige initiatief van collega Verhaert.

06.08 Tomas Roggeman (N-VA): Dank u, mevrouw de voorzitter.

Ik zou graag nog even repliceren op een aantal zaken die gezegd werden.

Als ik het betoog van sommige collega's beluister, vraag ik me af of wij wel dezelfde tekst hebben gelezen. Verschillende collega's benadrukten het belang van inwoners en burgers erbij te betrekken. Dat is zeer terecht, het is een belangrijk uitgangspunt. Mevrouw Buyst, het was inderdaad een van de centrale vragen of verzoeken in uw voorstel van resolutie van een tijdje geleden. Dat principe wordt vandaag evenwel niet gehuldigd. Inwoners en burgers worden vandaag niet betrokken bij de procedure tot afsluiting die u hier in deze wettekst voorlegt. Er is een

sont bien placées pour représenter leurs citoyens.

Nous comptons sur le ministre pour passer rapidement à l'élaboration des procédures d'enquête publique et de recours.

06.07 Joris Vandenbroucke (Vooruit): Je me réjouis qu'après une longue concertation et des auditions, nous ayons finalement trouvé un équilibre fonctionnel entre la sécurité ferroviaire, la qualité de vie et la limitation de l'impact sur les collectivités locales. Nous soutenons pleinement cette initiative.

06.08 Tomas Roggeman (N-VA): À entendre certains collègues ici, je me demande si nous avons bien lu le même texte. Certes, l'implication des citoyens est très importante, mais ce n'est tout simplement pas le cas ici. Il y a une enquête publique, mais cela garantit seulement qu'Infrabel devra expliquer ce qu'elle a fait de l'enquête. La décision de supprimer un passage à niveau sera ainsi étouffée de quelques paragraphes de plus. Pourquoi les

openbaar onderzoek, akkoord, maar daarmee legt u nog niets vast over wat Infrabel met de resultaten van dat onderzoek moet doen. Voor openbare onderzoeken bepaalt de decreetgever niet meer of minder dan dat de aanvrager – in casu Infrabel – zal moeten toelichten wat hij met het onderzoek heeft gedaan. Met andere woorden, het besluit tot afschaffing van een overweg zal daardoor een paar alineaatjes langer worden.

Als u het zo belangrijk vindt om inwoners en burgers te betrekken, waarom geeft u hen dan geen beroepsmogelijkheid? Ik heb het daarnet gevraagd, ik heb van geen enkele partij van de meerderheid een antwoord gehoord. Waarom voert u geen beroepsmogelijkheid in voor particulieren tegen een besluit tot sluiting van een overweg? Als u het werkelijk meent dat het zo belangrijk is om inwoners en burgers te betrekken, zet het er dan bij. Wij hebben een amendement, de Raad van State beveelt het aan, ga daarin mee.

Een tweede punt. Verschillende collega's benadrukten – opnieuw zeer terecht – dat het belangrijk is dat de lokale besturen betrokken worden. Lokale besturen moeten meer kunnen doen dan enkel adviseren. De belangen zijn veel te groot om toe te staan dat een lokaal bestuur de sluiting van een overweg louter moet ondergaan, dat men een adviesje kan geven en dat daarmee de kous af is. Mevrouw Verhaert, u schetste het zeer terecht: Infrabel heeft nu de almacht om te beslissen over de sluiting van een overweg. Na de goedkeuring van uw wet zal dat ook zo blijven. U bouwt in deze tekst geen enkel instrument in dat garandeert dat Infrabel niet langer eenzijdig kan beslissen. De gemeenten krijgen geen enkel medebeslissingsrecht, en dat is een groot probleem in deze tekst.

U vergelijkt uw wet met een worst. U was begonnen met een zeer mooie braadworst, maar na vanavond bakt u een smakeloze cervela.

06.09 Marianne Verhaert (Open Vld): Collega Roggeman, we komen van heel ver. Nog geen half jaar geleden zat ik met vier gemeentebesturen aan tafel om te spreken over de beslissing van sluiting van overwegen. Infrabel stuurde zijn kat omdat het zich zo machtig voelde. We zetten hier wel een eerste stap. We geven de burgers wel inspraak via een openbaar onderzoek. Als u zegt dat een openbaar onderzoek geen inspraak geven is, dan vraag ik mij af waarom we die openbare onderzoeken nog organiseren. Ook over de zaak der wegen, Vlaamse regelgeving, nemen de gemeenteraden beslissingen. Dit is gelijkaardig en we zetten hier een eerste, goede stap.

citoyens n'ont-ils pas la possibilité d'introduire un recours? Le Conseil d'État le recommande, d'ailleurs. C'est ce que nous demandons dans notre amendement.

Les administrations locales devraient également être impliquées. Elles devraient être en mesure de faire plus que simplement rendre un avis. Infrabel est désormais toute-puissante pour décider de la fermeture d'un passage à niveau. Elle le restera après l'adoption de cette proposition de loi. En effet, les communes ne disposeront d'aucun droit de codécision.

06.09 Marianne Verhaert (Open Vld): M. Roggeman, nous venons de très loin. Il y a moins de six mois, Infrabel ne participait même pas aux concertations car elle se sentait toute-puissante. Aujourd'hui, nous faisons un premier pas et impliquons les citoyens par le biais d'une enquête publique. Si cela ne veut déjà rien dire, pourquoi organiserait-on encore les enquêtes publiques?

La **présidente**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles **Bespreking van de artikelen**

Nous passons à la discussion des articles de la proposition de loi n° 1880. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1880/10)**

Wij vatten de bespreking aan van de artikelen van het wetsvoorstel nr. 1880. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1880/10)**

La proposition de loi compte 3 articles.
Het wetsvoorstel telt 3 artikelen.

* * * * *

Amendements déposés:

Ingediende amendementen:

Art. 2

- 8 – *Tomas Roggeman cs (1880/11)*

Art. 3

- 9 – *Tomas Roggeman cs (1880/11)*
- 10 – *Tomas Roggeman cs (1880/11)*

* * * * *

Conclusion de la discussion des articles:

Besluit van de artikelsgewijze bespreking:

Réservés: les amendements et les articles 2 et 3.

Aangehouden: de amendementen en de artikelen 2 en 3.

Article adopté: l'article 1.

Aangenomen artikel: artikel 1.

* * * * *

La discussion des articles est close. Le vote sur les amendements et les articles réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over de aangehouden amendementen, de aangehouden artikelen en over het geheel zal later plaatsvinden.

07 Proposition de résolution visant à rejeter l'incorporation des territoires ukrainiens occupés au sein de la Fédération de Russie (2938/1-4)

07 Voorstel van resolutie houdende het verwerpen van de inlijving van de bezette Oekraïense gebieden in de Russische Federatie (2938/1-4)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Theo Francken, Peter Buysrogge, Darya Safai, Wim Van der Donckt, Michael Freilich, Sigrid Goethals, Kristien Van Vaerenbergh, Koen Metsu.

Discussion

Bespreking

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2938/4)**

De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2938/4)**

La discussion est ouverte.

De bespreking is geopend.

07.01 Michel De Maegd, rapporteur: Madame la présidente, je renvoie à mon rapport écrit.

07.01 Michel De Maegd, rapporteur: Ik verwijst naar het schriftelijk verslag.

07.02 Theo Francken (N-VA): Mevrouw de voorzitter, het is de tweede keer dat er in de commissie een resolutie is goedgekeurd waarvan de N-VA hoofdindieners is, dat is dus een per jaar. Het is geen heel gepolariseerd thema, vandaar waarschijnlijk dat het gelukt is.

07.02 Theo Francken (N-VA): C'est seulement la deuxième fois depuis le début de la législature en cours qu'une proposition de résolution de la N-VA a été adoptée en

Het gaat wel over iets met grote impact, waar we ons allemaal heel betrokken bij voelen. Het gaat over de invasie van Rusland in Oekraïne. De Russen hanteren daar een speciale strategie die ze al decennialang en zelfs eeuwenlang gebruiken als ze gebied innemen. Ze proberen op alle mogelijke manieren over te gaan tot annexatie van die gebieden, door volksverhuizing, door massamigratiebewegingen op gang te brengen, door illegale, onwettelijke, gefraudeerde, gecorrumpeerde referenda te organiseren.

Ik vond de beelden van vorige week prachtig, waarbij de Oekraïense tanks en wagens binnenreden en binnenrolden in Cherson. U hebt die beelden ongetwijfeld gezien op Twitter, op CNN of de televisie. Dat waren onroerende beelden van Oekraïense soldaten, Oekraïense strijdkrachten, Oekraïense mannen en vrouwen die Cherson, die belangrijke stad, opnieuw innamen. Nog veel belangrijker was dat er duizenden, tienduizenden, honderdduizenden Oekraïners op straat feestten, juichten, dansten met Oekraïense vlaggen. Dat waren prachtige beelden die doen denken aan bevrijdingsmomenten uit de Tweede Wereldoorlog, uit een iets verder westers verleden. Tienduizenden Oekraïners kwamen op straat omdat ze blij waren dat de Oekraïners de stad weer hadden ingenomen en om te vieren dat ze eindelijk bevrijd waren.

Het eerste wat mij opviel aan die beelden op Twitter en andere media was dat uit het referendum dat enkele weken daarvoor is gehouden door de Russen bleek dat 88 % van de inwoners van Cherson zo gezegd heel blij was met de annexatie door Rusland van dat gebied. Ik vraag mij daarbij af hoe negen op de tien Oekraïense inwoners van Cherson akkoord gaan met de annexatie, als zij twee weken naderhand op straat staan te juichen vanwege de bevrijding. Mijnheer De Vuyst, ik zie dat u glimlacht, maar u hebt die bedenking misschien ook gemaakt. Ik heb mij dat alvast afgevraagd. Die mensen stemmen twee weken geleden vol overtuiging voor de annexatie met Rusland. Als twee weken nadien de Oekraïense soldaten binnenrollen, staan ze allen op straat te juichen met Oekraïense vlaggen. Het gaat niet over enkele honderden, maar over duizenden, tienduizenden inwoners. Die beelden hebt u ook gezien. Die gebeurtenis versterkt enkel het westers vermoeden, mijn vermoeden en ik denk ook uw vermoeden, dat die annexatie en dat referendum fake was. Daar is enorm gefraudeerd. Dat referendum vond plaats met de loop van het geweer op de slaap van de stemgerechtigden, waardoor zij geen keuze hadden. Met dat referendum is gigantisch gefraudeerd, eigenlijk met alle referenda in Oost-Oekraïne.

Président: André Flahaut, doyen d'âge.

Voorzitter: André Flahaut, oudste lid in jaren.

Afgelopen week was ik voor het NAVO-parlement enkele dagen in Athene, waar wij uiteraard heel lang gepraat hebben over Oekraïne. Een vraag die daar werd geopperd door een Grieks parlamentslid luidt of Poetin, als hij weet wat hij nu weet negen maanden na de invasie, dat opnieuw zou doen. Die vraag houdt mij sindsdien bezig, want ik vind dat een heel interessante vraag. Immers, wat is er sinds de invasie gebeurd? Finland en Zweden, twee neutrale landen met een heel lange rechtstreekse grenslijn met de Russische Federatie, willen nu bij de NAVO komen. Een jaar geleden was dat nog ondenkbaar, nu willen die landen absoluut bij onze club horen.

De **voorzitter**: Mijnheer Francken, de spreektijd bedraagt normaal gezien vijf minuten. Dat schrijft het Reglement voor.

commission. Elle porte sur l'invasion de l'Ukraine par la Russie, un sujet qui nous concerne tous et qui a une incidence de taille. Les images de l'armée ukrainienne ayant réussi, la semaine dernière, à reprendre la ville de Kherson ainsi que de tous ces Ukrainiens en liesse et clamant leur joie, étaient bouleversantes. Je me suis demandé comment, lors du référendum russe organisé précédemment, pas moins de neuf habitants ukrainiens de Kherson sur dix avaient pu souscrire à l'annexion de leur territoire par la Russie, alors que deux semaines plus tard, ils étaient des milliers à célébrer la libération. Cela ne fait que renforcer nos soupçons de manipulation totale du référendum. Les électeurs ont voté, le canon des fusils sur leur temple. On peut parler d'une gigantesque fraude.

Une question me taraude: si le président Poutine avait su à l'époque ce qu'il sait maintenant, prendrait-il à nouveau la décision d'envahir l'Ukraine? Après tout, que s'est-il passé depuis cette invasion?

07.03 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de voorzitter, sorry, dat wist ik niet. Ik rond af.

Ik vraag mij dat af. Rusland heeft heel zware verliezen geleden. Heel waarschijnlijk treden Finland en Zweden toe tot de NAVO, als de Turken hun veto opheffen. Om nog enkele andere redenen kunnen we ons afvragen of Poetin dat opnieuw zou doen.

Eerlijk gezegd, ik vrees van wel. Ik denk dat hij dat ondanks alles opnieuw zou doen. De invasie is niet uitgedraaid zoals hij had gehoopt, maar ik vrees dat het antwoord positief is, want de man heeft een veel grotere agenda, een geopolitieke agenda, die sowieso zeer assertief is aangaande annexaties.

De **voorzitter**: Mijnheer Francken, u overschrijdt uw spreektijd.

07.04 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik ben alleszins tevreden met deze resolutie. Ik ben ook tevreden met de stemhouding van iedereen die in alle openheid heeft kunnen stemmen.

De **voorzitter**: De heer Francken is tevreden vandaag. Dat is goed nieuws!

07.05 Theo Francken (N-VA): Ik ben tevreden met deze resolutie. Straks komt er nog wat anders.

De **voorzitter**: Ik geef nu het woord aan de heer De Maegd.

07.06 Michel De Maegd (MR): Monsieur le président, chers collègues, sous la pression des forces ukrainiennes qui avaient repris les villes de Kharkiv et d'Izjout, le président Poutine a décidé, dès le mois de septembre, de provoquer l'escalade en prenant deux décisions: d'abord, une mobilisation partielle portant sur 300 000 citoyens; ensuite, une annexion illégale des quatre régions conquises militairement, à avoir les régions de Donetsk, Lougansk, Kherson et Zaporijjia aux territoires de la Fédération de Russie, à travers l'organisation des fameux référendums.

Le 5 octobre, la Russie s'appropriait la centrale nucléaire de Zaporijjia. L'objectif du Kremlin était de sanctuariser les conquêtes territoriales alors qu'une partie de celles-ci étaient déjà en passe d'être reconquises par les forces ukrainiennes.

Deux mois plus tard, nous mesurons semaine après semaine l'ampleur des territoires reconquis par Kiev et, par effet miroir, la réduction des territoires ukrainiens censés être russes à la suite de ces référendums. Les exemples des villes comme Liman, hier, et Kherson, aujourd'hui, son tout à fait illustratifs à cet égard.

Dès cette annonce, la Belgique et la communauté internationale ont dénoncé de façon non équivoque le caractère illégal de ces annexions. Ce caractère illégal se base sur les principes de l'inviolabilité de la souveraineté et du respect de l'intégrité territoriale de l'Ukraine, principes que l'on retrouve, bien entendu, dans la Charte des Nations Unies, dans l'Acte final d'Helsinki et dans la Charte de Paris.

07.03 Theo Francken (N-VA): La Finlande et la Suède veulent rejoindre l'OTAN et la Russie a subi de lourdes pertes militaires. Je pense que malgré cela, il referait tout de la même manière, au nom de son agenda géopolitique.

07.04 Theo Francken (N-VA): Je me réjouis de cette résolution et du fait que les membres ont pu voter à ce sujet en toute franchise.

07.06 Michel De Maegd (MR): In september heeft president Poetin de gedeeltelijke mobilisatie van 300.000 burgers afgekondigd en via referenda de illegale aanhechting van Donetsk, Loehansk, Cherson en Zaporizja georganiseerd. Op 5 oktober heeft Rusland de kerncentrale van Zaporizja ingenomen om het veroverde grondgebied veilig te stellen, hoewel dat nu op het punt staat heroverd te worden. Vandaag stellen we vast dat Kiev grote delen van de bezette gebieden heroverd en dat het Oekraïense grondgebied dat zogenaamd tot Rusland zou behoren gestaag slinkt.

België en de internationale gemeenschap hebben die aanhechting illegaal verklaard en veroordeeld op grond van de beginselen van de onschendbaarheid van de soevereiniteit en de eerbiediging van de territoriale integriteit van Oekraïne, die verankerd worden in het VN-Handvest, de Helsinki-akkoorden en het Handvest van Parijs. Die vier regio's

Pour notre pays, ces quatre régions auxquelles il faut ajouter, chers collègues, la Crimée, font partie intégrante de l'Ukraine dans ses frontières internationalement reconnues en 1991.

Pour notre pays, toute action militaire russe, toute décision unilatérale de la Russie ne change pas notre résolution à soutenir l'Ukraine dans son combat légitime et nécessaire pour défendre sa souveraineté, son intégrité territoriale et son indépendance politique aussi longtemps qu'il le faudra.

Monsieur le président, les Nations Unies sont un instrument d'influence prépondérant pour la Russie. Par conséquent, le droit international qui y est formalisé à travers des conventions ou, de façon directe, par des résolutions, est censé être primordial pour Moscou. C'est d'ailleurs un argument qu'elle invoque régulièrement. C'est pourquoi je note avec intérêt qu'elle a brandi son veto, le 30 septembre dernier, contre une résolution américaine et albanaise au Conseil de sécurité, la condamnant pour ses annexions et que, lors d'un vote d'une résolution à l'Assemblée générale, à la mi-octobre, 143 États ont voté contre l'annexion jugée illégale. C'est 40 de plus que lors du vote de 2014 suivant l'annexion illégale de la Crimée.

Si pour l'anecdote, on notera les votes pro-russes du Nicaragua, de la Biélorussie, de la Corée du Nord et de la Syrie, on doit noter les absentions de 40 États dont 19 pays africains, la Chine, l'Inde, l'Afrique du Sud, l'Arménie ou encore le Kazakhstan.

Une large réflexion a été entamée du côté occidental pour comprendre les motivations de ces votes et expliquer nos positions.

Chers collègues, je dirai en conclusion que nous condamnons, bien entendu, l'expansionnisme brutal de la Russie, les actions de celle-ci visant à nier l'existence de l'Ukraine en tant qu'État indépendant, sa violation flagrante des normes internationales qui garantissent la paix internationale et la sécurité, l'intégrité territoriale et la souveraineté de tous les États.

Nous devons continuer à soutenir sans réserve le droit de légitime défense de l'Ukraine face à la guerre d'agression russe ainsi que son droit incontestable à reprendre à la Russie l'ensemble de son territoire. Nous devons contribuer à lutter contre l'impunité, aider à la condamnation des criminels de guerre russes et surtout rappeler au peuple russe dans sa large majorité que nous ne faisons pas la guerre contre lui. Divers canaux de communication sont à notre disposition à cet effet et cette résolution en est un.

Mon groupe soutiendra bien évidemment cette résolution.

07.07 Steven De Vuyst (PVDA-PTB): Mijnheer de voorzitter, beste collega's, ik zal het ook heel kort houden, gelet op het late uur. Ik meen dat het niet de bedoeling is dat wij de volledige gedachtewisseling uit de commissie nog eens overdoen.

In elk geval is deze resolutie voor ons vanzelfsprekend. De Russische inlijving van die gebieden is een grove schending van het internationaal recht. Het Handvest van de Verenigde Naties wordt geschonden. Het

en de Krim maken deel uit van Oekraïne volgens de in 1991 erkende grenzen. De Russische militaire actie doet geen afbreuk aan onze vastberadenheid om Oekraïne in zijn strijd te steunen.

De Verenigde Naties vormen een belangrijk machtsmiddel voor Rusland. Op 30 september heeft dat land in de VN-Veilighedsraad zijn veto uitgesproken tegen een door de Verenigde Staten en Albanië ingediende resolutie waarbij Rusland voor die annexaties veroordeeld werd. Medio oktober hebben 143 VN-lidstaten tegen de illegaal bevonden aanhechting gestemd. Dat zijn er 40 meer dan in 2014, toen de Krim geannexeerd werd. Behalve de pro-Russische stemmen van Nicaragua, Wit-Rusland, Noord-Korea en Syrië, hebben 40 lidstaten zich onthouden, waaronder 19 Afrikaanse landen, China, India, Zuid-Afrika, Armenië en Kazachstan. De westerse landen bezinnen zich over dat stemgedrag en onderzoeken hoe ze hun standpunten kunnen toelichten.

We veroordelen de brutale expansiedrift van Rusland en de flagrante schending door dat land van de internationale normen die voor vrede en veiligheid zorgen.

We moeten het recht van Oekraïne op zelfverdediging en zijn recht om al zijn grondgebied te heroveren, blijven steunen. We moeten de straffeloosheid bestrijden, oorlogsmisdadigers helpen veroordelen en de overgrote meerderheid van het Russische volk eraan herinneren dat we niet met hen in oorlog zijn.

Mijn fractie zal deze resolutie steunen.

07.07 Steven De Vuyst (PVDA-PTB): L'incorporation par la Russie de ces territoires ukrainiens constitue une violation flagrante du droit international. Il s'agit d'une annexion illégale par le biais de pseudo-référendums. Cet acte illégal d'agression mérite donc d'être

gaat om een illegale annexatie door middel van schijnreferenda. Het is een farce, zoals één van de collega's daarnet vermeld heeft. Deze illegale daad van agressie verdient dan ook een heel krachtige veroordeling.

Wat zich daar nog altijd aan het afspelen is, is natuurlijk bijzonder gevaarlijk. Getuige daarvan de raketinslag in Polen, twee dagen geleden. We zitten nog altijd met een potentiële opschaling van het conflict. Er kan nog altijd een escalatiespiraal ontstaan. Gelukkig heeft men nu heel bedachtzaam gereageerd. Men heeft aangemaand tot kalmte en is seereen gebleven. Zo heeft dit incident niet geleid tot verdere escalatie. Dat kan in de komende dagen misschien anders zijn.

Het is dan ook nog altijd belangrijk parallel te blijven verzoeken om de-escalatie. Als Rusland beslist om via die schijnreferenda die Oekraïense provincies te annexeren, dan is dat natuurlijk een stap in de verkeerde richting. Vandaar dat wij ons achter deze unanieme veroordeling scharen. Deze illegale annexatie is, zoals ik zei, een schending van het Handvest van de Verenigde Naties. Dat verdient een heel krachtige veroordeling, door alle Parlementen.

Wij steunen deze resolutie uiteraard volmondig.

07.08 Kris Verduyckt (Vooruit): Mijnheer de voorzitter, de resolutie gaat over één van de stappen uit die oorlog, de schijnreferenda en de daaraan gekoppelde annexatie door Rusland. Dat was een moment uit een ondertussen al negen maanden durende oorlog waarop duidelijk werd dat de Russische wandeling door het park er niet zou komen. We hebben gezien dat de Russische oorlogsmachine toen al stokte. Op dat moment vond de heer Poetin het nodig om referenda te organiseren die tot annexatie hebben geleid. Het leek mij vooral de bedoeling om de nucleaire dreiging te kunnen aanscherpen. Er werd duidelijk gesteld dat het nu Russisch grondgebied was en men was er zeer duidelijk over wat een aanval op Russisch grondgebied betekent. Dat was een belangrijke stap in de oorlog en het is goed om duidelijk te maken dat ons land niet meegaat in dat verhaal.

Vandaag is het conflict absoluut niet voorbij. De heer Francken verwijst terecht naar de inname van Cherson, wat duidelijk maakt dat het voor Rusland niet loopt zoals gewild. Men spreekt van prachtige beelden en ik begrijp wat men bedoelt, maar ik denk vooral aan de duizenden Oekraïense én Russische slachtoffers die in dit conflict al zijn gevallen, door het misdadige regime van de heer Poetin die het absoluut nodig vond om dit land binnen te vallen. Daar denk ik aan bij het zien van die beelden, al begrijp ik wat men wil zeggen. Het blijft hoe dan ook een triestige aangelegenheid.

Ik kan het niet anders zeggen dan in de commissie: de nucleaire dreiging bewijst nog maar eens dat we er ondanks alle moeilijkheden en instabiliteit in de wereld vandaag, alles aan zullen moeten doen om een toekomst te krijgen waarin dergelijke dreiging niet meer mogelijk is. Vandaag zijn we daar ver van verwijderd, dat besef ik zeer goed, maar we moeten daaraan blijven werken. Die dreiging zorgt voor een bijzonder instabiel internationaal kader.

De situatie is en blijft vandaag bijzonder ernstig, zoals we deze week zagen met het incident in Polen. Zelfs op een moment waarop de oorlog dreigt te kantelen, is het weinig zeker dat we dicht bij het einde van het

fermement condamné. En outre, l'intensification du conflit est toujours possible. La récente explosion d'un missile en Pologne le démontre. Heureusement, des appels au calme ont été lancés en temps utile, de sorte que la situation ne s'est pas aggravée. C'est pourquoi il reste si important d'œuvrer à la désescalade.

Nous soutenons cette résolution avec enthousiasme.

07.08 Kris Verduyckt (Vooruit): Les référendums fictifs et l'annexion de territoires par la Russie ont constitué un moment de cette guerre qui dure depuis neuf mois lors desquels il est clairement apparu que la machine de guerre russe se grippait. Il m'a semblé que l'objectif était surtout d'exacerber la menace nucléaire car en déclarant ces territoires comme faisant partie du territoire russe, on envoyait un signal très clair quant aux conséquences d'une attaque sur le territoire russe. Il est bon d'affirmer clairement que notre pays ne se laissera pas embarquer dans cette histoire.

Aujourd'hui, le conflit est encore loin d'être terminé. Malgré toutes les difficultés et l'instabilité que traverse le monde actuellement, nous devons tout faire pour empêcher cette menace. Je suis évidemment conscient que nous sommes encore loin d'avoir atteint cet objectif. Il n'est pas certain du tout que ce conflit prenne fin prochainement. À un moment donné, des négociations devront avoir lieu mais nous ne pourrions jamais céder en ce qui concerne la condamnation de l'annexion.

Vooruit soutiendra cette résolution.

conflict zijn, wat uiteraard het allerbelangrijkste is. Op een bepaald moment zal er moeten worden onderhandeld, maar zoals hier voorligt, het is belangrijk om nooit toe te geven inzake de annexatie van gebieden op een manier waarvan iedereen heeft gezien dat ze niet correct is.

Daarom zal Vooruit deze resolutie steunen.

07.09 Georges Dallemagne (Les Engagés): Monsieur le président, chers collègues, aujourd'hui, à l'unanimité, nous, les députés belges, nous avons décidé de rejeter l'incorporation par la force de territoires ukrainiens par la Fédération de Russie. À l'unanimité, nous disons non à la violation du droit international, à l'accaparement de terres par la force, par la guerre, par la violence. Nous rappelons à la Russie que ces territoires sont ukrainiens et resteront ukrainiens. Nous lui disons que nous n'aurons de cesse d'aider les Ukrainiens à récupérer leur territoire, à retrouver leurs libertés et leurs droits. Nous disons à la Russie que nous ne sommes pas dupes de ces pseudo-référendums organisés sous l'occupation de leurs forces armées, organisés dans des villes où aujourd'hui sont découverts des centres de détention, des centres de torture et d'où ont été déportées les populations récalcitrantes.

Chers collègues, l'hiver est là. Les villes et les infrastructures de l'Ukraine sont aujourd'hui massivement bombardées de manière indiscriminée. Des milliers, des millions de civils vivent sous la terreur qu'un missile pourrait les frapper. Ces nouveaux crimes de guerre s'ajoutent à tous les autres. Ne nous trompons pas. C'est en aidant l'Ukraine à gagner cette guerre atroce, cette guerre illégale, illégitime, que personne n'avait imaginée que nous arrêterons le plus sûrement possible, le plus vite possible le bain de sang. C'est en n'acceptant pas la conquête illégale et brutale de territoires que nous empêcherons que la sécurité internationale soit durablement fragilisée, que nous retrouverons la paix en Ukraine et que nous la préserverons ailleurs dans le monde.

07.10 François De Smet (DéFI): Monsieur le président, chers collègues, neuf mois après le début de cette guerre et alors que les conséquences économiques et énergétiques de ce conflit pourraient peut-être décourager nos propres populations ici, il paraît important de rappeler pourquoi nous soutenons ce soir unanimement l'Ukraine. Il s'agit d'une question de principes et de résistance à un impérialisme qui, hélas, ne comprend rien d'autre que la résistance qu'on lui oppose.

La Russie est actuellement poussée dans ses retranchements et s'isole petit à petit au sein de la communauté des Nations. La Chine et l'Inde appellent, elles-mêmes, la Russie à cesser le feu et à respecter à nouveau le droit international. M. Poutine porte l'énorme responsabilité d'avoir déclenché cette guerre et envenime chaque jour un peu plus le conflit, notamment en brandissant régulièrement la menace nucléaire.

Et même si ce Parlement a déjà adopté une résolution pour condamner l'invasion de l'Ukraine, cette nouvelle résolution est nécessaire, puisque là encore la Russie a dépassé les limites en organisant des référendums illégaux d'annexion des territoires occupés de Kherson, Zaporijjia,

07.09 Georges Dallemagne (Les Engagés): We verwerpen unaniem de gedwongen inlijving van Oekraïens grondgebied door Rusland, de schending van het internationaal recht en de landroof door oorlog. We herinneren Rusland eraan dat die gebieden Oekraïens zullen blijven en dat we de Oekraïners zullen blijven helpen om hun vrijheid en rechten terug te krijgen. We zeggen Rusland dat we ons niet door die pseudoreferenda laten misleiden, die georganiseerd werden in steden waar folterkamers ontdekt werden en van waaruit weerspannige bevolkingsgroepen gedeporteerd werden.

De infrastructuur van Oekraïne wordt op grote schaal gebombardeerd. Miljoenen burgers leven onder terreur. Door Oekraïne te helpen die gruwelijke en onrechtmatige oorlog te winnen, zullen we het bloedvergieten een halt toeroepen. Door de brute verovering van grondgebied niet te aanvaarden, zal er in Oekraïne opnieuw vrede komen en zullen we die wereldwijd handhaven.

07.10 François De Smet (DéFI): Unanieme steun aan Oekraïne is een kwestie van verzet tegen het imperialisme. Het in het nauw gedreven Rusland isoleert zichzelf op het wereldtoneel. China en India roepen op tot een staakt-het-vuren. President Poetin is verantwoordelijk voor het opstarten van deze oorlog en escaleert het conflict door met de nucleaire dreiging te schermen.

Deze nieuwe resolutie is nodig om de illegale referenda in de bezette gebieden, die het internationaal recht met de voeten treden, aan de kaak te stellen. Daarmee zenden we het signaal uit dat ons land de

Donetsk, Luhansk. Le président Poutine piétine une fois de plus les règles les plus fondamentales du droit international.

Avec cette résolution, nous envoyons un signal clair à la Russie. Notre pays ne reconnaît pas et ne reconnaîtra jamais les résultats de référendums manipulés visant l'annexion illégale de territoires d'un État souverain.

Nous défendrons ainsi jusqu'au bout l'intégrité territoriale de l'Ukraine et refuserons catégoriquement de reconnaître toute annexion par la Russie de territoires ukrainiens, y compris de la Crimée, qui n'est pas fondée sur une procédure démocratique, libre et transparente.

Ceci valait bel et bien un texte de résolution à part. Nous le soutiendrons sans réserve.

resultaten van gemanipuleerde referenda, die de illegale annexatie van grondgebied van een soevereine staat beogen, nooit zal erkennen.

Wij zullen de territoriale integriteit van Oekraïne tot het uiterste verdedigen en weigeren elke annexatie door Rusland te erkennen die niet gebaseerd is op een democratische, vrije en transparante procedure, ook wat de Krim betreft.

We zullen dit voorstel van resolutie steunen.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion est close.
De bespreking is gesloten.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Le vote sur la proposition aura lieu ultérieurement.
De stemming over het voorstel zal later plaatsvinden.

Interpellations

Interpellaties

08 Samengevoegde interpellaties van

- Theo Francken aan Georges Gilkinet (VEM Mobilité) over "Het beleid inzake de luchthaven van Zaventem" (55000339I)

- Katleen Bury aan Georges Gilkinet (VEM Mobilité) over "Het beleid ten aanzien van de luchthaven van Zaventem" (55000340I)

08 Interpellations jointes de

- Theo Francken à Georges Gilkinet (VPM Mobilité) sur "La politique en ce qui concerne l'aéroport de Zaventem" (55000339I)

- Katleen Bury à Georges Gilkinet (VPM Mobilité) sur "La politique à l'égard de l'aéroport de Zaventem" (55000340I)

Je rappelle les temps de parole. M. Francken dispose de 10 minutes, Mme Bury dispose de 5 minutes et le gouvernement dispose de 20 minutes. Il y aura 5 minutes de réplique pour chacun.

08.01 **Theo Francken** (N-VA): Mijnheer de vicepremier, ik wil u vandaag interpellieren naar aanleiding van de verontrustende berichten afgelopen week over uw plan om de geluidsnormen aan te scherpen.

We hebben daarrond al heel wat werk in het Parlement verricht. Zo hebben een aantal vooral Vlaams-Brabantse collega's hier deze legislatuur, toen er nog geen nieuwe regering was aangetreden, mee aan de kar getrokken voor een evenwichtige resolutie over de luchthaven van Zaventem. Dat heeft op 14 juli 2020 geresulteerd in de kamerbrede goedkeuring van een tekst die de uitdagingen op het vlak van onze nationale luchthaven heel goed schetst, met aandacht voor het personeel en de

08.01 **Theo Francken** (N-VA): La semaine dernière, des informations inquiétantes nous sont parvenues concernant le plan du ministre visant à durcir les normes de bruit. La résolution adoptée à une large majorité à la Chambre le 14 juillet 2020 expose les défis auxquels est confronté notre aéroport national. Au point 4, cette résolution demande au gouvernement de plancher, pour

bagageafhandelaars en de revival van de luchthaven post coronacrisis. Ik sta achter die resolutie en hoop dat degenen die eraan hebben meegewerkt, dat ook nog altijd doen.

Mijnheer Gilkinet, in het verzoekende gedeelte aan de federale regering staat in punt 4: "(...) vraagt de federale regering om, in overleg met de betrokken deelstaten, werk te maken van een toekomstplan voor de luchthaven van Zaventem, met aandacht voor alle luchtvaartondernemingen op het vlak van passagiers, cargo en ondersteunende diensten, die dagelijks meebouwen aan deze cruciale economische motor. Dat toekomstplan moet een evenwicht vinden tussen de economische leefbaarheid van de luchthaven, de leefbaarheid van de omgeving en de gezondheid en het woonrecht van de omwonenden. Daarbij moet de luchthaven en de luchthavenondernemingen duidelijke doelstellingen en acties opnemen om de CO₂-uitstoot te verminderen, de vloot te vergroenen en de hinder voor de buurt en de omwonenden tot een minimum te beperken. Over de voortgang moet driemaandelijks teruggekoppeld worden aan het Parlement".

U bent als regeringslid gebonden om die goedgekeurde resolutie uit te voeren.

Mijnheer de vicepremier, de luchthaven in Zaventem werd geconfronteerd met de moeilijkste crisis sinds het ontstaan van de luchtvaart, moeilijker dan tijdens het faillissement van Sabena, moeilijker dan tijdens de aanslagen waarbij de hele hal werd vernietigd. De coronacrisis heeft er heel zwaar en diep ingehakt.

Wat de regering dan moet doen, is de luchtvaart en de luchthaven steunen. U moet die verbaal steunen en u moet die in daden steunen. Daar loopt het mis bij de regering en dat neem ik haar ook kwalijk. De sfeer is er vaak een waarbij er op een tendentieuze manier onwaarheden worden geponeerd.

Ik verwijs naar uw beleidsnota. U spreekt daarin over een chaotische zomer op de luchthaven. Wat bedoelt u daarmee? Afgelopen zomer is het allemaal zeer goed verlopen, veel beter dan bijvoorbeeld op Schiphol, waar het echt chaos was, of elders. Men kwam uit Nederland naar onze luchthaven om het vliegtuig te nemen.

Er staat letterlijk dat de luchtvaartmaatschappijen eerst iets moeten doen aan hun dieprode financiële balansen. Waarover hebt u het? Kunt u eens namen van luchtvaartmaatschappijen actief op de luchthaven van Zaventem geven met dieprode financiële balansen? Er staat dat er op de luchthaven controverse bestaat over privéjets. Ik weet daarvan niets. Misschien bestaat die controverse bij uw partij? Er staat ook letterlijk dat de luchthaven last heeft van "ecologisch onverantwoord gedrag". Dat staat allemaal letterlijk in uw beleidsnota. Dat zijn tendentieuze onwaarheden namens de regering.

In tijden dat de luchtvaart het bijzonder moeilijk heeft, valt u de luchthaven gewoon aan, als bevoegd regeringslid, en beschuldigt u de luchthaven op een laaghartige manier van dingen die niet waar zijn en uit de lucht gegrepen zijn. U verkondigt tendentieuze onwaarheden en leugens.

Terugkomend op de resolutie stel ik vast dat u die niet uitvoert. Er is

l'aéroport de Zaventem, sur un plan d'avenir qui sera un savant équilibre entre la viabilité économique, la qualité de vie dans la zone environnante, la santé et le droit au logement des riverains. Les progrès réalisés doivent faire l'objet d'un rapport trimestriel au Parlement.

Ces dernières années, l'aéroport de Zaventem a été confronté à la crise la plus difficile qu'il ait connue depuis la naissance de l'aviation. Bien que le gouvernement soit tenu de soutenir l'aéroport en paroles et en actes, il avance souvent des contre-vérités en tout genre. Dans sa note de politique générale, le ministre parle d'un "été chaotique à l'aéroport", alors que l'été s'est très bien passé. Contrairement à l'aéroport de Schiphol qui a, lui, vécu un véritable chaos, si bien qu'à Zaventem on a même accueilli des passagers venant des Pays-Bas prendre l'avion chez nous.

Dans sa note de politique générale, le ministre évoque des compagnies aériennes dont les bilans financiers sont dans le rouge. Quelles sont ces compagnies? Y a-t-il une polémique sur les vols en jet privé à l'aéroport? Une telle discussion se fait peut-être jour au sein du parti du ministre, mais certainement pas à l'aéroport. Dans la note, il est en outre indiqué que l'aéroport est confronté à des "comportements écologiquement aberrants".

En bref, le ministre attaque lâchement l'aéroport de Zaventem tout en publiant toutes sortes de contrevérités et de mensonges, et ce juste à un moment où le secteur aérien est en proie à des difficultés particulièrement graves.

Le ministre refuse en outre systématiquement toute concertation avec les acteurs concernés. Ainsi, la taxe sur les billets d'avion n'a fait l'objet d'aucune concertation préalable avec la Région flamande, avec les compagnies ou avec Brussels Airport Company (BAC). Ce faisant,

geen overleg. Dat moesten we al vaststellen bij het eerste zware dossier, namelijk het dossier van de vliegtaks. Daar werd toe beslist in het kader van de begroting en de taks moest 40 miljoen euro per jaar opbrengen. Maar er is daarover niet voorafgaandelijk overleg gepleegd met het Vlaams Gewest, noch met de luchtvaartmaatschappijen, laat staan de luchthavenorganisatie Brussels Airport Company, wel erna. Er was geen overleg. Niets. U ging dus rechtstreeks in tegen een kamerbreed goedgekeurde resolutie, waaraan u zich als regeringslid moet houden.

Hetzelfde zien we gebeuren in verband met de door u aangekondigde evenwichtige vliegwet. U rept daar in uw beleidsnota met geen woord meer over. Hoe ver staat het daarmee? U zou ook iets doen aan de geluidsboetes. Die Brusselse geluidsboetes blijven als een zwaard van Damocles boven de luchthaven en de luchtvaartmaatschappijen hangen.

Wij zien dat ook in het dossier over de benoeming van de voorzitter. De vivaldiregering zou op een andere manier aan politiek doen, nieuwe politieke cultuur. De manier waarop de heer Descheemaeker gedefeneestreerd werd als voorzitter van Brussels Airport Company en het feit dat er nu al anderhalf jaar geen nieuwe voorzitter is omdat het mannetje van de eerste minister, de heer Wouter Gabriëls, niet wordt aanvaard door de private meerderheidsaandeelhouders, omdat ze die vuile spelletjes beu zijn, daar heb ik geen woorden voor. In de moeilijkste economische tijden zit de luchthaven al anderhalf jaar zonder voorzitter, omdat de regering per se eist dat het de heer Gabriëls wordt. Daar komt het op neer. Ik vind dat onbehoorlijk bestuur. Ook daar is er helemaal geen steun vanuit de regering en is er geen congruentie met wat de resolutie de regering opdraagt om te doen. U houdt zich daar helemaal niet aan.

Ook in het jongste dossier over de geluidsnormen die u wilt verlagen – ik las dat afgelopen week in uw beleidsnota –, was er geen overleg. Op de luchthaven viel men van zijn stoel. Zowel bij DHL, als bij Brussels Airport Company als bij heel wat grote chartermaatschappijen, zoals TUI, wist men van niets. De Vlaamse regering, met mijn goede collega en vriend Ben Weyts, wist van niets. Geen voorafgaand overleg. Ik neem u dat kwalijk. Dat is niet de manier waarop u moet werken in zulke moeilijke economische tijden.

De luchtvaart in Europa en in heel de wereld heeft het heel moeilijk gehad, is stilaan uit het dal aan het kruipen en verdient steun. De luchthaven van Zaventem is de tweede economische motor van dit land, na de haven van Antwerpen, met 66.000 jobs, waarvan 25.000 directe tewerkstelling, waarvan ook duizenden uit Brussel. Ik wil hier geen communautair spel van maken, maar er zijn heel veel Brusselaars, ook laaggeschoold, die elke dag op de luchthaven komen werken, wat ik fantastisch vind. De luchthaven bloeit en groeit en dat is in het voordeel van Brussel en van iedereen die in dit land woont. Het is een heel belangrijke economische groeipool, een economische motor en we moeten er alles aan doen om dat te behouden.

Mijnheer de vicepremier, hoe luidt uw concreet voorstel om de geluidsnormen te verlagen? Wat is daarvan aan? Zult u nog in overleg gaan met de gewesten en met de luchtvaartsector? Kunt u daar wat meer toelichting bij geven?

le ministre ne respecte pas les principes de la résolution qui a été adoptée à la Chambre par l'ensemble des partis.

Il est frappant de constater que la loi aérienne n'est nulle part mentionnée dans la note de politique générale. Dans l'intervalle, les amendes pour dépassement du niveau de bruit restent une épée de Damoclès pour l'aéroport et les compagnies aériennes.

Le gouvernement a débarqué M. Descheemaeker en tant que président de BAC. Ce dernier devait être remplacé par Wouter Gabriëls, un pion du premier ministre. Toutefois, ces petits jeux ayant suscité la colère des actionnaires privés, aucun président n'a encore été désigné à la tête de l'aéroport depuis un an et demi. Cette situation est le reflet d'une mauvaise gestion.

Enfin, le ministre veut abaisser les normes de bruit sans aucune forme de concertation. DHL, BAC et de nombreuses compagnies charter n'ont pas été averties de ces projets. De telles méthodes sont inacceptables en des temps si difficiles sur le plan économique. C'est un reproche vif que je fais au ministre!

Avec ses 66 000 emplois, l'aéroport de Zaventem est le deuxième moteur économique de notre pays. Des milliers de Bruxellois peu qualifiés viennent aussi travailler tous les jours à l'aéroport et c'est fantastique! La prospérité et le succès de l'aéroport bénéficient à l'ensemble de nos concitoyens.

Le ministre peut-il donner des précisions sur sa proposition visant à abaisser les normes de bruit? Se concertera-t-il à ce sujet avec les régions et avec le secteur aérien? Quand un nouveau président sera-t-il nommé à la tête de BAC? Quand une loi aérienne verra-t-elle le jour?

Wanneer zal er nu een voorzitter van Brussels Airport Company worden benoemd? Wanneer zal er eindelijk worden getrancheerd in dat blijkbaar heel moeilijke dispuut tussen de regering en de private aandeelhouders?

Wanneer komt er een vliegwet?

08.02 Katleen Bury (VB): Mijnheer de minister, ik citeer uw beleidsnota: "Ik vind het absoluut noodzakelijk de maximale toegestane geluidsquota op de luchthaven Brussel-Nationaal te herzien om luchtvaartmaatschappijen aan te moedigen hun vloot zo snel mogelijk te vernieuwen."

Het verstrengen van de normen is een zoveelste oorlogsverklaring van politici van Groen en Ecolo aan het adres van de luchthaven van Zaventem die daarmee uiteraard de nodige lippendienst bewijzen aan de luchthavens van Luik en Charleroi. Verder kunnen we ook nog lezen dat, naast de geplande exploitatiebeperkingen, er door een herziening van de toelaatbare geluidswaarden naargelang het tijdstip van de dag en de dag van de week een mechanisme ontwikkeld wordt voor de modulering van de terminalheffingen die de luchtverkeersleider skeyes heft.

U stelt ook dat Brussel niet de geluidsvuilnisbak van Europa mag worden. Dat klopt, net zoals ook de brede Vlaamse Rand niet de geluidsvuilnisbak van Brussel mag worden. De verdeling van de lusten, zoals het gebruik van de luchthaven, maar ook de massale werkgelegenheid, al aangehaald door mijn collega daarnet, moet ook vastgelegd worden. Een correcte verdeling is daar aan de orde.

U bent al twee jaar in dienst, maar u hebt nog geen centimeter vooruitgang geboekt. Dat zijn niet mijn woorden, verschillende kranten koppen dat. Ik denk zelfs dat het hier eerder over een ondergang gaat, dan over een vooruitgang. Bedrijven trekken immers weg door de verhoging van de luchtvaarttarieven, er is de invoering van de vliegtaks en de onmogelijke concurrentie met de regionale, overgesubsidieerde luchthavens van Luik en Charleroi.

U geeft nooit antwoorden, hier in plenum noch in de commissie. U draait altijd rond de pot. Het enige wat we in de pers lezen en waarvan we zeker zijn, is dat u het geruzie tussen de gewesten versterkt.

Ik heb daarover de hiernavolgende vragen.

U stelt dat een mechanisme wordt ontwikkeld voor het moduleren van de terminalheffingen. In welk stadium zit dat? Graag kreeg ik enige concrete toelichting daarbij.

U stelt dat u ook een studie wil laten maken over de nachtvluchten. Werd die studie reeds besteld? Tegen wanneer moeten de resultaten van de studie er zijn? Hoe ver staat het met het stappenplan dat u beloofde aan de ministerraad te zullen voorleggen?

Vorige maand verklaarde u in de commissie dat reeds tien vergaderingen werden gehouden met vertegenwoordigers van vier regeringen en dat ze resulteerden in een veelbelovende tekst, hoewel een van de deelnemers zich had teruggetrokken. Wat staat er in die veelbelovende tekst? Wat zijn de krachtlijnen daarvan?

08.02 Katleen Bury (VB): Dans sa note de politique générale, le ministre annonce un abaissement des quotas de bruit autorisés à l'aéroport de Bruxelles-National. Il s'agit de la énième déclaration de guerre d'Ecolo-Groen qui veut défavoriser l'aéroport de Zaventem par rapport à ceux de Liège et de Charleroi. En outre, le ministre entend moduler les redevances terminales en fonction de l'heure et du jour de la semaine.

Il affirme que Bruxelles ne doit pas devenir la poubelle de l'Europe en matière de bruit, mais la périphérie flamande ne doit pas non plus devenir la poubelle sonore de Bruxelles! Les avantages, tels qu'un emploi de masse, doivent aussi être répartis correctement.

Le ministre n'a pas avancé d'un centimètre en deux ans de mandat. Au contraire, les entreprises fuient Zaventem en raison des tarifs aéroportaires plus élevés, de l'instauration de la taxe sur les billets d'avion et de la concurrence déloyale des aéroports subventionnés de Liège et Charleroi. Par ailleurs, le ministre refuse systématiquement de répondre à nos questions.

Le ministre peut-il éclaircir le mécanisme prévu pour la modulation des redevances pour services terminaux? Une étude sur les vols de nuit a-t-elle déjà été commandée? Quand les résultats seront-ils connus? Quand le ministre présentera-t-il au Conseil des ministres la feuille de route promise?

Le mois dernier, le ministre a déclaré que dix réunions avec des représentants des quatre gouvernements avaient abouti à un texte prometteur, mais que l'un des participants s'était retiré. Le ministre

peut-il préciser les lignes directrices de ce texte?

08.03 Minister **Georges Gilkinet**: Mijnheer Francken, mevrouw Bury, u heeft mijn voorstellen over de luchthaven een oorlogsverklaring genoemd. Neen, het was geen oorlogsverklaring aan de luchthaven. Dat is niet mijn stijl. Misschien is het de uwe, maar niet de mijne. Het is wel het begin van een vredesonderhandeling met de inwoners van Brussel, Vlaams-Brabant en Waals-Brabant. Deze mensen ondergaan elke dag van de week en van het weekend, en vooral ook elke nacht, enorme geluidshinder van de vliegtuigen die op de luchthaven opstijgen of landen. Wie niet kan slapen, wie zoveel lawaaihinder ondergaat, die krijgt gezondheidsproblemen. Als overheid hebben wij de plicht te zorgen voor de gezondheid van de inwoners. Die verantwoordelijkheid neem ik nu. Mijn prioriteit is hun nachtrust te verbeteren, omdat die essentieel is voor hun gezondheid. Dat doe ik voor de luchthaven waarvoor ik verantwoordelijkheid draag.

De problematiek van de nachtvluchten rond Brussel-Nationaal is erg complex en heeft een bijzonder lange geschiedenis. Verschillende juridische uitspraken spreken elkaar tegen. Sinds het begin van de legislatuur werk ik om de situatie uit te klaren. Zo heb ik een studie laten uitvoeren door Envisa over de impact van de vluchten over Brussel en de omgeving van de luchthaven. Zij is beschikbaar voor iedereen op de website van de FOD Mobiliteit.

Ik heb ook een overlegplatform opgericht. Dat is al verschillende keren bijeengekomen. Dat gebeurde ook vandaag nog en op 7 november. Aan dat overlegplatform nemen burgemeesters, bewonersverenigingen, de luchthaven, skeyes, de luchthavenmaatschappijen, belangenverenigingen als VBO en VOKA, milieuverenigingen, militairen, de gewesten en de vakbonden deel. U ziet dus dat dit overlegplatform alle belanghebbenden bijeenbrengt, ook de economische spelers. De mensen luisteren daar naar elkaar en er is door mij een onafhankelijke moderator aangesteld, de heer Jan Hautekiet, die vorige keer applaus kreeg voor de manier waarop hij het gesprek leidde.

Tegelijkertijd probeer ik het overleg met de regio's, die een belangrijke betrokken partij zijn, te herstarten. Er zijn met dat doel contacten met de verschillende kabinetten. Ik geloof daar sterk in. *Go alone, go fast, go together, go far*. Dat is wat ik wil bereiken in dit dossier, na jarenlange stilstand eindelijk echte stappen vooruit kunnen zetten.

Juridische beslissingen uitvoeren en luisteren, dat zijn belangrijke stappen. Dat is echter niet voldoende in dit complexe dossier. Het is tijd om oplossingen te zoeken om de situatie te verbeteren. Dat is iets wat de vorige regering – ook met uw partij erbij, mijnheer Francken – nagelaten heeft. Ik zal dus actie ondernemen.

U vindt mijn plannen in detail terug in mijn beleidsnota die het Parlement al gekregen heeft, die op de website van de Kamer staat en die wij volgende woensdag in de commissie voor Mobiliteit uitgebreid zullen bespreken. In het kort kan ik u zeggen dat ik werk aan enkele punten. Ten eerste gaat het om een verduidelijking van de windnormen. Daarnaast wil ik dat er een onafhankelijk controleorgaan komt voor de naleving van deze procedures en de keuze van de start- en landingsbanen. Ik wil ook nieuwe regels voor de geluidsquota van de vliegtuigen die in Brussel landen of vertrekken en voor de tarieven die daarmee samenhangen.

08.03 **Georges Gilkinet**, ministre: Mes propositions liées à l'aéroport ne sont absolument pas une déclaration de guerre. Elles constituent le point de départ de négociations de paix avec les habitants de Bruxelles, du Brabant flamand et du Brabant wallon. Ces riverains doivent subir le bruit des décollages et des atterrissages tous les jours et toutes les nuits. Ces mouvements les empêchent de dormir et entraînent des problèmes de santé. Ma priorité consiste dès lors à améliorer leur sommeil, car en tant qu'autorité publique, nous sommes responsables de leur santé.

Le problème des vols de nuit est très complexe et l'historique de ces discussions, émaillées de plusieurs décisions juridiques contradictoires, est déjà très long. J'essaie de voir clair dans cette situation depuis le début de la législature.

J'ai chargé Envisa de réaliser une étude sur l'incidence des vols sur les environs de l'aéroport. J'ai également fondé une plateforme de concertation rassemblant l'ensemble des parties concernées, y compris les acteurs économiques. Plusieurs réunions ont déjà eu lieu sous la direction d'un modérateur indépendant.

Dans l'intervalle, des contacts ont également été établis avec les cabinets des ministres des entités fédérées en vue de relancer la concertation avec les régions. Je crois fermement dans l'adage: *if you want to go fast, go alone, if you want to go far, go together*. Après des années d'immobilisme, je veux aller de l'avant. Je veux appliquer les décisions juridiques et écouter les intéressés, mais je veux également chercher des solutions concrètes pour améliorer la situation.

Je vais prendre des initiatives, ce que le gouvernement précédent, dont la N-VA faisait partie, a omis de

Zo wil ik de oudste en luidruchtigste vliegtuigen weren uit het Belgische luchtruim, zeker op kritieke momenten, namelijk 's morgens vroeg en 's avonds laat, maar ook in het weekend. Dit mechanisme voor het moduleren van terminalheffingen finetunen we verder. Het is *work in progress*. We werken ook aan nieuwe start- en landingsprocedures, met sneller en verticaler opstijgen en landen, een technische oplossing die ervoor zorgt dat mensen minder last hebben van lawaaihinder. Daar werken wij aan met de luchtvaartmaatschappijen.

Al die punten ben ik nu aan het concretiseren. Ik heb daarvoor al zeer veel overleg gepleegd met verschillende betrokken partijen, zoals de luchthaven en de luchtvaartmaatschappijen. Dat kost wat tijd. Het is niet het gemakkelijkste dossier van de Belgische politiek, maar ik maak er werk van, methodisch en pragmatisch.

U zegt trouwens dat u in mijn beleidsnota geen spoor vindt van een vliegwet, maar op pagina 29 staat wel dat we een solide, wettelijk en democratisch kader zullen voorstellen. Als u dat de vliegwet wil noemen, dan mag dat. *What's in a name?* De luchthaven is al heel lang vragende partij voor een stabiel en coherent wettelijk kader voor de operaties en de duurzame ontwikkeling van de luchthavenomgeving en het is precies die duidelijkheid die we nu willen bieden. Het kan niet dat vliegtuigen die elders in Europa verboden zijn wegens te lawaaiig of te milieuvervuilend wel naar Brussel kunnen komen.

Elke luchtvaartmaatschappij is welkom in Brussel, maar wel met modernere en stillere vliegtuigen. We willen Brussel-Nationaal helpen om af te raken van het imago van geluidsvuilnisbak van Europa. Ik wil inderdaad ook een gezondheidsstudie laten uitvoeren naar de impact van dit vliegkawaai op de nachtrust. Ik ben blij dat u hier interesse voor toont en ik houd u te gepasten tijde op de hoogte. Mijn doel is duidelijk, eerst objectiveren en dan verder actie ondernemen voor alle omwonenden van de luchthaven, of ze nu in Brussel, Vlaams-Brabant of Wallonië wonen.

Tot slot, kreeg ik met plezier een schriftelijke vraag over de interconnectiviteit met de trein. Zoals u weet, ben ik als minister van Mobiliteit ook de minister van treinreizigers. Het is evident dat een deel van de oplossingen voor meer duurzaamheid bij de trein ligt. Daarvoor moeten we de nachttrein verder uitbouwen en van Brussel een internationaal spoorknooppunt maken, met excellente verbindingen tussen stadscentra. Vorige week nog keurde de regering in eerste lezing een nieuw subsidiesysteem goed om de nachttrein extra te steunen. Dat is ook nodig. Op dit moment is de concurrentie tussen vliegtuigen en treinen niet eerlijk. Ik heb het er inderdaad moeilijk mee dat privéjets niet belast worden en dat zal ik dus blijven aanklagen. De wereld van de nachttrein is volop in beweging en men slaapt er goed. Men wordt 's morgens uitgerust en met een goed humeur wakker, men weet precies waar men is en waar men naartoe gaat. Dat is precies wat ik wil voor alle omwonenden van de luchthaven, dat zij kunnen vaststellen dat dit dossier na jaren stilstand eindelijk terug in beweging kan komen en dat zij eindelijk terug van hun slaap kunnen genieten, zoals elk van ons dat verdient.

faire. Mes plans sont détaillés dans ma note de politique générale, qui sera présentée en commission mercredi prochain.

Je travaille à une clarification des normes de vent. Je prépare la mise en place d'un organe de contrôle indépendant qui surveillera le respect des procédures et le choix des pistes de décollage et d'atterrissage. Je souhaite établir de nouvelles règles sur les quotas de bruit des avions et les tarifs y afférents. Je veux écarter les avions les plus anciens et les plus bruyants, surtout aux moments critiques. Nous élaborons également de nouvelles procédures de décollage et d'atterrissage qui permettront de réduire les nuisances sonores.

Ce dossier est très complexe, mais je m'y attelle avec méthode et pragmatisme. Ma note de politique générale mentionne bien que nous proposerons un "cadre légal et démocratique robuste". Libre à vous de l'appeler la loi aérienne. En tout état de cause, l'aéroport est depuis longtemps demandeur de clarté et je souhaite la lui apporter.

Toute compagnie aérienne est la bienvenue à Bruxelles, mais de préférence avec des avions modernes et plus silencieux. L'aéroport de Bruxelles-National ne peut être la poubelle sonore de l'Europe. Les mesures seront basées sur une étude de santé pour améliorer la qualité de vie de tous les riverains de l'aéroport.

Il est évident qu'une partie des solutions pour une plus grande durabilité se situe au niveau du rail. Les trains de nuit doivent être développés et Bruxelles doit devenir un nœud ferroviaire international. Actuellement, la concurrence entre l'avion et le train n'est pas équitable. J'ai aussi du mal à accepter que les vols en jets privés ne soient pas taxés.

En tout cas, je me réjouis que le dossier bouge à nouveau et

qu'après tant d'années, les choses se présentent bien pour le sommeil des riverains.

De **voorzitter**: Mijnheer Francken, u hebt vijf minuten spreektijd voor uw repliek.

08.04 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik zet mij even recht, want ik weet niet goed wat ik hier heb gehoord.

Mijnheer de minister, u stelt dat u geen oorlogsverklaringen wilt en dat dit niet uw stijl is maar eerder de mijne. U stelt ook dat u een vredespijp wil roken. Dat blijkt echter niet uit uw daden.

Over de vliegtaks hebt u niet overlegd. Die taks is niet doorgesproken. Ineens staat ze 's nachts tijdens het begrotingsconclaaf in de teksten voor een bedrag van 40 miljoen euro. Daarna is er gepraat over hoe, wat en wie. Dat zal wel.

Nu gebeurt hetzelfde. De verlaging van de QC's is niet doorgesproken. Niemand wist ergens van. Nu zal u natuurlijk opwerpen dat u in overleg zal moeten gaan. Dat zal wel.

U verklaart dat uw overlegplatform een groot succes is, dat u dat platform wil institutionaliseren en er nog meer mee aan de slag wil.

Mijnheer Gilkinet, wie maakt u iets wijs? Na vijf vergaderingen is er nog altijd geen akkoord over het huishoudelijk reglement. U beweert niettemin dat het platform echt goed is en echt goed werkt.

De studie van Envisa wordt, zoals u weet, ten gronde betwist door alle partijen van de Vlaamse regering. Dat is uw studie en niet de studie van Vlaanderen, totaal niet, integendeel zelfs.

U vertelt hier maar een verhaaltje dat absoluut niet klopt en op gespannen voet met de waarheid staat. Dat zijn wij van de huidige regering, zeker na vandaag, wel gewoon.

U oppert: *Go fast go together*. U hebt het over *fast*, hoewel u na twee jaar nog niets hebt verwezenlijkt behalve uw taks, die een platte belastingverhoging is. Er is immers helemaal geen gedragsturend effect aan de vliegtaks. Er is niet één passagier meer op een trein richting Parijs of Hamburg door die taks van een paar euro. *Forget it*. Die taks is helemaal niet doelmatig. Ze is een platte belastingverhoging. Ik heb er geen ander woord voor.

U hebt het over *go together*, maar doet dat niet met de Vlaamse regering, niet met de luchthaven en niet met de chartermaatschappijen. *Go alone of go Ecolo*, dat kan zeker. Daarover ben ik het met u eens. Dat zal wel.

Wat u hier allemaal vertelt, klopt gewoon niet. Ik geloof niet dat u een vredesverklaring wilt. Indien u een vredesverklaring wilt, zet u niet in uw tekst dat er ecologisch onverantwoord gedrag is op de luchthaven. U moet weten dat voor de grootste geïmpacteerden er sinds 2000 al 65 % minder geluidshinder is. De luchthaven Brussels Airport is sinds 2018 CO₂-neutraal, wat u toch graag wil. Die neutraliteit heb ik ook graag. Ik probeer dat op mijn gemeentehuis te doen. Dat is niet gemakkelijk. Ik herhaal: sinds 2018 is Brussels Airport CO₂-neutraal. Het is de eerste

08.04 Theo Francken (N-VA): Je ne suis pas sûr d'avoir bien entendu. Le ministre veut donc fumer le calumet de la paix? Pourquoi dès lors n'a-t-il pas mené de concertation sur la taxe sur les billets d'avion? L'abaissement des QC n'a pas davantage fait l'objet de discussions. Le ministre déclare que la plateforme de concertation est un grand succès, mais après cinq réunions, aucun accord n'a encore pu être conclu quant à un règlement d'ordre intérieur! Les résultats de l'étude d'Envisa sont contestés par l'ensemble des partis du gouvernement flamand. Le ministre tient des propos infondés.

"Go faster, go together", nous dit le ministre, mais après deux ans, il n'a réussi à instaurer qu'une taxe sur les billets d'avion qui est loin d'induire des changements de comportement. Cette taxe n'est rien de plus qu'une hausse d'impôt. Il n'est pas question non plus de *together* puisque le ministre ne se concerte ni avec la Flandre, ni avec l'aéroport et les compagnies charter.

Le ministre tient ici des propos incorrects. S'il veut la paix, pourquoi écrit-il qu'il constate des comportements écologiquement aberrants à l'aéroport? Les nuisances sonores ont baissé de 65 % depuis 2000! Brussels Airport est neutre en CO₂ depuis 2018!

L'aéroport travaille d'arrache-pied à un agenda de durabilité et nous sommes les champions en la matière. Dans chaque interview, le ministre déclare que Bruxelles est la poubelle sonore de l'Europe et entre-temps, tout le monde le croit. D'énormes progrès ont été réalisés, mais il faut du temps. Arrêter tout simplement d'utiliser un avion est très coûteux et nous devons être at-

luchthaven in de wereld met een eigen waterzuiveringsstation. De luchthaven werkt keihard aan een duurzaamheidsagenda. Dat gaat stap voor stap. We zijn kampioen.

U zegt dat we af moeten van het imago dat we de geluidsvuilbak zijn van Europa. Wie geeft dat imago eigenlijk? U geeft dat imago. U zegt dat altijd. In elk interview zegt u dat België de geluidsvuilbak van Europa is. Vijf jaar geleden had ik dat nog nooit gehoord. Sinds u minister bent, praat u voortdurend over de geluidsvuilbak van Europa. Op de luchthaven is er al enorme vooruitgang geboekt op vlak van geluidshinder. Er is nog progressie mogelijk. Dat heeft ook te maken met innovatie. Dat heeft ook te maken met investeringen en afschrijvingen. Een vliegtuig kan niet zomaar niet meer worden gebruikt. Dat heeft natuurlijk een heel hoge kostprijs en moet worden afgeschreven door het bedrijf. Er moet natuurlijk een economisch rendabel model van worden gemaakt. Daar zijn we hopelijk toch niet tegen in dit land?

U hebt een dubbele agenda. U spreekt in uw nota over dingen die gewoon niet kloppen. Sociale onrust, heel veel problemen, een hete zomer, een slechte zomer voor de luchtvaart zijn allemaal niet waar. Het is voor de luchtvaart in Brussel relatief goed verlopen. Elders, zoals in Schiphol, was het een heel moeilijke zomer. Waar zijn de dieprode cijfers van de luchtvaartmaatschappijen op Zaventem? U schrijft dat maar. U insinueert. U maakt de luchthaven en de hele luchthavengemeenschap zwart. Een aantal parlementsleden in de zaal hebben samen met mij en de heer Wollants gedurende een jaar gewerkt aan een resolutie die kamerbreed is gesteund over een toekomst voor onze luchthaven, een duurzame toekomst voor de luchtvaart in België en in Europa. Ik zie daar steeds minder van terug. Dat is bijzonder betreurenswaardig.

Een sterke luchthaven vlak bij Brussel, de Europese hoofdstad, de hoofdstad van de NAVO, is een economische troef die we moeten blijven trekken. Die kaart moeten we blijven trekken in het belang van alle inwoners van dit land.

08.05 Katleen Bury (VB): Mijnheer de minister, ik heb geen antwoord op mijn vier vragen gekregen. U hebt het over vredesonderhandelingen en natuurlijk over de nachtrust. Daarmee probeert u ons monddood te maken, want die nachtrust is uiteraard zeer belangrijk. U verwijst daarvoor naar uw bestelde studie bij Envisa. U laat daarbij wel achterwege dat in die studie negen scenario's zijn beschreven om de hinder billijk te spreiden, maar zeven van die scenario's spreiden dat helemaal niet over Brussel. Alles blijft naar Vlaanderen gaan. Daar gaat onze nachtrust. Plotseling is dat niet meer zo belangrijk. Daar spreekt u niet over. Wij kunnen alleen maar vaststellen dat u rijdt voor Luik en Charleroi. Die *collateral damage* in Brussel interesseert u totaal niet.

Onze luchthaven verdient veel meer steun en veel beter beleid. Zaventem is belangrijk voor de Vlaamse economie en de werkgelegenheid. Wij hebben af te rekenen met een minister die de rijkdom liever naar Wallonië ziet verhuizen.

Er is een gepaste oplossing. Die zat enkele weken geleden in onze mailbox. We hadden van de Raad van State een advies gekregen over de regionalisering van de luchthaven. U moet die bevoegdheid volledig overdragen naar Vlaanderen, naar het gewest waar de luchthaven is gelegen. U moet concreet werk maken van de noden in de verschillende regio's.

tentifs à la rentabilité des compagnies aériennes.

Le ministre jette de l'huile sur le feu. Des troubles sociaux à l'aéroport, un été chaud et mauvais? Je ne vois rien de tout cela. Les compagnies aériennes n'affichent pas de chiffres catastrophiques à Zaventem. Le ministre écrit tout et son contraire dans sa note de politique générale et je n'y trouve rien du futur durable que nous voulons construire pour notre aéroport. Un aéroport fort et proche de Bruxelles, capitale européenne, capitale de l'OTAN, est un atout économique dont nous devons continuer à profiter dans l'intérêt de toute la population de ce pays.

08.05 Katleen Bury (VB): Je n'ai pas reçu de réponses à mes quatre questions. En se concentrant sur les négociations de conciliation et sur l'argument du sommeil, on nous bâillonne. Évidemment, le sommeil est important. L'étude d'Envisa élabore neuf scénarios, dont sept envoient tous les avions en direction de la Flandre. Le ministre favorise clairement Liège et Charleroi.

Notre aéroport mérite un soutien bien plus important et une politique bien meilleure. Zaventem est important pour l'économie et l'emploi flamands, mais le ministre préfère détourner les richesses vers la Wallonie.

Il existe une solution appropriée. Le Conseil d'État recommande la régionalisation de l'aéroport. La

Wanneer uw partij graag ondoordacht spelletjes blijft spelen op de kap van de economie en op de kap van werkgevers en werknemers op de luchthaven, doe dat dan met heel veel plezier, maar in het vervolg alleen in Charleroi en Luik.

Flandre, où se trouve l'aéroport, serait compétente en la matière. Le ministre peut alors continuer à jouer des petits jeux politiques au détriment de l'économie et des employés et des employés, mais uniquement à Liège et à Charleroi.

Moties **Motions**

De **voorzitter**: Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.
En conclusion de cette discussion, les motions suivantes ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Theo Francken en luidt als volgt:

"De Kamer,

gehoord de interpellaties van de heer Theo Francken en mevrouw Katleen Bury en het antwoord van de vice-eersteminister en minister van Mobiliteit,

- gelet op het economische belang van de luchthaven van Zaventem en haar belang als toegangs- en vertrekpoort voor de vele buitenlandse en eigen burgers én om voor werk of ontspanning van en naar het buitenland te reizen; gelet ook op het belang van Brussel als nationale en internationale hoofdstad;
- gelet op de decennialange impasse rond de billijke spreiding van vluchten en geluidshinder rond de luchthaven van Zaventem, waar de historische beslissing van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest tot verstrenging van de geluidsnormen op en boven haar grondgebied de belangrijkste oorzaak voor vormen;
- overwegende het federaal regeerakkoord, dat op bladzijde 81 letterlijk stelt: "De regering werkt een ontwerp van evenwichtige vliegwet uit"; overwegende de belofte in datzelfde regeerakkoord dat actief zal overlegd worden en samengewerkt met de deelstaten;
- gelet op een aantal nieuwe maatregelen die de minister van Mobiliteit aankondigt in zijn recente beleidsnota, met name vooreerst een nieuwe zogenaamde *quota count*-geluidsbeperking tijdens de vroege ochtend, 's nachts en 's avonds, maar ook in het weekend en op feestdagen, voorts de invoering van variabele heffingen afhankelijk van de milieu-impact, en daarnaast de aankondiging van een nieuwe gezondheidsstudie over de gevolgen van het overvliegen waarschijnlijk via de Hoge Gezondheidsraad;
- gelet op de Envisa-effectenstudie van 30 mei 2022 waarbij kan worden vastgesteld dat het merendeel (met name zeven van de negen) van de daarin voorgestelde scenario's in een verschuiving of concentratie van de geluidsoverlast naar het Vlaams Gewest voorzien, wat de belangen van zijn inwoners ernstig schaadt alsook het draagvlak voor de luchthaven van Zaventem;
- gelet op de reeds bestaande taksen én de nieuwe vliegtaks die de federale regering daar bovenop met ingang van 2022 invoerde;
- gelet op het voorstel van bijzondere wet tot wijziging van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, teneinde de nationale luchthaven te regionaliseren, ingediend door de heer Sander Loones (N-VA) c.s., doc nr. 55K2779/001; vraagt de regering
- geen enkele nieuwe maatregel met betrekking tot vliegbewegingen rond de luchthaven van Zaventem in te voeren zonder volwaardig overleg met alle betrokken actoren, zoals, maar niet beperkt tot de luchthavenuitbater Brussels Airport Company nv, de gewesten, de betrokken gemeenten;
- om meer specifiek geen nieuwe *quota count*-beperkingen op te leggen zonder overleg met de gewesten en zonder instemming van de Vlaamse regering;
- dringend werk te maken van de uitdrukkelijke belofte in het federaal regeerakkoord om een ontwerp van evenwichtige vliegwet uit te werken;
- alles in het werk te stellen opdat zo snel als mogelijk een nieuwe voorzitter in de raad van bestuur van Brussels Airport Company nv kan worden benoemd;
- de vliegtaks die dit jaar werd ingevoerd onmiddellijk af te schaffen van zodra vaststaat dat die haar doel, met name een significante vermindering van het aantal verplaatsingen met het vliegtuig ten voordele van deze per trein of andere modi, niet voldoende bereikt;
- haar volle steun en medewerking te verlenen om tot een spoedige goedkeuring en uitvoering te komen van voormeld voorstel van bijzondere wet, opdat de bevoegdheid inzake het beleid betreffende luchtvaart wordt gehomogeniseerd en de gewesten integraal bevoegd worden, ook voor de luchthaven van Zaventem en alle daarmee verbonden aspecten."

Une motion de recommandation a été déposée par M. Theo Francken et est libellée comme suit:

"La Chambre,

ayant entendu les interpellations de M. Theo Francken et Mme Katleen Bury

et la réponse du vice-premier ministre et ministre de la Mobilité,

- eu égard à l'importance de l'aéroport de Zaventem sur le plan économique ainsi que comme pôle d'accès et de départ pour de nombreux citoyens étrangers et nationaux et pour les voyages d'affaires ou de détente de et vers l'étranger; eu égard également à l'importance de Bruxelles en tant que capitale nationale et internationale;

- eu égard à l'impasse dans laquelle nous nous trouvons depuis plusieurs décennies en ce qui concerne la recherche d'une dispersion équitable des vols et des nuisances sonores aux alentours de l'aéroport de Zaventem, situation qui découle principalement de la décision historique prise par la Région de Bruxelles-Capitale de durcir les normes de bruit sur son territoire et au-dessus de ce dernier;

- considérant que l'accord de gouvernement fédéral prévoit littéralement à la page 81 que "le gouvernement travaillera sur un projet de loi aérienne équilibré"; considérant que dans ce même accord de gouvernement, la promesse est faite qu'une concertation et une collaboration active aura lieu avec les entités fédérées;

- eu égard à plusieurs nouvelles mesures annoncées par le ministre de la Mobilité dans sa récente note de politique générale, à savoir en premier lieu la limitation du niveau de bruit tôt matin, la nuit et le soir mais également les week-ends et jours fériés par le système des "quota count", et par ailleurs, l'instauration de redevances variables en fonction de l'impact environnemental, à laquelle s'ajoute l'annonce de la réalisation d'une nouvelle étude sanitaire sur les conséquences du survol de la région, probablement par le biais du Conseil Supérieur de la Santé;

- eu égard à l'étude d'incidence Envisa du 30 mai 2022 qui a permis de constater que la plupart des scénarios proposés dans ce cadre (sept sur neuf) prévoient un déplacement ou une concentration des nuisances sonores au-dessus de la Région flamande, une évolution qui nuirait gravement aux intérêts de ses habitants et au niveau d'acceptation de l'aéroport de Zaventem;

- eu égard aux taxes existantes et à la nouvelle taxe sur les billets d'avion que le gouvernement fédéral a instaurée début 2022;

- eu égard à la proposition de loi spéciale modifiant la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles en vue de régionaliser l'aéroport national, déposée par M. Sander Loones (N-VA) et consorts, doc n° 55K2779/001;

demande au gouvernement

- de ne plus prendre aucune nouvelle mesure relative aux mouvements aériens autour de l'aéroport de Zaventem sans concertation à part entière avec tous les acteurs impliqués, tels que l'exploitant aéroportuaire Brussels Airport Company SA, les régions et les communes concernées, cette énumération n'étant pas limitative;

- plus spécifiquement, de ne plus imposer de nouvelles limitations liées au "quota count" sans concertation avec les régions et sans l'assentiment du gouvernement flamand;

- de réaliser de toute urgence la promesse expresse faite dans l'accord de gouvernement de l'exécutif fédéral d'élaborer un projet de loi aérienne équilibré;

- de tout mettre en oeuvre pour qu'un nouveau président puisse être nommé au conseil d'administration de Brussels Airport Company SA;

- de supprimer immédiatement la taxe sur les billets d'avion qui a été instaurée cette année dès qu'il sera établi qu'elle n'atteint pas suffisamment son but, à savoir une diminution significative du nombre de déplacements en avion au bénéfice des trajets en train ou par d'autres modes;

- d'apporter un soutien et une collaboration sans réserve aux travaux visant à l'adoption et à l'entrée en vigueur rapides de la proposition de loi spéciale évoquée plus haut, pour que les compétences relatives à la politique en matière aéronautique soient rendues homogènes et que les régions deviennent intégralement compétentes dans ce domaine, y compris s'agissant de l'aéroport de Zaventem et de tous les aspects qui y sont liés."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de dames Maggie De Block en Melissa Depraetere en de heren Gilles Vanden Burre, Ahmed Laaouej, Benoît Piedboeuf en Servais Verherstraeten.

Une motion pure et simple a été déposée par Mmes Maggie De Block et Melissa Depraetere et MM. Gilles Vanden Burre, Ahmed Laaouej, Benoît Piedboeuf et Servais Verherstraeten.

08.06 Gilles Vanden Burre (Ecolo-Groen): Monsieur le président, je **08.06 Gilles Vanden Burre** voudrais demander l'urgence sur la motion pure et simple que nous (Ecolo-Groen): Ik vraag de urgentie avons déposée. Je vous remercie.

voor de eenvoudige motie die we ingediend hebben.

Le **président**: Je suppose que l'urgence est acceptée.

De **voorzitter**: De urgentie wordt aangenomen.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

09 Commission nationale d'évaluation de l'interruption volontaire de grossesse – Renouvellement des mandats

09 Nationale Evaluatiecommissie zwangerschapsafbreking – Hernieuwing van de mandaten

Conformément à la décision de la séance plénière du 22 septembre 2022, un nouvel appel à candidats a été publié au *Moniteur belge* du 28 septembre 2022 pour le renouvellement des mandats de membre de la Commission nationale d'évaluation de l'interruption volontaire de grossesse.

Overeenkomstig de beslissing van de plenaire vergadering van 22 september 2022 werd een nieuwe oproep tot kandidaten in het *Belgisch Staatsblad* van 28 september 2022 bekendgemaakt voor de hernieuwing van de mandaten van lid van de Nationale Evaluatiecommissie zwangerschapsafbreking.

Le nombre de candidatures introduites est toujours insuffisant pour certaines catégories.

Voor een aantal categorieën werden nog steeds onvoldoende kandidaturen ingediend.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 16 novembre 2022, je vous propose de publier au *Moniteur belge* un nouvel appel à candidats pour les mandats de membre de la Commission nationale d'évaluation de l'interruption volontaire de grossesse pour les catégories pour lesquelles les candidatures ont été introduites en nombre insuffisant.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 16 november 2022 stel ik u voor een nieuwe oproep tot kandidaten in het *Belgisch Staatsblad* bekend te maken voor de mandaten van lid van de Nationale Evaluatiecommissie zwangerschapsafbreking voor de categorieën waarvoor onvoldoende kandidaturen werden ingediend.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

10 Prise en considération de propositions

10 Inoverwegingneming van voorstellen

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée.

In de laatst rondgedeelde agenda komt een lijst van voorstellen voor waarvan de inoverwegingneming is gevraagd.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet, je considère la prise en considération de ces propositions comme acquise. Je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au Règlement. (art. 75, n° 5, Rgt)

Indien er geen bezwaar is, beschouw ik de inoverwegingneming van deze voorstellen als aangenomen. Overeenkomstig het Reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden. (art. 75, nr. 5, Rgt)

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Président: Eliane Tillieux, présidente.

Voorzitter: Eliane Tillieux, voorzitter.

11 Ordre des travaux

11 Regeling der werkzaamheden

11.01 Sander Loones (N-VA): Mevrouw de voorzitter, collega's, wij hebben hier een hele discussie gehad over de begroting. Volgens de regering zijn daar materiële fouten ingeslopen. Het gevolg is dat wij een vergadering van de commissie voor Financiën hebben gehad. Er is intussen een nieuwe tekst bezorgd door de staatssecretaris.

Het is een lange plenaire vergadering, dus ik had tijd om die tekst eens te bekijken. Op bladzijde 7 wordt melding gemaakt van een aantal investeringen. Het gaat over bedragen van 100 miljoen euro en 17 miljoen euro. Ik kom dan opgeteld uit op 117 miljoen euro. In de tabellen van mevrouw De Bleeker is dat echter 164 miljard euro. Er lijkt mij een materiële fout te zijn in de nieuwe tekst.

Mevrouw de voorzitter, iets verder staat bij het hoofdstuk Gezondheidszorg een optelsom. Ik kom uit op 27 miljoen. De staatssecretaris komt echter aan 48 miljoen. Daar lijkt mij een tweede materiële fout te zijn in de nieuwe tekst.

Een bladzijde verder, bij diversen, maak ik een optelsom en kom uit op 61 miljoen. De staatssecretaris komt aan 1,2 miljard. 1,2 miljard in plaats van 61 miljoen.

Ik spring naar bladzijde 15. Daar wordt melding gemaakt van one-off-maatregelen voor entiteit 1. Ik tel die op en kom uit op 2 miljard. De staatssecretaris komt aan 3 miljard. Nog een materiële fout in de tekst.

Ik kom aan bladzijde 18...

De **voorzitter**: Mijnheer Loones, ik vraag u om nu te stoppen. Alle dossiers zullen kunnen worden bekeken in de commissie.

11.01 Sander Loones (N-VA): Nous avons eu toute une discussion ici sur le budget. Selon le gouvernement, des erreurs matérielles s'y sont glissées. C'est pourquoi la commission des Finances s'est réunie. La secrétaire d'État a produit un nouveau texte. Je constate que ce texte contient lui aussi de nombreuses erreurs matérielles. Les chiffres ne sont pas exacts.

La **présidente**: Ce point sera examiné dans la commission compétente.

11.02 Sander Loones (N-VA): (...) (Rumoer)

La **présidente**: Monsieur Loones, vous n'avez plus la parole.

Ja, het is misschien niet serieus, maar het zal in de commissie voor Financiën worden bekeken en besproken.

(Rumoer en opmerkingen van de heer Loones)

Het is niet aan de orde, mijnheer Loones. Punt.

De **voorzitter**: Mijnheer Loones, u hebt niet langer het woord.

11.03 Ahmed Laaouej (PS): Madame la présidente, je demande le retour à l'ordre du jour et à l'ordre des travaux, s'il vous plaît.

11.03 Ahmed Laaouej (PS): Ik vraag om terug te keren tot de agenda.

La **présidente**: Je poursuis l'ordre du jour! *(Protestations)*

Chers collègues, je vous demande un peu de calme pour que je puisse annoncer le résultat du scrutin.

11.04 Peter De Roover (N-VA): Mevrouw de voorzitter, ik zal het zeer rustig en kalm uitleggen.

Wij vorderen de aanwezigheid van mevrouw de staatssecretaris want wij krijgen documenten, waarmee we volgende week moeten werken, die manifest fout blijken te zijn. Nu zou men kunnen zeggen dat we enige tolerantie aan de dag moeten leggen, maar de gebeurtenissen van de voorbije dagen hebben onze tolerantie volledig uitgeput. Er komen immers voortdurend nieuwe teksten die niet kloppen.

Als we dit Huis ernstig nemen, willen we documenten waarmee we serieus kunnen werken. Als voorzitter staat u trouwens garant voor de ernst van dit Huis.

Ik vorder dus de aanwezigheid van de staatssecretaris voor Begroting, om tekst en uitleg te krijgen over de documenten die ons ter beschikking zijn gesteld.

De **voorzitter**: Mijnheer De Roover, dat is hier vandaag niet aan de orde.

Ce document sera examiné en commission, car tel est le travail des commissions. En séance plénière, nous avons à examiner le résultat d'un vote, sauf si vous préférez que je suspende la séance.

Nous reprenons l'ordre du jour.

11.04 Peter De Roover (N-VA): Nous recevons les documents sur lesquels nous devons travailler la semaine prochaine et ceux-ci sont manifestement faux. Les événements de ces derniers jours ont complètement épuisé notre tolérance. La présidente assure le sérieux de cette Assemblée. Je requiers la présence de la secrétaire d'État au Budget afin qu'elle s'explique sur les documents mis à notre disposition.

De **voorzitter**: Dat document zal, zoals het hoort, in de commissie behandeld worden. We komen terug tot de agenda van vandaag.

Scrutin secret

Geheime stemming

12 Institut fédéral pour la protection et la promotion des droits humains – Nomination du membre suppléant francophone de Mme Estelle Ceulemans, membre effectif du Conseil d'administration – Résultat du scrutin secret

12 Federaal Instituut voor de bescherming en de bevordering van de rechten van de mens – Benoeming van het Franstalig plaatsvervangend lid van mevrouw Estelle Ceulemans, effectief lid van de Raad van bestuur – Uitslag van de geheime stemming

Votants	101	Stemmen
Blancs ou nuls	31	Blanco of ongeldig
Valables	70	Geldig
Majorité absolue	36	Volstreckte meerderheid

Monde judiciaire
Gerechtelijke wereld

Mme Muriel Clavie a obtenu 0 voix.
Mevrouw Muriel Clavie heeft 0 stemmen gekregen.

Mme Christiane Colinet a obtenu 0 voix.
Mevrouw Christiane Colinet heeft 0 stemmen gekregen.

M. Wajda Khalifa a obtenu 0 voix.
De heer Wajda Khalifa heeft 0 stemmen gekregen.

Société civile
Maatschappelijk middenveld

Mme Mona Giacometti a obtenu 69 voix.
Mevrouw Mona Giacometti heeft 69 stemmen gekregen.

M. Wajda Khalifa a obtenu 1 voix.
De heer Wajda Khalifa heeft 1 stem gekregen.

Mme Mona Giacometti ayant obtenu la majorité absolue, est proclamée membre suppléant de Mme Estelle Ceulemans.
Mevrouw Mona Giacometti die de volstrekte meerderheid heeft gekregen, is benoemd tot plaatsvervangend lid van mevrouw Estelle Ceulemans.

13 Institut fédéral pour la protection et la promotion des droits humains – Nomination du membre suppléant francophone de Mme Camille Leroy, membre effectif du Conseil d'administration – Résultat du scrutin secret

13 Federaal Instituut voor de bescherming en de bevordering van de rechten van de mens – Benoeming van het Franstalig plaatsvervangend lid van mevrouw Camille Leroy, effectief lid van de Raad van bestuur – Uitslag van de geheime stemming

Votants	101	Stemmen
Blancs ou nuls	25	Blanco of ongeldig
Valables	76	Geldig
Majorité absolue	39	Volstrekte meerderheid

Monde judiciaire
Gerechtelijke wereld

Mme Muriel Clavie a obtenu 66 voix
Mevrouw Muriel Clavie heeft 66 stemmen gekregen.

Mme Christiane Colinet a obtenu 0 voix.
Mevrouw Christiane Colinet heeft 0 stemmen gekregen.

M. Wajda Khalifa a obtenu 6 voix.
De heer Wajda Khalifa heeft 6 stemmen gekregen.

Société civile
Maatschappelijk middenveld

Mme Mona Giacometti a obtenu 1 voix.
Mevrouw Mona Giacometti heeft 1 stem gekregen.

M. Wajda Khalifa a obtenu 3 voix.
De heer Wajda Khalifa heeft 3 stemmen gekregen.

Mme Muriel Clavie ayant obtenu la majorité absolue, est proclamée membre suppléant de Mme Camille Leroy.
Mevrouw Muriel Clavie die de volstrekte meerderheid heeft gekregen, is benoemd tot plaatsvervangend lid van mevrouw Camille Leroy.

14 Institut fédéral pour la protection et la promotion des droits humains – Nomination du membre suppléant néerlandophone de M. Guy Cox, membre effectif du Conseil d'administration – Résultat du scrutin secret

14 Federaal Instituut voor de bescherming en de bevordering van de rechten van de mens – Benoeming van het Nederlandstalig plaatsvervangend lid van de heer Guy Cox, effectief lid van de Raad van bestuur – Uitslag van de geheime stemming

Votants	101	Stemmen
Blancs ou nuls	2	Blanco of ongeldig

Valables	99	Geldig
Majorité absolue	50	Volstreckte meerderheid

Monde académique
Academische wereld

M. Pieter Cannoot a obtenu 11 voix.
De heer Pieter Cannoot heeft 11 stemmen gekregen.

Monde judiciaire
Gerechtelijke wereld

M. Pieter Cannoot a obtenu 0 voix.
De heer Pieter Cannoot heeft 0 stemmen gekregen.

Partenaires sociaux
Sociale partners

M. Michaël De Gols a obtenu 88 voix.
De heer Michaël De Gols heeft 88 stemmen gekregen.

M. Michaël De Gols ayant obtenu la majorité absolue, est proclamé membre suppléant de M. Guy Cox.
De heer Michaël De Gols die de volstreckte meerderheid heeft gekregen, is benoemd tot plaatsvervangend lid van de heer Guy Cox.

Motion d'ordre **Ordemotie**

Collega's, ik kom terug op de ordemotie, ingediend door de heer Wollants eerder deze nammidag.

La motion d'ordre est irrecevable.

De ordemotie is niet ontvankelijk.

Het advies van de Raad van State zal gepubliceerd worden in de parlementaire stukken als de regering het wetsontwerp hier in de Kamer zal indienen.

L'avis du Conseil d'État sera publié dans les documents parlementaires lorsque le gouvernement déposera le projet de loi à la Chambre. Il n'y a pas de débat là-dessus. M. Wollants n'aura pas la parole.

14.01 Bert Wollants (N-VA): (...) (Protest)

De **voorzitster**: Er is daarover geen debat, mijnheer Wollants. U krijgt het woord niet. (*Hevig protest*)

Mijnheer Wollants, ik geef u het woord niet!

14.02 Peter De Roover (N-VA): Mevrouw de voorzitter, ik heb recht op het woord!

De **voorzitster**: Mijnheer De Roover, ik heb u het woord gegeven en u hebt het niet genomen.

14.03 Peter De Roover (N-VA): Mevrouw de voorzitter, wij worden blijkbaar niet in kennis gesteld van het document dat nochtans als bepalend werd gesteld in de besluitvorming, maar dat schijnbaar nog steeds niet bestaat. Dat is heel bijzonder. Het is heel bijzonder dat er wordt verwezen naar een document waarvan u nu zegt dat het een van de volgende dagen wordt ter beschikking gesteld. Dat betekent dat de betrokkene – ik wik mijn woorden – creatief is omgesprongen met de waarheid.

14.03 Peter De Roover (N-VA): Nous ne sommes pas informés du document qui a pourtant été qualifié de déterminant dans la prise de décision, mais qui apparemment n'existe toujours pas. Il est assez extraordinaire que l'on fasse référé-

Dat gezegd zijnde, op basis van artikel 100 van de Grondwet en artikel 50 van het Reglement vorder ik de aanwezigheid van een regeringslid. Gelet op de nieuwe stukken die vanavond werden rondgedeeld over de begroting, vorderen wij, vragen wij de aanwezigheid van de staatssecretaris van Begroting.

rence à un document dont la présidente de la Chambre dit à présent qu'il sera mis à disposition dans les prochains jours. Cela signifie que la personne concernée a jonglé de manière créative avec la vérité.

Sur la base de l'article 100 de la Constitution et de l'article 50 du Règlement, je requiers la présence d'un membre du gouvernement vu les nouveaux documents sur le budget qui ont été distribués ce soir.

De **voorzitster**: Collega's, ik stel u voor om bij zitten en opstaan te stemmen over de motie, ingediend door de heer De Roover, om de aanwezigheid van de staatssecretaris van Begroting te vragen.

La **présidente**: Je propose de procéder au vote sur la motion de M. De Roover pour requérir la présence de la secrétaire d'État au Budget.

De motie luidt als volgt: "Gelet op de nieuwe stukken die deze avond werden rondgedeeld over de begroting, vorderen, vragen wij de aanwezigheid van de staatssecretaris voor begroting."

"Compte tenu des nouveaux documents qui ont circulé ce soir sur le budget, nous requérons et demandons la présence de la secrétaire d'État au Budget."

Wie de motie steunt, dus de aanwezigheid van de staatssecretaris vraagt, staat recht. (*Rumoer*)

La motion d'ordre est rejetée par assis et levé.

De ordemotie wordt verworpen bij zitten en opstaan.

14.04 Peter De Roover (N-VA): Wij vragen de tegenproef. (*Protest van de heer De Roover*)

14.04 Peter De Roover (N-VA): Pas d'épreuve contraire? (*Protestations de M. De Roover*)

De **voorzitster**: Wij hebben gestemd. We gaan over tot de naamstemmingen.

Votes nominatifs

Naamstemmingen

Madame Fonck, vous avez la parole mais il y a tellement de bruit que je ne suis pas du tout en mesure d'entendre que vous intervenez.

14.05 Catherine Fonck (Les Engagés): C'est à se demander si je dois quand même le faire.

14.05 Catherine Fonck (Les Engagés): Ik vraag het woord al sinds enige tijd. De heer Dallemagne heeft een stemafpraak met de heer Cogolati.

Chers collègues, je vais vous dire vraiment ce que je pense. Je pense que vous allez comprendre: j'espérais ou plutôt j'aurais voulu pouvoir annoncer que nous allons paier pour l'absence de M. Samuel Cogolati qui, me dit-on, est en mission à Dublin. C'est Georges Dallemagne qui fera le pairing pour l'interprétation du vote.

14.06 Peter De Roover (N-VA): Mevrouw de voorzitster, wij stellen ons boven de meerderheid – die trouwens niet is vastgesteld, dat wil ik toch even opmerken. Meer mensen hebben gevraagd dat staatssecretaris De Bleeker naar hier komt, dan dat er hebben tegengestemd, want er heeft niemand tegengestemd. Het is toch heel bizar dat u er schijnbaar

14.06 Peter De Roover (N-VA): Nous nous plaçons au-dessus de la majorité, qui n'a d'ailleurs pas été établie, puisque davantage de per-

van uitgaat dat wie niet heeft voorgestemd, zou hebben tegengestemd. Er is namelijk een derde mogelijkheid, zich onthouden. Als u dit Huis correct wilt leiden, organiseert u een volledige stemming. Die hebt u niet georganiseerd. Goed, we kennen de meerderheidspartijen op die manier en wij stellen ons daarboven.

Immers, er werd ons meegedeeld dat drie collega's van de meerderheid vanavond niet aanwezig konden zijn en wij zullen de correctheid aan de dag leggen, collega's van de meerderheid, om met hen een stemafpraak te maken. Waarom? Omdat wij dit Huis hoogachten en op een correcte manier willen werken. Het zou heel fijn zijn mocht u dat ook doen. Het zou gigantisch fijn zijn mocht u ons voorbeeld volgen.

Vandaar dat de heer Freilich rekening zal houden met de afwezigheid van collega de Laveleye bij zijn stemgedrag. De heer Van der Donckt zal rekening houden met de afwezigheid van collega Dewael bij zijn stemgedrag. Collega Ingels zal rekening houden met de afwezigheid van collega Chanson.

Ik herhaal wat ik daarstraks heb gezegd: op deze manier stellen wij ons ver boven de houding van de meerderheidspartijen, die blijkbaar volgens de algemene lijnen werken, zonder de inhoud in overweging te nemen, wat ik zeer betreurt. Dit is niet de manier waarop wij politiek bedrijven.

sonnes ont demandé que la secrétaire d'État De Bleeker vienne à cet hémicycle, alors que personne n'a formellement voté contre. Ceux qui n'ont pas voté pour, n'ont pas pour autant voté contre, car on peut également s'abstenir. Si la présidente veut diriger cette maison correctement, elle devrait organiser un vote complet. Une fois de plus, les partis de la majorité montrent leur vrai visage, mais nous sommes au-dessus de tout cela. En effet, nous avons bien l'obligance de paier avec trois collègues de la majorité qui ne pouvaient être présents ce soir. Pourquoi? Parce que nous tenons cette Assemblée en haute estime. Il serait très positif de voir que la majorité souhaite fonctionner tout aussi correctement.

M. Freilich paiera avec Mme de Laveleye, M. Van der Donckt avec M. Dewael et Mme Ingels avec Mme Chanson.

De **voorzitter**: Collega's, we gaan over tot de naamstemmingen.

15 Motions déposées en conclusion de l'interpellation de Mme Marijke Dillen sur "L'assassinat d'un agent de police commis par un extrémiste musulman" (n° 338)

15 Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van mevrouw Marijke Dillen over "De moordaanslag op een politieagent door een moslimextremist" (nr. 338)

Cette interpellation a été développée en réunion commune de la commission de la Justice et de la commission de l'Intérieur, de la Sécurité, de la Migration et des Matières administratives du 14 novembre 2022.

Deze interpellatie werd gehouden in de gemeenschappelijke vergadering van de commissie voor Justitie en de commissie voor Binnenlandse Zaken, Veiligheid, Migratie en Bestuurszaken van 14 november 2022.

Deux motions ont été déposées (MOT n° 338/1):

- une motion de méfiance a été déposée par Mmes Marijke Dillen et Barbara Pas et MM. Tom Van Grieken et Ortwin Depoortere;

- une motion pure et simple a été déposée par M. Tim Vandenput.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 338/1):

- een motie van wantrouwen werd ingediend door de dames Marijke Dillen en Barbara Pas en de heren Tom Van Grieken en Ortwin Depoortere;

- een eenvoudige motie werd ingediend door de heer Tim Vandenput.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

15.01 Marijke Dillen (VB): Collega's, vorige maandag konden wij, tijdens de vergadering van de verenigde commissies voor Binnenlandse Zaken en Justitie naar aanleiding van de aangekondigde gewelddadige

15.01 Marijke Dillen (VB): Lundi dernier, nous avons pu écouter les ministres Verlinden et Van Quickenborne devant la commission jointe

moord op een jonge politieagent door een gekend moslimextremist, uitgebreid luisteren naar de uiteenzetting van de ministers Verlinden en Van Quickenborne. Volgens beide excellenties was er één conclusie: niemand is verantwoordelijk voor dit drama.

Voor ons is dat totaal onbegrijpelijk. Het staat onbetwistbaar vast dat er in dit dossier zware fouten zijn gemaakt. Kort nog even de feiten: de dader was vorige donderdag naar het politiekantoor in Evere gegaan, heeft daar onomwonden verklaard dat hij agressieve gedachten had ten aanzien van de politie en dat hij een aanslag zou plegen. De politie nam daarop blijkbaar contact op met het parket van Brussel, maar bij het parket ging geen alarmbel af. Collega's, wat moet een crimineel met een zwaar verleden nog meer doen dan aankondigen:

"J'ai développé une haine contre la police et je pense à commettre un attentat."

Duidelijker kan het niet. De dader was een gekende, potentieel gewelddadige extremist die op de OCAD-lijst staat, die trouwens in het leven werd geroepen om dergelijke aanslagen trachten te vermijden. De man had een zwaar gerechtelijk verleden, die zich tijdens zijn detentie schuldig heeft gemaakt aan geweld tegen cipiers, maar tot een arrestatie kwam het niet en evenmin tot een gedwongen opname, hoewel dit juridisch perfect mogelijk was.

Dit is onbegrijpelijk en kan aan geen enkel redelijk mens worden uitgelegd. Hoe ver is het met de straffeloosheid in dit land gekomen als men als een gekend crimineel die op de OCAD-lijst staat in een politiecommissariaat met terreurdaden kan dreigen en men van het parket mag beschikken? Wat is er nog meer nodig om het parket wakker te schudden?

Datzelfde parket was blijkbaar onmiddellijk klaarwakker om alle verantwoordelijkheid van zich af te schuiven en om te ontkennen dat er fouten, zelfs inschattingfouten, zijn gemaakt. Er werd zelfs gezegd dat een arrestatie hooguit enkele uren had kunnen duren. Nochtans hadden dit voor beide slachtoffers cruciale uren in hun voordeel kunnen zijn.

De politiewereld is dan ook terecht woedend. Elk geweld tegen hen en tegen hulpverleners is onaanvaardbaar. Zij vragen al heel lang een absolute nultolerantie tegen alle vormen van geweld, niet alleen fysiek geweld maar ook bedreigingen.

De verklaring van de minister onmiddellijk na de feiten was dan ook niet te begrijpen. Hij zei: iemand die een aanslag op de politie wil plegen, komt niet om hulp vragen. Dat is een onwaarschijnlijke inschattingfout van de minister die niet zonder gevolg mag blijven. Deze feiten laten passeren zonder enige verantwoordelijkheid op te nemen is onaanvaardbaar.

La **présidente**: Début du vote / Begin van de stemming.

Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote? / Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

de l'Intérieur et de la Justice, à l'occasion du meurtre violent d'un jeune policier par un extrémiste musulman connu. Selon les deux ministres, personne n'est responsable de cette tragédie. C'est incompréhensible. Il est évident que de graves erreurs ont été commises dans ce dossier. L'auteur s'était rendu au commissariat d'Evere jeudi dernier, y avait déclaré qu'il avait des pensées agressives envers la police et qu'il allait commettre un attentat. La police a ensuite contacté le parquet de Bruxelles, où, toutefois, aucune sonnette d'alarme n'a été tirée.

L'agresseur figurait sur la liste de l'OCAM. L'homme avait un lourd passé judiciaire et pendant sa détention, il avait commis des violences à l'encontre des agents pénitentiaires. Cependant, il n'a jamais été arrêté ou interné de force, même si, d'un point de vue juridique, cela était parfaitement possible. L'impunité dans ce pays est donc particulièrement grave. Que faut-il de plus pour réveiller le parquet, ce même parquet qui s'est empressé de nier toute erreur de jugement? La police est furieuse, à juste titre. Elle a longtemps exigé une tolérance zéro absolue contre toute forme de violence. Le ministre a déclaré qu'une personne qui veut attaquer la police ne vient pas d'abord demander de l'aide. Il doit assumer la responsabilité de cette erreur de jugement.

<i>(Stemming/vote 1)</i>		
Ja	80	Oui
Nee	49	Non
Onthoudingen	3	Abstentions
Totaal	132	Total

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de méfiance est caduque.
De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van wantrouwen.

16 Motions déposées en conclusion des interpellations de

- M. Theo Francken sur "La politique en ce qui concerne l'aéroport de Zaventem" (n° 339)

- Mme Katleen Bury sur "La politique à l'égard de l'aéroport de Zaventem" (n° 340)

16 Moties ingediend tot besluit van de interpellaties van

- de heer Theo Francken over "Het beleid inzake de luchthaven van Zaventem" (nr. 339)

- mevrouw Katleen Bury over "Het beleid ten aanzien van de luchthaven van Zaventem" (nr. 340)

Ces interpellations ont été développées en séance plénière de ce jour.
Deze interpellaties werden gehouden in de plenaire vergadering van heden.

Deux motions ont été déposées (MOT n° 339/1):

- une motion de recommandation a été déposée par M. Theo Francken;

- une motion pure et simple a été déposée par Mmes Maggie De Block et Melissa Depraetere et MM. Servais Verherstraeten, Ahmed Laaouej, Benoît Piedboeuf et Gilles Vanden Burre.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 339/1):

- een motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Theo Francken;

- een eenvoudige motie werd ingediend door de dames Maggie De Block en Melissa Depraetere en de heren Servais Verherstraeten, Ahmed Laaouej, Benoît Piedboeuf en Gilles Vanden Burre.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.
Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Début du vote / Begin van de stemming.

Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote? / Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

<i>(Stemming/vote 2)</i>		
Ja	81	Oui
Nee	49	Non
Onthoudingen	3	Abstentions
Totaal	133	Total

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque.
De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.

17 Voorstel van resolutie betreffende de verbetering van de werking van de DAVO (1937/4)

17 Proposition de résolution visant à améliorer le fonctionnement du SECAL (1937/4)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 3)</i>		
Ja	108	Oui
Nee	21	Non
Onthoudingen	3	Abstentions
Totaal	132	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van resolutie aan. Het zal ter kennis van de regering worden gebracht. **(1937/5)**

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de résolution. Il en sera donné connaissance au gouvernement. **(1937/5)**

18 Wetsontwerp tot goedkeuring van de algemene rekening van het algemeen bestuur en van de algemene rekeningen van de administratieve openbare instellingen met ministerieel beheer en van de administratieve diensten met boekhoudkundige autonomie van het jaar 2021 (2859/3)

18 Projet de loi visant à approuver le compte général de l'Administration générale et des comptes généraux des organismes administratifs publics à gestion ministérielle et des services administratifs à comptabilité autonome pour l'année 2021 (2859/3)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 4)</i>		
Ja	77	Oui
Nee	50	Non
Onthoudingen	6	Abstentions
Totaal	133	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(2859/4)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(2859/4)**

Reden van onthouding? *(Nee)*

Raison d'abstention? *(Non)*

19 Amendements réservés au projet de loi modifiant la loi coordonnée du 10 mai 2015 relative à l'exercice des professions des soins de santé concernant la maîtrise de l'offre (2871/1-7)

19 Aangehouden amendementen op het wetsontwerp tot wijziging van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen voor wat betreft de aanbodsbeheersing (2871/1-7)

Stemming over amendement nr. 3 van Sofie Merckx tot invoeging van een artikel 3/1(n). **(2871/7)**

Vote sur l'amendement n° 3 de Sofie Merckx tendant à insérer un article 3/1(n). **(2871/7)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 5)</i>		
Ja	13	Oui
Nee	118	Non
Onthoudingen	2	Abstentions

Totaal	133	Total
--------	-----	-------

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 4 van Sofie Merckx tot invoeging van een artikel 3/2(n). **(2871/7)**
Vote sur l'amendement n° 4 de Sofie Merckx tendant à insérer un article 3/2(n). **(2871/7)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 6)</i>		
Ja	14	Oui
Nee	118	Non
Onthoudingen	1	Abstentions
Totaal	133	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

20 Geheel van het wetsontwerp tot wijziging van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen voor wat betreft de aanbodsbeheersing **(2871/1)**
20 Ensemble du projet de loi modifiant la loi coordonnée du 10 mai 2015 relative à l'exercice des professions des soins de santé concernant la maîtrise de l'offre **(2871/1)**

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*
Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 7)</i>		
Ja	77	Oui
Nee	52	Non
Onthoudingen	4	Abstentions
Totaal	133	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(2871/8)**
En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(2871/8)**

21 Wetsvoorstel tot verhoging van het RSZ-plafond in artikel 17^{quater} van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders **(935/10)**
21 Proposition de loi relevant le plafond ONSS dans l'article 17^{quater} de l'arrêté royal du 28 novembre 1969 pris en exécution de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs **(935/10)**

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*
Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 8)</i>		
Ja	121	Oui
Nee	11	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	132	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als wetsontwerp aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(935/11)**

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera soumise en tant que projet de loi à la sanction royale. **(935/11)**

22 **Projet de loi modifiant diverses dispositions relatives à la sécurité sociale et aux conséquences du retrait du Royaume-Uni de l'Union européenne (2906/1)**

22 **Wetsontwerp tot wijziging van diverse bepalingen inzake sociale zekerheid en de gevolgen van de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie (2906/1)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 9)</i>		
Ja	133	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	133	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(2906/4)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(2906/4)**

23 **Projet de loi portant modification de la loi du 16 mars 1803 contenant organisation du notariat, introduisant un conseil de discipline pour les notaires et les huissiers de justice dans le Code judiciaire et des dispositions diverses (nouvel intitulé) (2868/8)**

23 **Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 16 maart 1803 op het notarisambt, tot invoering van een tuchtraad voor de notarissen en de gerechtsdeurwaarders in het Gerechtelijk Wetboek en diverse bepalingen (2868/8)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 10)</i>		
Ja	129	Oui
Nee	3	Non
Onthoudingen	1	Abstentions
Totaal	133	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(2868/9)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(2868/9)**

24 **Projet de loi modifiant la loi du 1er août 1985 portant des mesures fiscales et autres en vue d'insérer une procédure facultative accélérée devant la Division Générale de la Commission pour l'aide financière aux victimes d'actes intentionnels de violence et aux sauveteurs occasionnels (2917/3)**

24 **Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 1 augustus 1985 houdende fiscale en andere bepalingen met het oog op de invoering van een facultatieve versnelde procedure voor de Algemene Afdeling van de Commissie voor financiële hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders (2917/3)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 11)		
Ja	131	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	131	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(2917/4)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(2917/4)**

25 **Projet de loi visant la protection du milieu marin et l'organisation de l'aménagement des espaces marins belges (nouvel intitulé) (2858/4)**

25 **Wetsontwerp ter bescherming van het marien milieu en ter organisatie van de mariene ruimtelijke planning in de Belgische zeegebieden (2858/4)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 12)		
Ja	132	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	132	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(2858/7)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(2858/7)**

26 **Wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 september 2006 tot uitvoering van de artikelen 33, 33bis, 34 en 34bis van de herstellwet van 10 februari 1981 inzake pensioenen van de sociale sector en de wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen (nieuw opschrift) (843/7)**

26 **Proposition de loi modifiant l'arrêté royal du 28 septembre 2006 portant exécution des articles 33, 33bis, 34 et 34bis de la loi de redressement du 10 février 1981 relative aux pensions du secteur social et la loi du 15 mai 1984 portant mesures d'harmonisation dans les régimes de pensions (nouvel intitulé)**

(843/7)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
 Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
 Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
 Einde van de stemming / Fin du vote.
 Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 13)</i>			
Ja	107		Oui
Nee	0		Non
Onthoudingen	24	Abstentions	
Totaal	131		Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als wetsontwerp aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(843/8)**

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera soumise en tant que projet de loi à la sanction royale. **(843/8)**

Reden van onthouding? *(Nee)*
 Raison d'abstention? *(Non)*

27 Wetsontwerp met betrekking tot het verlenen van een staatswaarborg in de vorm van een borgstelling, in de context van een DBFM-overeenkomst, voor de bouw van twee nieuwe penitentiaire inrichtingen, respectievelijk te Leopoldsburg en Vresse-sur-Semois (nieuw opschrift) (2767/3)

27 Projet de loi relatif à l'octroi d'une garantie de l'État sous la forme d'un cautionnement, dans le contexte d'un contrat DBFM, pour la construction de deux nouveaux établissements pénitentiaires, respectivement à Bourg-Léopold et Vresse-sur-Semois (nouvel intitulé) (2767/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
 Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
 Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
 Einde van de stemming / Fin du vote.
 Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 14)</i>			
Ja	117		Oui
Nee	12		Non
Onthoudingen	3	Abstentions	
Totaal	132		Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(2767/4)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(2767/4)**

Reden van onthouding? *(Nee)*
 Raison d'abstention? *(Non)*

28 Voorstel van resolutie betreffende de bestrijding van seksuele intimidatie en agressie in de trein (2508/4)

28 Proposition de résolution concernant la lutte contre les intimidations et les agressions sexuelles dans le train (2508/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 15)</i>		
Ja	131	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	131	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van resolutie aan. Het zal ter kennis van de regering worden gebracht. **(2508/5)**

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de résolution. Il en sera donné connaissance au gouvernement. **(2508/5)**

29 Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer wat het instellen van een beroepsmogelijkheid tegen de immobilisering van een voertuig betreft (2750/4)

29 Proposition de loi modifiant la loi du 16 mars 1968 relative à la police de la circulation routière en ce qui concerne l'institution d'une possibilité de recours contre l'immobilisation d'un véhicule (2750/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 16)</i>		
Ja	131	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	131	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als wetsontwerp aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(2750/5)**

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera soumise en tant que projet de loi à la sanction royale. **(2750/5)**

30 Amendements et articles réservés de la proposition de loi modifiant la loi du 27 avril 2018 sur la police des chemins de fer en ce qui concerne la procédure applicable à la suppression des passages à niveau (1880/1-11)

30 Aangehouden amendementen en artikelen van het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 27 april 2018 op de politie van de spoorwegen, wat betreft de procedure voor het afschaffen van overwegen (1880/1-11)

Vote sur l'amendement n° 8 de Tomas Roggeman cs à l'article 2. **(1880/11)**

Stemming over amendement nr. 8 van Tomas Roggeman cs op artikel 2. **(1880/11)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 17)</i>		
---------------------------	--	--

Ja	38	Oui
Nee	89	Non
Onthoudingen	6	Abstentions
Totaal	133	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 2 est adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 2 aangenomen.

Vote sur l'amendement n° 9 de Tomas Roggeman cs à l'article 3. **(1880/11)**
Stemming over amendement nr. 9 van Tomas Roggeman cs op artikel 3. **(1880/11)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 18)</i>		
Ja	38	Oui
Nee	81	Non
Onthoudingen	14	Abstentions
Totaal	133	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 10 de Tomas Roggeman cs à l'article 3. **(1880/11)**
Stemming over amendement nr. 10 van Tomas Roggeman cs op artikel 3. **(1880/11)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 19)</i>		
Ja	40	Oui
Nee	77	Non
Onthoudingen	15	Abstentions
Totaal	132	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 3 est adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 3 aangenomen.

31 Ensemble de la proposition de loi modifiant la loi du 27 avril 2018 sur la police des chemins de fer en ce qui concerne la procédure applicable à la suppression des passages à niveau (1880/10)
31 Geheel van het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 27 april 2018 op de politie van de spoorwegen, wat betreft de procedure voor het afschaffen van overwegen (1880/10)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 20)</i>		
Ja	109	Oui
Nee	0	Non

Onthoudingen	24	Abstentions
Totaal	133	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera soumise en tant que projet de loi à la sanction royale. **(1880/12)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als wetsontwerp aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(1880/12)**

Raison d'abstention? *(Non)*

Reden van onthouding? *(Nee)*

32 Proposition de résolution visant à rejeter l'incorporation des territoires ukrainiens occupés au sein de la Fédération de Russie (2938/4)

32 Voorstel van resolutie houdende het verwerpen van de inlijving van de bezette Oekraïense gebieden in de Russische Federatie (2938/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 21)</i>		
Ja	130	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	130	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de résolution. Il en sera donné connaissance au gouvernement. **(2938/5)**

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van resolutie aan. Het zal ter kennis van de regering worden gebracht. **(2938/5)**

33 Adoption de l'ordre du jour

33 Goedkeuring van de agenda

Nous devons procéder à l'approbation de l'ordre du jour de la séance de la semaine prochaine.

Wij moeten overgaan tot de goedkeuring van de agenda voor de vergadering van volgende week.

Y a-t-il une observation à ce sujet? *(Non)*

Zijn er dienaangaande opmerkingen? *(Nee)*

En conséquence, l'ordre du jour est adopté.

Bijgevolg is de agenda aangenomen.

La séance est levée. Prochaine séance le jeudi 24 novembre 2022 à 14 h 15.

De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering donderdag 24 november 2022 om 14.15 uur.

La séance est levée le vendredi 18 novembre 2022 à 00 h 06.

De vergadering wordt gesloten op vrijdag 18 november 2022 om 00.06 uur.

L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 55 PLEN 215 annexe.

De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 55 PLEN 215 bijlage.

DETAIL DES VOTES NOMINATIFS**DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN**

Vote nominatif - Naamstemming: 001

Oui	080	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depraetere Melissa, De Smet François, De Vriendt Wouter, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Geens Koen, Goffin Philippe, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Reuter Florence, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Non	049	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Claes Mieke, Colebunders Gaby, Creyelman Steven, Daems Greet, D'Amico Roberto, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Francken Theo, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Hedeboom Raoul, Houtmeyers Katrien, Loones Sander, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert

Abstentions	003	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Freilich Michael, Ingels Yngvild, Van der Donckt Wim

Vote nominatif - Naamstemming: 002

Oui	081	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depraetere Melissa, De Smet François, De Vriendt Wouter, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Geens Koen, Goffin Philippe, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Reuter Florence, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre

Gilles, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Non	049	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Claes Mieke, Colebunders Gaby, Creyelman Steven, Daems Greet, D'Amico Roberto, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Francken Theo, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Hedeboom Raoul, Houtmeyers Katrien, Loones Sander, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert

Abstentions	003	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Freilich Michael, Ingels Yngvild, Van der Donckt Wim

Vote nominatif - Naamstemming: 003

Oui	108	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Bacquellaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Calvo Kristof, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dewulf Nathalie, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gilissen Erik, Goffin Philippe, Hedeboom Raoul, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Patrick, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Non	021	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Buysrogge Peter, Claes Mieke, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, De Roover Peter, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Francken Theo, Gijbels Frieda, Houtmeyers Katrien, Loones Sander, Metsu Koen, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Safai Darya, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Wollants Bert

Abstentions	003	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Freilich Michael, Ingels Yngvild, Van der Donckt Wim

Vote nominatif - Naamstemming: 004

Oui	077	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Cornet Cécile, Creemers Barbara, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depraetere Melissa, De Vriendt Wouter, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Gabriëls Katja, Geens Koen, Goffin Philippe, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Marghem Marie-Christine, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Reuter Florence, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Non	050	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Claes Mieke, Colebunders Gaby, Creyelman Steven, Daems Greet, D'Amico Roberto, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Francken Theo, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Hedebouw Raoul, Houtmeyers Katrien, Loones Sander, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravys Tomas, Roggeman Tomas, Safai Darya, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert

Abstentions	006	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Dallemagne Georges, Fonck Catherine, Freilich Michael, Ingels Yngvild, Matz Vanessa, Van der Donck Wim

Vote nominatif - Naamstemming: 005

Oui	013	Ja
-----	-----	----

Colebunders Gaby, Daems Greet, D'Amico Roberto, De Smet François, De Vuyst Steven, Hedebouw Raoul, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Van Hees Marco, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Non	118	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Claes Mieke, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Creyelman Steven, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Francken Theo, Freilich

Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goffin Philippe, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Metsu Koen, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Safai Darya, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyck Kris, Verhaert Mari-
anne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Abstentions	002	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Dallemagne Georges, Fonck Catherine

Vote nominatif - Naamstemming: 006

Oui	014	Ja
-----	-----	----

Colebunders Gaby, Daems Greet, D'Amico Roberto, De Smet François, De Vuyst Steven, Fonck Catherine, Hedeboom Raoul, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Van Hees Marco, Vindvoghel Maria, Warmoes Thierry

Non	118	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Claes Mieke, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Creyelman Steven, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Francken Theo, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goffin Philippe, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Metsu Koen, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Safai Darya, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyck Kris, Verhaert Mari-
anne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Abstentions	001	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Dallemagne Georges

Vote nominatif - Naamstemming: 007

Oui	077	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Cornet Cécile, Creemers Barbara, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depraetere Melissa, De Vriendt Wouter, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Gabriëls Katja, Geens Koen, Goffin Philippe, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Marghem Marie-Christine, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Reuter Florence, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicair Albert, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Non	052	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Claes Mieke, Colebunders Gaby, Creyelman Steven, Daems Greet, D'Amico Roberto, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Fonck Catherine, Francken Theo, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Hedeboom Raoul, Houtmeyers Katrien, Loones Sander, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravys Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert

Abstentions	004	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Dallemagne Georges, Freilich Michael, Ingels Yngvild, Van der Donckt Wim

Vote nominatif - Naamstemming: 008

Oui	121	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Claes Mieke, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goffin Philippe, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Metsu Koen, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravys Kurt, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Safai Darya, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan,

Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	011	Nee
-----	-----	-----

Colebunders Gaby, Daems Greet, D'Amico Roberto, De Vuyst Steven, Hedebouw Raoul, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Van Hees Marco, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 009

Oui	133	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Claes Mieke, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D-Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goffin Philippe, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Safai Darya, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 010

Oui	129	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Claes Mieke, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Daems Greet, D'Amico Roberto, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Francken Theo, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goffin Philippe, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Safai Darya, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	003	Nee
-----	-----	-----

De Smet François, Fonck Catherine, Matz Vanessa

Abstentions	001	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Dallemagne Georges

Vote nominatif - Naamstemming: 011

Oui	131	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Claes Mieke, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goffin Philippe, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Safai Darya, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen,

Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 012

Oui	132	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Claes Mieke, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D-Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goffin Philippe, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Safai Darya, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 013

Oui	107	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buyst Kim, Calvo Kristof, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dewulf Nathalie, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gilissen Erik, Goffin Philippe, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Marghem Marie-

Christine, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Patrick, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wilmès Sophie

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	024	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Anseeuw Björn, Buysrogge Peter, Claes Mieke, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, De Roover Peter, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Safai Darya, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 014

Oui	117	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bacquellaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Claes Mieke, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Creyelman Steven, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Francken Theo, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goffin Philippe, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Metsu Koen, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Safai Darya, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	012	Nee
-----	-----	-----

Colebunders Gaby, Daems Greet, D'Amico Roberto, De Smet François, De Vuyst Steven, Hedeboom Raoul, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Van Hees Marco, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Abstentions	003	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Dallemagne Georges, Fonck Catherine, Matz Vanessa

Vote nominatif - Naamstemming: 015

Oui	131	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bacqueline Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Claes Mieke, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Dedeker Jean-Marie, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D-Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goffin Philippe, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravys Kurt, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Safai Darya, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, War-moes Thierry, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 016

Oui	131	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bacqueline Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Claes Mieke, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Dedeker Jean-Marie, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D-Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goffin Philippe, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravys Kurt, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Safai Darya, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Van Peel

Valerie, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 017

Oui	038	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Claes Mieke, Creyelman Steven, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Francken Theo, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Houtmeyers Katrien, Loones Sander, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Non	089	Nee
-----	-----	-----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Daems Greet, D'Amico Roberto, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depraetere Melissa, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Gabriëls Katja, Geens Koen, Goffin Philippe, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Marghem Marie-Christine, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Reuter Florence, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Abstentions	006	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Dallemagne Georges, Fonck Catherine, Freilich Michael, Ingels Yngvild, Matz Vanessa, Van der Donckt Wim

Vote nominatif - Naamstemming: 018

Oui	038	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Claes Mieke, Creyelman Steven, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Francken Theo, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Houtmeyers Katrien, Loones Sander, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van

Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Non	081	Nee
-----	-----	-----

Aouasti Khalil, Bacquelaïne Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depraetere Melissa, De Smet François, De Vriendt Wouter, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Geens Koen, Goffin Philippe, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Reuter Florence, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Abstentions	014	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Colebunders Gaby, Daems Greet, D'Amico Roberto, De Vuyst Steven, Freilich Michael, Hedebouw Raoul, Ingels Yngvild, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Van der Donckt Wim, Van Hees Marco, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Vote nominatif - Naamstemming: 019

Oui	040	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Claes Mieke, Creyelman Steven, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Fonck Catherine, Francken Theo, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Houtmeyers Katrien, Loones Sander, Matz Vanessa, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Non	077	Nee
-----	-----	-----

Aouasti Khalil, Bacquelaïne Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Cornet Cécile, Creemers Barbara, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depraetere Melissa, De Smet François, De Vriendt Wouter, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Gabriëls Katja, Geens Koen, Goffin Philippe, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Marghem Marie-Christine, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Reuter Florence, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Abstentions	015	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Colebunders Gaby, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Vuyst Steven, Freilich Michael, Hedeboom Raoul, Ingels Yngvild, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Van der Donckt Wim, Van Hees Marco, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Vote nominatif - Naamstemming: 020

Oui	109	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Channele, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buyst Kim, Calvo Kristof, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dewulf Nathalie, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gilissen Erik, Goffin Philippe, Hedeboom Raoul, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Patrick, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	024	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Anseeuw Björn, Buysrogge Peter, Claes Mieke, Dedeker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, De Roover Peter, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Safai Darya, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 021

Oui	130	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Channele, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Claes Mieke, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Dedeker Jean-Marie, Defossé Guillaume, De Jonge Tania, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goffin Philippe, Hedeboom Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Loones Sander,

Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Safai Darya, Scourneau Vincent, Segers Ben, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyckt Kris, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------